

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

FYLKESRÅDETS ÅRSBERETNING 2010

Analyse av regnskap 2010

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	5
1.1 Likestilling	6
2. Driftsregnskapet	9
2.1 Netto driftsutgifter og avvik per sektor	9
2.2 Driftsresultat	11
2.3 Netto driftsresultat i 2010	13
2.4 Skatt og rammetilskudd i 2010	15
2.5 Finansforvaltningen	16
2.6 Kompensasjon av merverdiavgift (mva)	19
2.7 Pensjon.....	20
3. Investeringsregnskapet	22
4. Balansen	26
5. Økonomisk oppfølging i 2010	29
6. Politiske styringsorganer, sektor 00	33
6.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 00	33
6.2 Avviksanalyse.....	33
7. Kontrollorganer, sektor 01	35
7.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 01	35
7.2 Avviksanalyse.....	35
8. Administrasjon, fellesutgifter, bygg og eiendomsvirksomhet, sektor 10	36
8.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 10	36
8.2 Avviksanalyse.....	36
8.3 Kommentarer til aktivitet i 2010	37
9. Fylkesrådsleders kontor, sektor 15	40
9.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 15	40
9.2 Avviksanalyse.....	40
9.3 Kommentarer til aktivitet i 2010	40
10. Utdanning, sektor 20	43
10.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 20.....	43
10.2 Avviksanalyse	44
10.3 Kommentarer til aktiviteten i 2010	46
11. Tannhelse, sektor 40	50
11.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 40.....	50
11.2 Avviksanalyse	50
11.3 Kommentarer til aktivitet i 2010.....	52
12. Kultur, sektor 50	54
12.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 50.....	54
12.2 Avviksanalyse og kommentarer til aktivitet i 2010	55
13. Samferdsel, sektor 60	63
13.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 60.....	63
13.2 Avviksanalyse	64
13.3 Kommentar til aktivitet i 2010.....	67
14. Næring, sektor 70	68
14.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 70.....	68
14.2 Avviksanalyse	68
14.3 Kommentarer til aktivitet i 2010.....	69
14.4 Særskilt rapportering - statlige virkemidler	73

15. Sektorovergripende poster, sektor 90	77
15.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 90.....	77
15.2 Avviksanalyse	78

1. Innledning

Alle kommuner og fylkeskommuner skal i henhold til kommuneloven legge fram en årsberetning til fylkestinget. Fylkesrådet legger derfor fram årsberetningen for 2010 for 2010-regnskapet. Forskriften krever at kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet til fylkestinget, før årsregnskapet vedtas, og kommunelovens økonomiregler krever at fylkesrådets årsberetning skal fremmes for fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles. Årsberetning for år t (eksempel 2010) skal oversendes revisjonen innen 31. mars år t+1 (2011).

Fylkesrådet ønsker å belyse følgende i denne årsberetningen:

- Troms fylkeskommunes økonomiske status for 2010 med analyse av regnskapet både drift, investering og balansen
- Beskrivelse av driftsregnskapsresultatet innenfor hver sektor
- Aktivitetsbeskrivelse innenfor hver sektor

Fylkesrådet har i årsberetningen fokusert på de regnskapsresultatene som gjenspeiler fjorårets aktiviteter og som har betydning for økonomistyring. Sektorene har i samarbeid med økonomisenteret analysert regnskapsresultatet for 2010. I tillegg ønsker fylkesrådet å informere fylkestinget om hvordan bevilgningen til sektorene i 2010 faktisk er disponert slik at beretningen også omfatter en kort beskrivelse av aktiviteten i hver enkelt sektor.

Troms fylkeskommunes driftsregnskap er avlagt med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på 47,326 mill. kroner. Korrigert netto driftsresultat¹ er 166,1 mill. kroner som utgjør 4,9 prosent av brutto driftsinntekter. Hovedårsaken til et så godt netto driftsresultat skyldes forvaltningsreformen og måten overføring av midler til veginvesteringer føres på. Dersom midler til *veginvesteringer* overført i forbindelse med forvaltningsreformen holdes utenfor, er netto driftsresultat kun 1,6 prosent. Dette er betydelig lavere enn det anbefalte nivået på 3 prosent.

Det regnskapsmessige overskuddet i 2010 må sees i sammenheng med det gode økonomiske resultatet i 2009. Det er inntektsført 37,6 mill. kroner fra ubundne fond i 2010. I tillegg er frie inntekter 33 mill. kroner og merverdiavgiftskompensasjon vel 12 mill. kroner høyere enn budsjettet. Det er derfor ingen grunn til å anta at forutsetningene i økonomiplan 2011-2014 er endret på annen måte enn at forventet overskudd i 2010 er øket fra 15 mill. kroner til 47,3 mill. kroner. Det vil si at fylkesrådet fortsatt regner med at vedtatt økonomiplan er stram i slutten av perioden, men at reservene i form av engangsmidler er øket.

Driftssektorene hadde et samlet merforbruk på 16,3 mill. kroner. Samferdsel og tannhelse hadde henholdsvis 25 og 3 mill. kroner i merforbruk og utgjør om lag 3 prosent av sektorens driftsbudsjett. Utdanningssektoren klarte i 2010 "å snu skuta" fra betydelig merforbruk de senere årene til 10 mill. kroner i mindre forbruk i 2010. Mindreforbruket utgjør 1,1 prosent av budsjettet. Dette skyldes både bedre/strammere økonomistyring, politiske vedtak som reduserer kostnadene og økt bevilgning. De øvrige sektorene er om lag i balanse.

¹ Netto driftsresultat er korrigert for bruk og avsetning av bundne fonds. For nærmere forklaring se kapittel 2.3.

Investeringsregnskapet ble samlet sett gjort opp i balanse, men flere enkeltprosjekter hadde merforbruk i forhold til budsjett. Fylkesrådet vil ha en grundig gjennomgang, og vil komme tilbake til saken i budsjettoppfølging pr 30.4.

1.1 Likestilling

I følge likestillingsloven § 1a tredje ledd skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for gjennomførte og planlagte tiltak.

Ansatte

Troms fylkeskommune har 1849,18 årsverk der 42,19 prosent er menn og 57,81 prosent er kvinner².

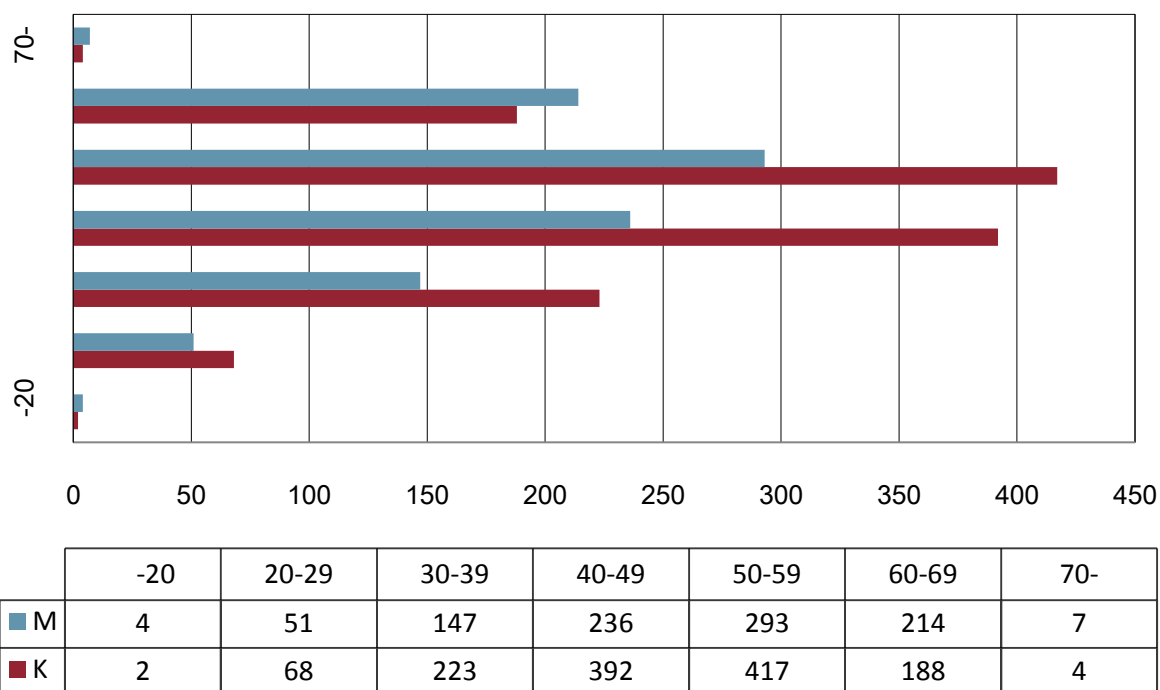
Tabell 1.1.1. Årsverk og kjønnsfordeling i etatene.

Ansatte (inkl. ledere)	Årsverk kvinner	Årsverk menn	Årsverk totalt	Andel menn
Utdanningsetaten inkl skolene	733,14	660,06	1 393,20	47,38 %
Tannhelsetjenesten	201,93	45,31	247,23	18,33 %
Kulturetaten	33,50	12,25	45,75	26,78 %
Miljø- og samferdselsetaten	5,32	16,58	21,90	75,71 %
Næringsetaten	14,50	17,00	31,50	53,97 %
Fylkesrådsleders kontor	6,50	10,00	16,50	60,61 %
Bygg og eiendomssenteret	13,27	19,50	32,77	59,91 %
Øvrig administrasjon	40,40	20,50	60,90	33,66 %
TFK Totalt	1 047,74	780,09	1 849,18	42,19 %

Med unntak av aldersgruppene under 20 og over 60 år er kvinner i flertall.

² Antall årsverk, stillingsandeler, kjønnsfordeling og lønnsnivå er per januar 2011.

Figur 1.1.1. Aldersgruppering menn og kvinner(inkl. folkevalgte).

Ledere

I øverste etatsledelse er tre av åtte etatssjefer kvinner. Av 16 videregående skoler har 5 skoler kvinnelig rektor. Av senterlederne i sentraladministrasjonen er fire av seks ledere kvinner.

Arbeidstid

Kvinner har i gjennomsnitt noe lavere stillingsandel enn menn i alle sektorer, unntaket er tannlegene.

Tabell 1.1.2. Gjennomsnittlig stillingsandel kvinner og menn.

	Kvinner		Menn	
	Antall	Gjennomsnittlig stillingsandel	Antall	Gjennomsnittlig stillingsandel
Pedagogisk personale eks. ledere	502	86,48 %	522	89,48 %
Pedagogiske ledere eks. rektor og ass.rektor	26	85,00 %	37	99,89 %
Tannhelsepersonale eks. tannlegene	147	88,87 %	1	100,00 %
Tannlegene	51	85,19 %	40	84,50 %
Kap 4B inkl. lærlingene og tannhelse	522	78,92 %	177	72,02 %

Lønn

Hovedtariffavtalen har tre ulike systemer for fastsetting av lønn. I kapittel 3 og 5 skjer all lønnsregulering lokalt. I kapittel 4 skjer lønnsreguleringen ved en kombinasjon av sentrale og lokale forhandlinger, der hovedvekten er på sentrale forhandlinger.

Tabell 1.1.3. Gjennomsnittlig lønnsnivå kvinner og menn.

	Kvinner		Menn		Kvinneres lønn i % av menns
	Antall	Gjennomsnittlig lønnsnivå	Antall	Gjennomsnittlig lønnsnivå	
Kap. 3 - alle	62	604 613	79	614 696	98,36 %
Kap. 3 - toppledelse	3	758 000	5	760 000	99,74 %
Kap. 3 - rektorer	5	707 400	12	703 833	100,51 %
Kap. 3 - ped.ledere	26	596 462	37	598 459	99,67 %
Kap. 3 - avd.leder drift skole (overført fra kap. 5 i 2010)	11	487 364	5	456 000	106,88 %
Kap. 4 - Pedagogisk	502	452 191	522	449 938	100,50 %
Kap. 4 - andre ekskl. lærlingene	491	333 508	129	336 443	99,13 %
Kap. 5 - tannleger inkl. tannlegespesialister	53	575 717	35	654 343	87,98 %
Kap. 5 ledere	8	491 125	5	492 700	99,68 %
Kap. 5 - andre	110	451 728	94	459 480	98,31 %

Gjennomførte og planlagte tiltak

Det har ikke vært gjennomført spesielle likestillingstiltak, og det er ikke planlagt noen tiltak i forhold til likestilling i virksomheten.

2. Driftsregnskapet

2.1 Netto driftsutgifter og avvik per sektor

I tabellen nedenfor er Troms fylkeskommunes driftregnskap og budsjett per sektor gjengitt.

Tabell 2.1.1. Troms fylkeskommunes driftsregnskap og budsjett med avvik. I 1000 kroner.

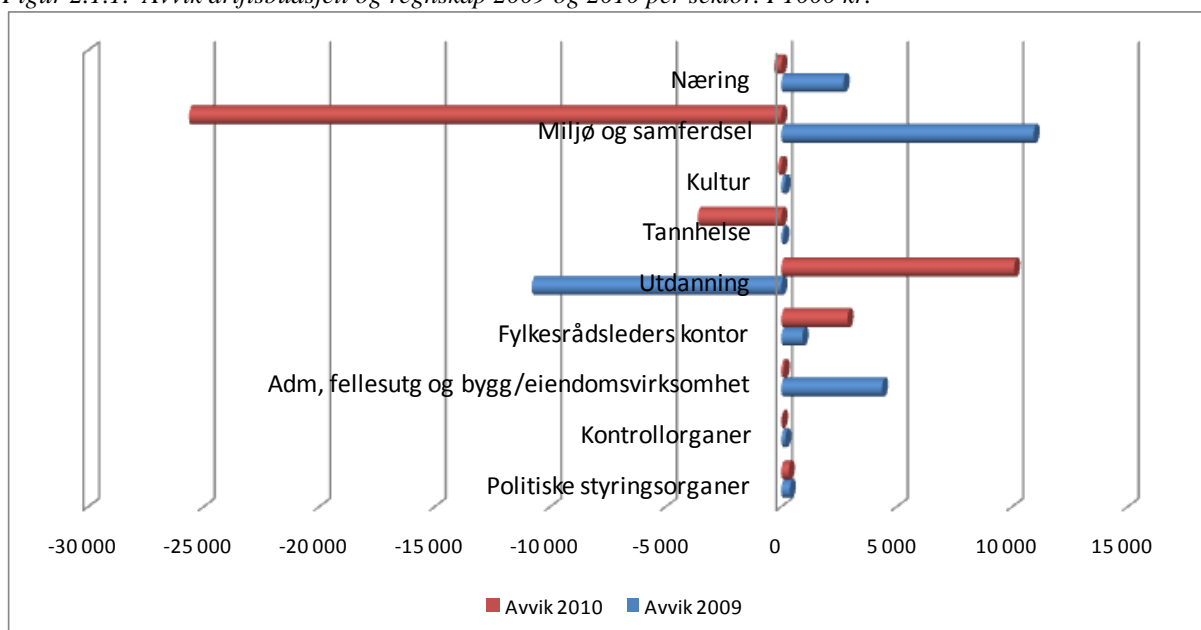
	Regnskap 2010	Reg. Budsjett 2010	Avvik 2010	Avvik i % 2010	Regnskap 2009
Politiske styringsorganer	26 432	26 752	320	1,2 %	24 793
Kontrollorganer	3 927	3 956	29	0,7 %	3 713
Adm, fellesutg og bygg/eiendomsvirksomhet	122 997	123 104	107	0,1 %	110 430
Fylkesrådsleders kontor	18 512	21 376	2 865	13,4 %	15 768
Utdanning	932 713	942 793	10 080	1,1 %	869 358
Tannhelse	109 245	105 627	-3 618	-3,4 %	101 386
Kultur	73 259	73 118	-140	-0,2 %	67 987
Miljø og samferdsel	872 969	847 327	-25 641	-3,0 %	452 465
Næring	44 268	43 958	-310	-0,7 %	35 027
Sum sektorene	2 204 321	2 188 012	-16 309	-0,7 %	1 680 927
Sektorovergripende poster	-2 204 321	-2 188 012	16 309	-0,7 %	-1 680 927
Sum totalt	0	0	0		0

Regnskapet for 2010 for Troms fylkeskommune ble avlagt i balanse der det er ført et regnskapsmessig overskudd på 47,3 mill. kroner. Overskuddet kommer tiltross for at driftssektorene til sammen har et merforbruk på 16,3 mill. kroner. Årsaken til det gode resultatet er knyttet til inntektsføring av 37,6 mill. kroner fra ubundne fond som ble avsatt i 2009, bedre skatteinngang enn forutsatt, skjønnsmidler som følge av ekstraordinære forhold knyttet til drift og vedlikehold på veg (ble bevilget av stortinget rett før jul) samt merinntekter knyttet til merverdiavgiftskompensasjon.

Når sektorovergripende poster i tabell 2.1.1 holdes utenfor har de øvrige sektorene et merforbruk på 16,3 mill. kroner. Det største merforbruket i kroner har samferdsel med 25,6 mill. kroner, mens tannhelse har nest størst merforbruk som er på 3,6 mill. kroner. Av avviket på samferdsel dekkes 10 mill. kroner av skjønnsmidler fra staten knyttet til den ekstraordinære situasjonen som var knyttet til vegvedlikehold i 2010. Den sektoren som har det største mindreforbruket er utdanning med 10,1 mill. kroner. Avviket utgjør 1,1 prosent av nettobudsjettet til utdanning. Videre har fylkesrådsleders kontor et mindreforbruk på 2,9 mill. kroner som utgjør et avvik på 13,4 prosent.

For samferdsel og tannhelse er det en betydelig forverring av resultatene fra 2009 til 2010. Tannhelse hadde et resultat i balanse i 2009, mens merforbruket i 2010 var 3,6 mill. kroner. Samferdsel hadde et mindreforbruk i 2009 på 10 mill. kroner, mens det reelle merforbruket i 2010 var 15 mill. kroner. Utdanning har hatt en markant resultatforbedring fra 2009 med merforbruk på 10 mill. kroner til mindreforbruk i samme størrelsesorden i 2010. Dette fremgår av figuren nedenfor som viser avvik per sektor.

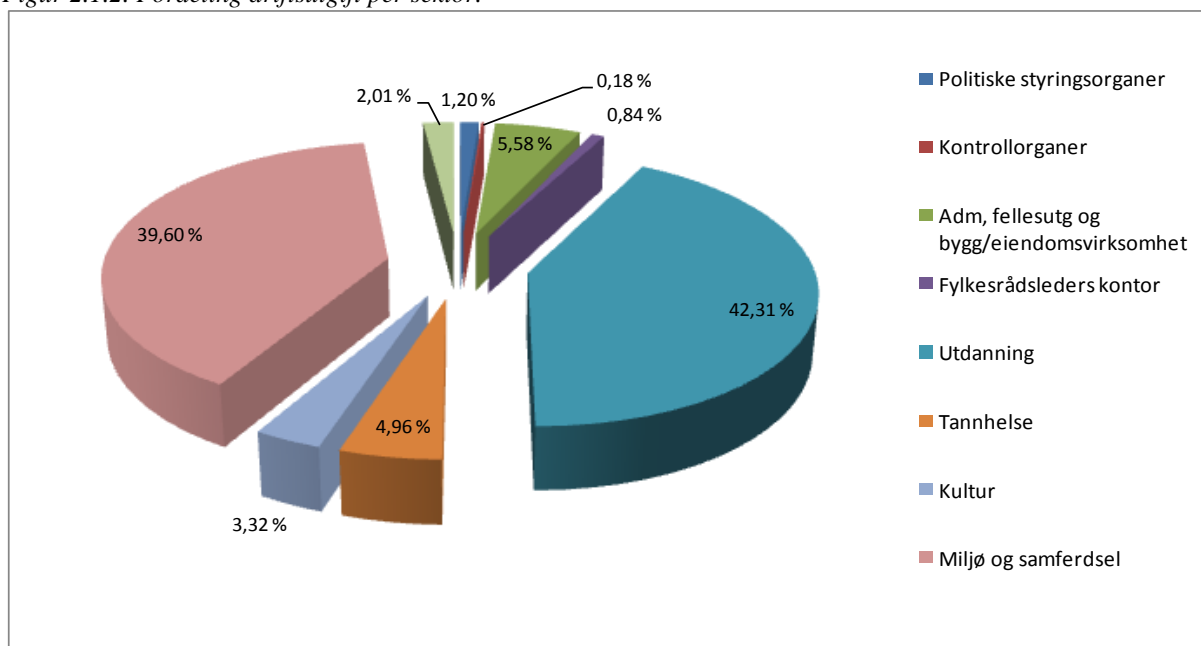
Figur 2.1.1. Avvik driftsbudsjett og regnskap 2009 og 2010 per sektor. I 1000 kr.

Fordeling av driftsutgiftene

Utgiftene til videregående opplæring utgjør 42,31 prosent av fylkeskommunens netto driftsutgifter. Dette er en nedgang på om lag 10 prosent fra 2009. Miljø og samferdsel står for 39,60 prosent av utgiftene som er en økning fra 27 prosent i 2009. Forskyvningen i fordeling i driftsutgifter Øvrige sektorer, inkludert administrasjon og politisk styring, utgjør til sammen 18,09 prosent av utgiftene.

Figur 2.1.2. Fordeling driftsutgift per sektor.

2.2 Driftsresultat

Troms fylkeskommunes driftsregnskap fordelt på ulike utgifts- og inntektsposter er vist i tabellen nedenfor.

Tabell 2.2.1. Troms fylkeskommunes driftsregnskap. I 1000 kroner.

	Regnskap 2010	Reg. bud. 2010	Regnskap 2009
Brukerbetalinger	-38 490	-38 530	-36 598
Andre salgs- og leieinntekter	-179 164	-162 440	-73 339
Overføringer med krav til motytelser	-433 846	-301 063	-388 752
Rammetilskudd fra staten	-1 652 109	-1 660 593	-1 114 519
Andre statlige overføringer	-455 018	-446 585	-467 219
Andre overføringer	-3 465	-2 122	-2 064
Skatt på inntekt og formue	-631 697	-590 000	-588 172
Sum driftsinntekter	-3 393 789	-3 201 333	-2 670 663
Lønnsutgifter	914 746	882 840	868 693
Sosiale utgifter	167 351	160 530	154 024
Kjøp som inngår i kommunal prod.	724 301	667 696	488 134
Kjøp som erstatter egen prod.	715 746	694 149	412 588
Overføringer	622 906	595 510	521 323
Avskrivninger	120 162	120 162	110 202
Fordelte utgifter	-1 966	-549	-1 324
Sum driftsutgifter	3 263 247	3 120 338	2 553 640
Brutto driftsresultat	-130 542	-80 995	-117 022
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-120 834	-99 900	-99 723
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	65 352	57 846	61 587
Avdragsutgifter	77 377	77 960	64 019
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	21 896	35 906	25 883
Motpost avskrivninger	-120 162	-120 162	-110 202
Netto driftsresultat	-228 808	-165 251	-201 341
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindre forb	-4 558	-4 558	0
Bruk av disposisjonsfond	-45 146	-40 435	-711
Bruk av bundne fond	-64 960	-13 082	-11 314
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-114 663	-58 075	-12 025
Overført til investeringsregnskapet	121 567	141 425	16 945
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbr	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	46 926	34 900	73 462
Avsetninger til bundne ford	127 652	47 000	118 402
Sum avsetninger	296 145	223 326	208 809
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-47 326	0	-4 558

Driftsregnskapet ble avlagt med et mindreforbruk (overskudd) på 47,3 mill. kroner. Overskuddet framkommer etter at det er satt av 46,9 mill. kroner til disposisjonsfond.

Regnskapet viser at driftsinntektene ble 192,5 mill. kroner høyere enn budsjettert. Dette må sees i sammenheng med merforbruk på driftsutgiftene med 142,9 mill. kroner, 80,7 mill. kroner mer i avsetning til bundne fond enn budsjettert og 14,0 mill. kroner i lavere netto finanstransaksjoner enn budsjettert.

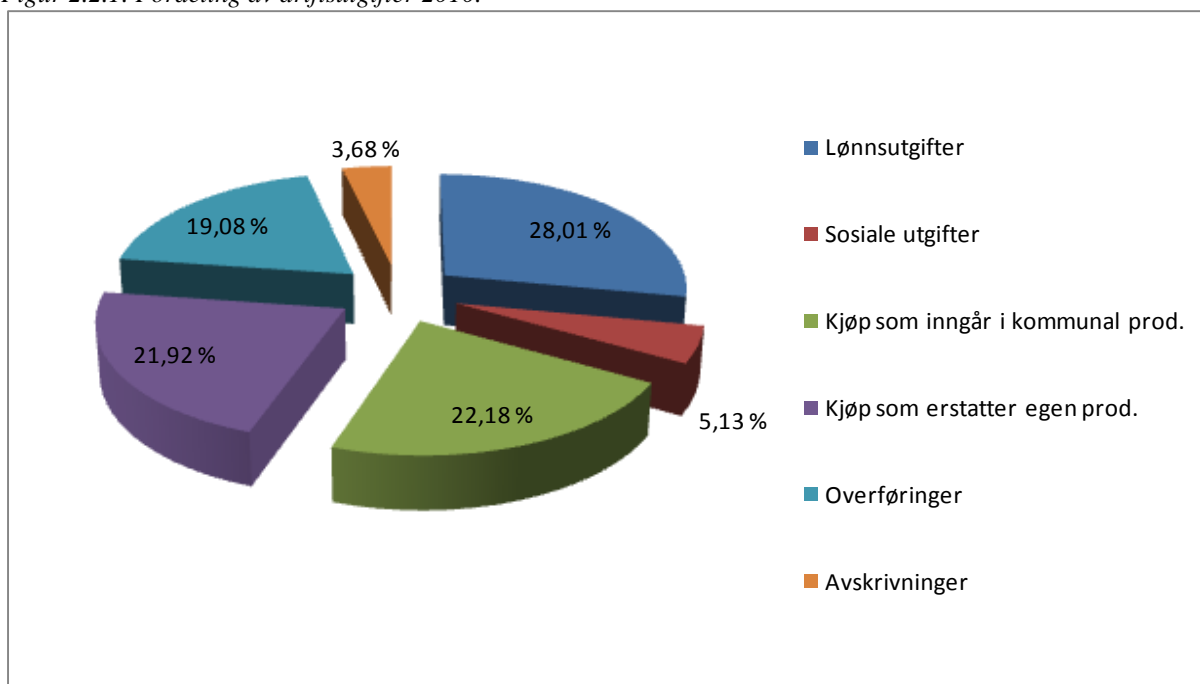
Skatt og rammetilskudd viser til sammen en merinntekt på 33,2 mill. kroner, og må sees i sammenheng da disse postene i budsjettssammenheng sees under ett. Merinntekten skyldes bedre skatteinnngang enn budsjettert. Se kapittel 2.4 for nærmere kommentar.

Avsetningen til bundne fonds er 127,7 mill. kroner, og er hovedsakelig knyttet til RUP- og RDA-midler. Bruken av bundne fonds er i hovedsak knyttet til de samme midlene, og var 65,0 mill. kroner i 2010.

Sammensetning av inntekter og utgifter

Nedenfor vises fordelingen av driftsinntekter og driftsutgifter (ekskl. avskrivninger, motpost avskrivninger samt interne finansieringstransaksjoner) i to figurer.

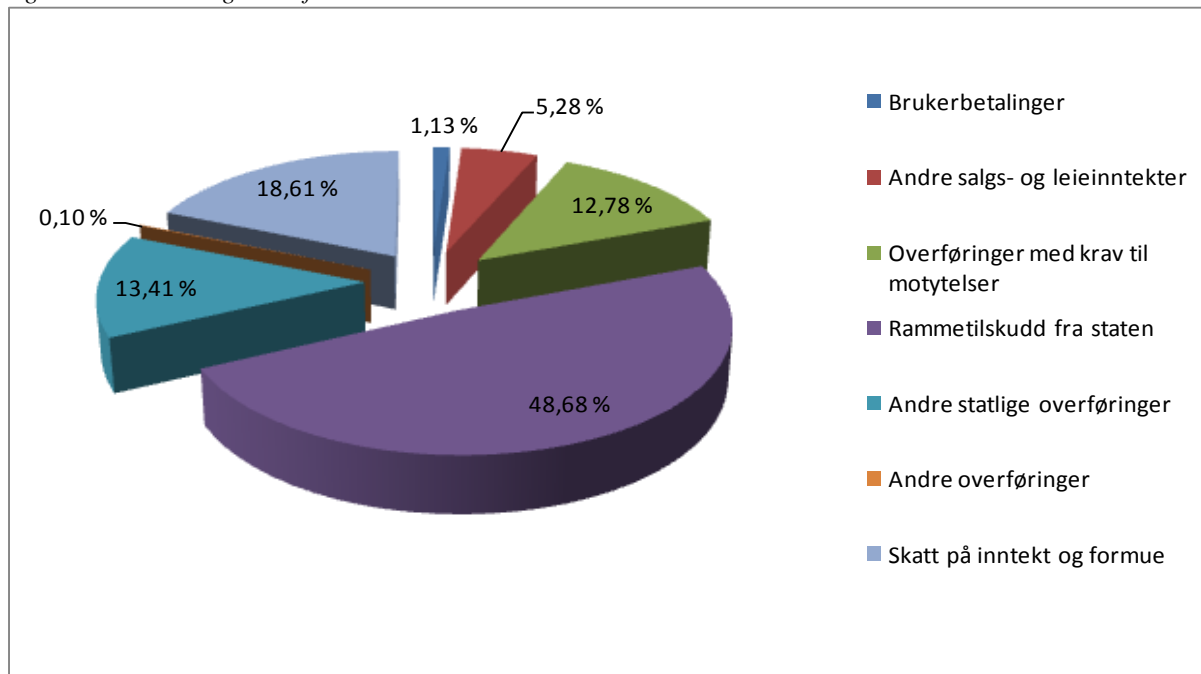
Figur 2.2.1. Fordeling av driftsutgifter 2010.

Av figur 2.2.1 sees at lønnsutgiftene utgjør 28,01 prosent i Troms fylkeskommune. Dette er en relativt liten andel til lønnsutgifter og skyldes store øremerkede overføringer fra staten som fylkeskommunen "sender videre" (hovedsakelig RUP, RDA og spillemidler). Overføringer til andre utgjør 19,08 prosent av utgiftene til fylkeskommunen. Andelen til kjøp varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon og som erstatter egen tjenesteproduksjon

utgjør henholdsvis 22,18 og 21,92 prosent. Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon kan i hovedsak tilskrives samferdsel, men også utdanning har relativt høyt kjøp av tjenester hovedsakelig knyttet til lærlingordningen.

Figur 2.2.2 Fordeling av driftsinntekter 2010.

Figur 2.2.2 viser fordelingen av driftsinntektene. Den største inntektsposten er rammetilskudd fra staten som utgjør 48,68 prosent av inntektene. Skatteinntekter utgjør 18,61 prosent. Overføringer utgjør til sammen 26,29 prosent, og må sees i sammenheng med høy andel utgifter som er overføringer til andre.

2.3 Netto driftsresultat i 2010

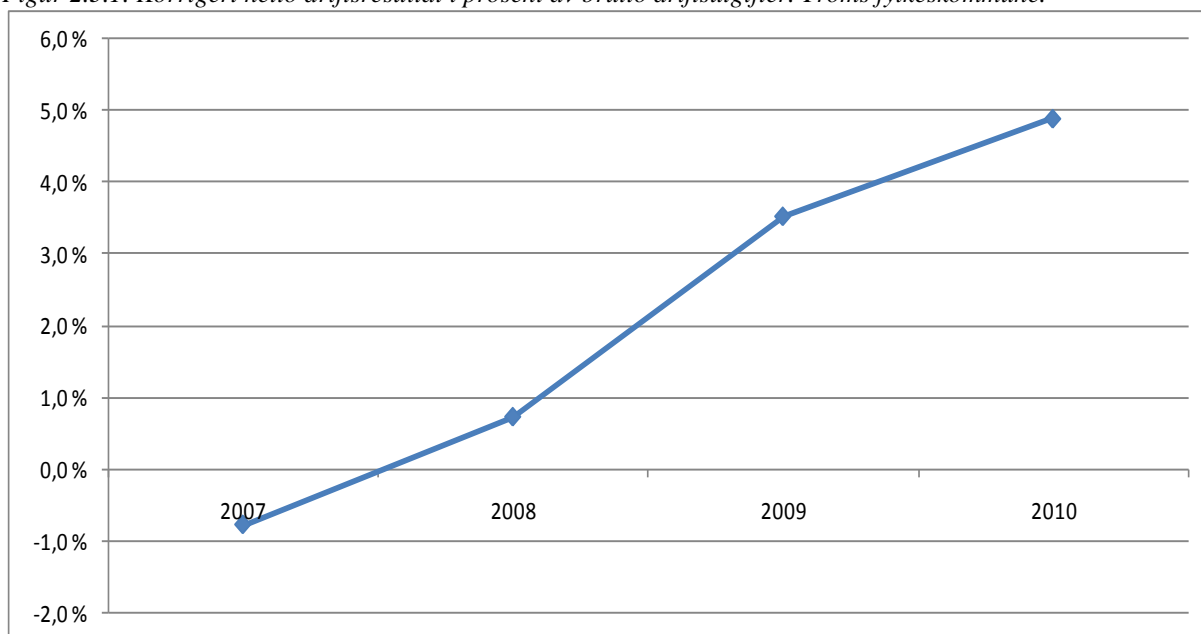
Netto driftsresultat viser fylkeskommunens økonomiske evne til å foreta avsetninger til fond og egenkapital til investeringer etter at samtlige driftsutgifter og nettoutgifter til renter og avdrag på lån er dekket. Netto driftsresultat er dermed en sentral størrelse når det gjelder å bedømme fylkeskommunens ”økonomiske helsetilstand” eller handlefrihet. Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren og KRD regner netto driftsresultat som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren, og anbefaler at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene over tid bør være på 3 prosent.

Troms fylkeskommune hadde i 2010 et positivt netto driftsresultat på 228,8 mill. kroner. Netto driftsresultat i 2009 var positivt med 201,3 mill. kroner, mens det i 2008 var negativt med 109,7 mill. kroner. I 2007 var driftsresultatet positivt med 154,7 mill. kroner.

Etter at fylkeskommunene fikk en mer sentral rolle som regional utviklingsaktør og innføring av RDA-midler har fylkeskommunen hatt store øremerkede statstilskudd hvor overføringene fra staten inntektsføres et år mens utbetalingen av pengene i stor grad strekker seg over flere år. Dette medfører at det brukes og avsettes store summer til bundne fonds hvert år. Når det er stor differanse mellom hva som er brukt og hva som er avsatt til bundne fonds et år svekkes netto driftsresultat sin soliditet som en god indikator på økonomisk handlefrihet. I disse tilfellene burde netto driftsresultat vært korrigert for bruk og avsetning til bundne fonds. I Troms fylkeskommune har differansen i disse størrelsene vært så stor at det er valgt å korrigere netto driftsresultat for bruk og avsetning til bundne fonds. Denne korrigeringen reduserer netto driftsresultat fra 228,8 mill. kroner til 166,1 mill. kroner i 2010. Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsutgifter er 4,9 prosent i 2010. Resultatet for årene 2007-2010 er vist i figuren nedenfor.

Hovedårsaken til at netto driftsresultat bedres fra 2009 til 2010 skyldes forvaltningsreformen og måten overføring av midler til veginvesteringer føres på. Disse midlene inntektsføres i driftsregnskapet og overføres deretter til investeringsregnskapet. Dette bedrer netto driftsresultat direkte. Dersom midler til veginvesteringer knyttet til vegger overført i forbindelse med forvaltningsreformen holdes utenfor er netto driftsresultat kun 1,6 prosent noe som er betydelig lavere enn det anbefalte nivået på 3 prosent. Det er tatt opp med KRD hvorvidt netto driftsresultat, og spesielt om nivået på 3 prosent, er et godt mål på god økonomiske balanse for fylkeskommunene etter forvaltningsreformen. Det er ikke kommet noen signaler i forhold til dette foreløpig.

Figur 2.3.1. Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsutgifter. Troms fylkeskommune.

Av figur 2.3.1 sees at Troms fylkeskommune har hatt et positivt netto driftsresultat i tre av de siste fire årene. Det er kun i 2007 at resultatet var negativt, men også i 2008 var resultatet noe svakt. I 2009 og 2010 hadde fylkeskommunen et resultat som ligger over 3 prosent, slik Teknisk beregningsutvalg og KRD anbefaler.

2.4 Skatt og rammetilskudd i 2010

Det ble inntektsført 2,248 mrd. kroner i skatt og rammetilskudd for Troms fylkeskommune i 2010. Av dette utgjorde rammetilskuddet 1,65 mrd. kroner. Avviket mellom regnskapet og regulert budsjett var 33,2 mill. kroner. Dette skyldes økte skatteinntekter og økt skjønnstilskudd. Dette er vist i tabell 2.4.1 nedenfor.

Tabell 2.4.1 Frie inntekter for Troms fylkeskommune. I 1000 kroner.

	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik
Skatt	-590 000	-590 000	-631 697	-41 697
Rammetilskudd	-1 658 537	-1 660 593	-1 652 109	8 484
<u>Herav:</u>				
Innbygger- og utgiftsutjevningstilskudd			-1 374 195	
Nord-Norge tilskudd			-174 686	
Skjønnstilskudd			-21 800	
Inntektsutjevning			-81 428	
Sum skatt og rammetilskudd	-2 248 537	-2 250 593	-2 283 806	-33 213

Skatteinntgangen ble høyere enn budsjettert. For det første ble skatteinntgang på landsbasis høyere enn forutsatt i statsbudsjettet for 2011 som var siste grunnlag for regulering av budsjettet. I tillegg ble skatteinntgangen vurdert som så usikker at det ble valgt å ikke legge inn forventet skattevekst som forutsatt i statsbudsjettet 2011 i budsjettoppfølgingen til fylkestinget i desember. Staten bevilget 10 mill. kroner ekstra til veivedlikehold for vinteren 2009 – 2010 som følge av de ekstreme værforholdene som ga store ekstrakostnader til vedlikehold. Disse midlene ble gitt som skjønnstilskudd rett før jul.

Frie inntekter økte fra 1,7 mrd. kroner i 2009 til 2,3 mrd. kroner i 2010. Av dette er 461 mill. kroner økte overføringer som følge av større forvaltningsansvar knyttet til veg og vel 50 mill. kroner i økte frie inntekter knyttet til forvaltningsreformen hvorav 45 mill. kroner var begrunnet med økt ansvar veg.

Skatt og inntektsutjevning

I vedtatt budsjett forutsettes det normalt samme skattevekst for Troms fylkeskommune som for landsgjennomsnittet da det ikke utarbeides skatteprognoser på fylkesnivå. Dette vurderes som et forsvarlig prinsipp da inntektsutjevningen mellom skatterike og skattesvake fylkeskommuner er sterk og fordi skatteanslagene på landsbasis er svært usikre. Gjennom året gjøres det budsjettreguleringer for å tilpasse dette til skatteinntgang og inntektsutjevning i Troms.

Troms har hatt noe svakere skattevekst enn landsgjennomsnittet de siste årene, men i 2010 var skatteveksten i Troms 7,3 prosent mot landsgjennomsnittet som var 6,8 prosent. Dette medførte sammen med økt skatteinntgang i høstmånedene på landsbasis til et positivt avvik på

41 mill. kroner mellom budsjett og regnskap. Inntektsutjevningen ble lavere enn budsjettert av samme årsak (inngår i hovedtallet "rammetilskudd" i tabellen over). Nettoavvik for skatt og inntektsutjevning var en merinntekt på 21 mill. kroner.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet ble regulert opp med vel 2 mill. kroner hovedsaklig som følge av endelige befolkningstall pr 1.1.2010.

2.5 Finansforvaltningen

I juni 2010 ble nytt finansreglement vedtatt av fylkestinget i sak 38/10. I henhold til nytt reglement skal det hvert år fremlegges en finansiell årsrapport for fylkestinget som egen sak i marstinget det påfølgende år³. Finansiell årsrapport 2010 synliggjør at utøvelsen av fylkeskommunens finansforvaltning pr. 31.12.2010 ligger innenfor rammene av gjeldende finansreglement og ellers er tilfredsstillende i forhold til ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, mv.

Den finansielle årsrapporten fokuserer på om forvaltningen av gjeldsporteføljen og de likvide midlene mv. er i henhold til risikorammene i gjeldende finansreglement samt om fylkeskommunen har kapasitet til å tåle mulige finansielle tap som følge av en kraftig endring i det generelle rentenivået ("sjokksimulering"). I årsberetningen inngikk det tidligere et eget avsnitt om forvaltningen av fylkeskommunens låneportefølje. Dette avsnittet er fra 2010 fjernet fra årsberetningen og isteden flyttet til finansiell årsrapport 2010⁴.

For øvrig er det slik at finansielle forhold som fokuseres på i årsberetningen og i finansiell årsrapport stort sett ikke overlapper hverandre, slik at det samme ikke går igjen begge steder. Dette fordi den finansielle årsrapporten har fokus på "styring etter definerte risikorammer og evnen til å tåle mulige finansielle tap", mens årsberetningen har fokus på "budsjett- og regnskapsmessige forhold".

Aksjeutbytte i 2010

Fylkestinget i Troms vedtok i sak 93/09 å budsjettere med aksjeutbytte på 72,0 mill. kroner fra Troms Kraft AS⁵ og 1,5 mill. kroner fra Nord-Troms Kraftlag AS, totalt 73,5 mill. kroner. Pr. 31.12.2010 ble faktisk inntektsført aksjeutbytte fra Troms Kraft i henhold til budsjett, mens inntektsført aksjeutbytte fra Nord-Troms Kraftlag ble høyere enn opprinnelig budsjettert, jfr. fylkestingssak 75/10. Samlet utbytte i 2010 fra Nord-Troms kraftlag ble 2,1 mill. kroner, dvs. 0,6 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjettert. Dermed ble inntektsført aksjeutbytte fra Troms Kraft og Nord-Troms Kraftlag på til sammen 74,1 mill. kroner i 2010.

³ I tillegg er det i gjeldende finansreglement lagt opp til en løpende tertialvis finansrapportering, det vil si at hvert år skal det pr. 30.4 og 31.8 rapporteres status på finansområdet. Nevnte tertialvise rapporter skal inngå som en separat del av budsjettoppfølgingssakene henholdsvis pr. 30.4 og 31.8. Budsjettoppfølgingssaken pr. 30.4 fremlegges fylkestinget i juni, mens oppfølgingen pr. 31.8 fremlegges i september.

⁴ Sistnevnte har i del 2 et eget kapittel om låneporteføljen og forvaltningen av denne.

⁵ Troms fylkeskommune og Tromsø kommune har eierposter på henholdsvis 60 og 40 prosent i kraftselskapet. Samlet aksjeutbytte til eierne i 2010 var på 122,5 mill. kroner, hvorav 73,5 mill. kroner tilfalt førstnevnte og 49,0 mill. kroner gikk til sistnevnte.

Renteinntekter i 2010

Norges Bank endret styringsrenten kun en gang i 2010, i mai ble den justert opp fra 1,75 til 2,00 prosent, jfr. tabellen nedenfor.

Tabell 2.5.1. Norges Banks styringsrente* – historikk i perioden jan. – des. 2010

Dato	Foliorente
31. desember 2010	2,00
6. mai 2010	2,00
1. januar 2010	1,75

* kilde: http://www.norges-bank.no/templates/article____55475.aspx

Troms fylkeskommune har regnskapsført totalt 31,6 mill. kroner i renteinntekter i 2010, jfr. tabellen nedenfor.

Tabell 2.5.2 Troms fylkeskommune, renteinntekter pr. 31.12.2010. Tall i 1000 kroner.

Konto (T)	Reg. Budsjett	Regnskap	Rest/overskr.
Renter av bankinnskudd	-11073	-13 856	2 783
Renter av fondsmidler	0	-10	10
Renteinntekter plass. likviditet	-600	-602	2
Renteswapinntekter	-9000	-16 952	7 952
Kursgevinster	-127	-127	0
Diverse renteinntekter	0	-32	32
Sum	-20800	-31 579	10 779

Renteinntektene består i hovedsak av renter av bankinnskudd, totalt 13,9 mill. kroner samt av inntekter fra rentebytteavtaler (renteswaper), totalt 17,0 mill. kroner⁶. Videre ble det regnskapsført renteinntekter fra fondsmidler, plassert likviditet, kursgevinster og diverse renteinntekter med til sammen 0,8 mill. kroner.

Rente- og avdragsutgifter i 2010

Låneporteføljens rente- og avdragsutgifter i 2010 er regnskapsført med 116,2 mill. kroner, hvorav renter utgjør 38,8 og avdrag 77,4 mill. kroner.

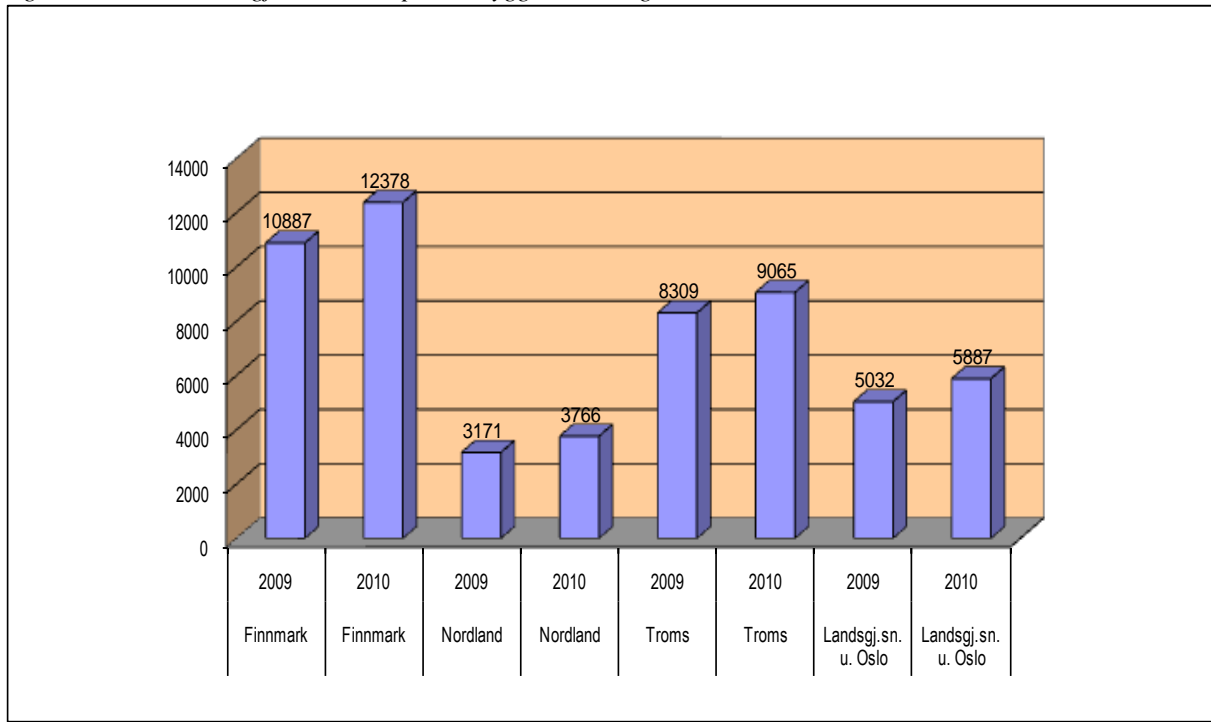
For å få frem faktisk renteutgift for fylkeskommunens låneportefølje må samlede renteutgifter i 2010, det vil si 38,8 mill. kroner, korrigeres for effekten av de etablerte rentebytteavtalene. Nettobeløpet av samlede renteinntekter og utgifter for fylkeskommunens rentebytteavtaler er en utgift på om lag 9,2 mill. kroner, det vil si 17,0 mill. kroner i inntekter fratrukket 26,2 mill. kroner i utgifter. Korrigert renteutgift for fylkeskommunens låneportefølje i 2010 ble dermed 48,0 mill. kroner, som er summen av regnskapsførte renter tillagt netto renteutgift for rentebytteavtalene.

⁶ Rentebytteavtaler eller såkalte renteswaps beskrives nærmere i avsnittet om rente- og avdragsutgifter i 2010 samt i avsnittet om fylkeskommunens brutto lånegjeld i 2010.

Fylkesvis sammenligning

Figur 2.5.1 viser netto lånegjeld i kroner pr. innbygger i de tre nordligste fylkeskommunene. Landsgjennomsnittet utenom Oslo er også inkludert. Tallene gjelder for 2009 og 2010.

Figur 2.5.1. Netto lånegjeld i kroner per innbygger, 2009 og 2010*.

*Kilde: Ureviderte KOSTRA-tall pr.15.03.2011 fra Statistisk sentralbyrå, kategori A. Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nivå 2.

Av figuren sees at Finnmark har markant høyest netto lånegjeld pr. innbygger, mens Nordland har laveste netto lånegjeld. Troms har også høy netto lånegjeld pr. innbygger godt over landsgjennomsnittet utenom Oslo. Felles for de sammenlignete fylkeskommuner og landsgjennomsnittet utenom Oslo er at lånegjelden pr. innbygger øker fra 2009 til 2010.

2.6 Kompensasjon av merverdiavgift (mva)

Tabell 2.6.1. Avvik refusjon merverdiavgift per sektor (beløp i 1000 kroner).

Sektor		Regulert budsjett 2010	Regnskap 2010	Avvik 2010	Avvik 2009
00	Politiske styringsorganer	243	218	-25	127
01	Kontrollorganer	4	2	-2	-4
10	Administrasjon, fellesutgifter, bygg- og eiendomsvirksomhet	6 707	16 325	9 618	6 654
15	Fylkesrådsleders kontor	60	464	404	170
20	Utdanning	22 072	27 757	5 685	5 271
40	Tannhelse	4 770	5 494	724	1 014
50	Kultur	1 283	1 609	326	530
60	Miljø og samferdsel	27 454	25 441	-2 013	9 854
70	Næring	264	636	372	-132
90	Sektorovergripende poster	5 925	11	-5 914	-678
SUM kompensasjon driftsutgifter		68 782	77 957	9 175	22 806
90	Investeringer	29 769	48 217	18 448	-5 924
SUM kompensasjon totalt		98 551	126 174	27 623	16 882

Avvik med negativt fortegn viser mindreinntekt i forhold til budsjettet mens positivt fortegn viser merinntekt.

Som en ser av tabellen ovenfor mer enn oppnår fylkeskommunen den budsjetterte inntekten, med en merinntekt på vel 9 mill. kroner innenfor drift og en merinntekt på vel 18 mill. kroner fra investeringer, netto nesten 28 mill. kroner i merinntekt. Det er en bedring av resultatet på 24 mill. kroner på momskompensasjonsinntekt investeringer fra 2009 til 2010 noe som hovedsakelig er tilknyttet samferdselssektoren.

Ved innføring av ordningen i 2004 ble fylkeskommunen trukket omtrent 70 mill. kroner i rammetilskuddet, som det var forventet at fylkeskommunen i stedet skulle få kompensert gjennom ordningen med mva-kompensasjon. Det meste av dette beløpet ble allerede første året fordelt i driftsbudsjettene på sektorene og på inntekt tilknyttet investeringer, men det gjensto omtrent 15 mill. kroner som ikke ble fordelt på sektorene. Frem til 2009 har ytterligere 5 mill. kroner blitt varig fordelt, og ved starten på 2009 gjensto det et beløp på 10 mill. kroner å fordele. I fjor ble nesten hele dette beløpet fordelt noe som hovedsakelig hadde å gjøre med mva-kompensasjon i tilknytning til tiltakspakken fra Regjeringen og var derfor en engangsinntekt.

Budsjett for 2010 tar utgangspunkt i vedtatt budsjett for 2009, slik at budsjett 2010 har det samme ufordelte beløp som i 2009, det vil si 10 mill. kroner. Vel 4,3 mill. kroner er dekket ved beregning av kompensasjonsinntekt tilknyttet nye tiltak/rammeøkninger lagt inn i budsjettammen for 2010 med bruttobeløp samt inntekt som er regulert gjennom budsjettfordelinger i løpet av året. Ved årets slutt sto det igjen 5,9 mill. kroner som ikke ble fordelt i løpet av 2010.

Den totale inntekten er i stor grad avhengig av profilen på investeringer. Veginvesteringer gir mindre refusjon per investert kroner enn byggetiltak og kjøp av utstyr. Det gjenspeiles i tallene nedenfor, da det var betydelig høyere nivå på investeringer innenfor byggevirksomhet i årene 2004 – 2006 enn i årene 2007 - 2009. De siste 3 årene er det investeringer innenfor vegsektoren som har utgjort mesteparten av fylkeskommunens investeringer.

Tabell 2.6.2. Årlig inntekter mva-kompensasjon (beløp i 1000 kroner).

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Drift	39 930	42 977	48 994	55 527	55 557	65 055	77 957
Investeringer	44 378	33 660	28 494	19 892	14 295	23 624	48 217
Sum mva-kompensasjon	84 308	76 637	77 488	75 419	69 852	88 679	126 174
Merinntekt mva-komp.	14 086	12 776	4 369	5 633	2 246	16 882	27 623

2.7 Pensjon

Totalt er det utgiftsført premieinnbetalinger på 137,25 mill. kroner i løpet av 2010. I tillegg kommer amortiserte premieavvik tidligere år og til fradrag premieavvik 2010 og utbytte av premiefondet til Kommunal Landspensjonskasse (KLP), slik at netto er det utgiftsført 106,79 mill. kroner på postene for pensjon. Dette fordeler seg slik:

Tabell 2.7.1. Pensjonskostnader (i mill. kroner).

Pensjonskostnader	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Avvik 2010
KLP - sum fellesordning og folkevalgte	57,70	65,03	66,60	-1,57
SPK - pedagogisk personale	59,79	63,00	65,80	-2,80
Pensjonstrygd for sjømenn	0,16	0,12	0,14	-0,02
Utjevning AFP 62-64 år	3,47	3,56	3,35	0,21
Servicepensjoner	0,26	0,28	0,26	0,02
Rentegarantipremie KLP	0,54	0,88	0,83	0,05
Andre avg.pl. Pensjonsutgifter		0,14	0,13	0,01
Årsoppgjør, periodisering	0,01	0,00	0,14	-0,14
Utbytte premiefond KLP	-10,27	-7,20	-7,20	0,00
Sum pensjonspremier	111,66	125,81	130,05	-4,24
Premieavvik KLP	-13,02	-21,90	-17,15	-4,75
Premieavvik SPK	-9,02	-12,12	-13,41	1,29
Amortiserte premieavvik KLP	4,00	4,87	4,87	0,00
Amortiserte premieavvik SPK	1,83	2,43	2,43	0,00
Sum pensjonskostnader	95,45	99,09	106,79	-7,70

Totalt fremkommer det et avvik mellom budsjett og regnskap på 7,7 mill. kroner i merutgift for pensjonskostnader. Avviket på 4,24 mill. kroner for pensjonspremier skyldes i stor grad at

budsjettet ikke har vært riktig fordelt mellom lønns- og driftsposter og at eksternt finansierte prosjekter ikke alltid blir lagt inn i budsjettet (med både utgifter og inntekter).

Premieavvik ble i siste budsjettoppfølging for 2010 budsjettet omtrent på nivå med estimatene fra KLP og SPK, men som man ser av tabellen ovenfor ble inntekten (reduksjon i kostnader) fra KLP mindre enn forutsatt mens den ble noe høyere for SPK, netto mindreinntekt ble omtrent 3,5 mill. kroner.

Premier viser en økning på 18,39 mill. kroner fra 2009 til 2010, hvorav vel 3 mill. kroner skriver seg fra lavere utbytte fra premiefond, mens samlede pensjonskostnader viser en økning på 11,34 mill. kroner. Prosentvis utgjør økningen i premier 16,5 prosent, mens den reduseres til 11,3 prosent når premieavvik og amortiserte premieavvik også regnes med.

Utbytte premiefond fra KLP viser vel 3 mill. kroner lavere inntekt i 2010 enn i 2009.

Tabell 2.7.2. Pensjonsutgifter fordelt per pensjonskasse, eks. og inkl. premieavvik (i mill. kr).

Pensjonsutgifter tilknyttet KLP og SPK	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Økning 2009-2010
KLP ekskl. premieavvik	51,70	63,84	23,5 %
SPK ekskl. premieavvik	59,79	65,80	10,1 %
Sum pensjon ekskl. premieavvik	111,49	129,64	16,3 %
KLP inkl. premieavvik	42,68	51,56	20,8 %
SPK inkl. premieavvik	52,60	54,82	4,2 %
Sum pensjon inkl. premieavvik	95,28	106,38	11,6 %

Føring av premieavvik viste for 2009 en utflating i forskjellene mellom de to store pensjonsselskapene når det gjaldt veksten fra 2008. Den samme utflatingen sees ikke i 2010, tvert i mot økes forskjellen, men for begge selskapene fører ordningen med premieavvik til en reduksjon av kostnadene for 2010. Det er imidlertid først fra 2016, når man har inne 15 år med amortiserte premieavvik, at man ser full effekt av ordningen.

3. Investeringsregnskapet

Økte investeringer innenfor samferdsel i 2010

Netto investeringsutgifter eller sum finansieringsbehov i 2010 var 362 mill. kroner. Brutto investeringsutgifter inklusive finansutgifter var 521 mill. kroner. Inntektene i investeringsregnskapet ble 159 mill. kroner. Brutto investeringsutgift i 2009 var 304 mill. kroner.

Tabell 3.1 - Troms fylkeskommunes investeringsregnskap i perioden 2008-2010 (i kroner).

INVESTERINGSINNTEKTER	2010	2009	2008
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-20 185 720	-6 495 228	-10 184 851
Overføringer med krav til motytelse	-14 594 763	-61 525 000	-34 310 341
Statlige- og andre overføringer	-124 715 628	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	-29 021 433	0
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-159 496 111	-97 041 661	-44 495 192
INVESTERINGSUTGIFTER			
Lønn og sosiale utgifter	12 423	132 387	1 340 116
Kjøp som inngår i kommunal produksjon	430 549 335	254 963 004	197 626 750
Overføringer	48 216 919	22 684 074	14 448 398
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	616	5 650	399
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	478 779 293	277 785 115	213 415 663
FINANSUTGIFTER			
Avdragsutgifter	0	0	403 570
Utlån	-182 216	4 311 690	2 190 674
Kjøp av aksjer og andeler	3 022 915	3 539 284	5 054 684
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	12 412 789	0	56 980 262
Avsatt til ubundne investeringsfond	13 794 452	0	32 253 230
Avsetninger til bundne fond	13 419 298	18 375 000	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	211 600
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	42 467 238	26 225 974	97 094 020
FINANSIERINGSBEHOV	361 750 420	206 969 428	266 014 491
FINANSIERING			
Bruk av lån	-206 210 804	-175 706 073	-193 781 137
Mottatte avdrag på utlån	-375 733	-565 291	-4 171 705
Salg av aksjer og andeler	-100	-200	0
Overføringer fra driftsregnskapet	-121 567 103	-16 944 640	-17 412 342
Bruk av disposisjonsfond	-14 956 109	-414 823	-1 543 323
Bruk av ubundne investeringsfond	-263 206	-925 612	-30 353 954
Bruk av bundne fond	-18 377 365	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	-18 678 079
SUM FINANSIERING	-361 750 420	-194 556 639	-266 014 491
Udekket/udisponert	0	12 412 789	0

Investeringsregnskapet ble samlet sett gjort opp i balanse. Samtidig viste flere enkeltprosjekt merforbruk (eller manglende finansiering) i forhold til kostnadsrammen/budsjettet. Slikt merforbruk ble dekket inn av udisponerte inntekter fra bl.a. salg av eiendommer/-boliger. Fylkesrådet vil ved budsjettoppfølgingen i 2011 komme tilbake til varig inndekning.

Oversikten under viser prosjekt med merforbruk-/mangelfull finansiering i 2010:

Prosjekt med merforbruk:	<i>Mill. kroner</i>	<i>Mangler finansiering fra</i>
Fv 114 Åsen	0,104	Merforbruk
Fv 211 Bjørgavn	0,064	Merforbruk
Rv 263 Kvalsundtunnelen	2,905	Merforbruk
Rv 91 Breivikeidet bru	6,895	Merforbruk
FV 855 Rossvold-Karlstad	0,085	Merforbruk
Ras i Lyngen	2,131	Mangler finansieringsvedtak
Breivika vg. skole - hotell og næringsmiddelfag	0,100	Merforbruk
Utbedring ventilasjon vg skoler	0,161	For lite refin. tidl. års strykning

De største investeringene i 2010 har vært innenfor samferdselssektoren med 399 mill. kroner og utdanningssektoren med 75 mill. kroner. Økningen innenfor samferdselssektoren var stor, og skyldtes forvaltningsreformen, med fylkeskommunal overtakelse av tidligere riksveger med tilhørende påbegynte investeringer. Store utgifter er i 2010 ført på følgende prosjekt:

		<i>Mill. kroner</i>
Utdanning:	Kongsbakken vgs - ombygging	35,853
	Rå vgs – restaurant- og matfag	21,056
	Stangnes vgs – innredning kjeller/kantinekjøkk.	6,503
Tannhelse:	Utstyr tannhelse	1,699
	Eksternpraksis Lyngseidet	1,481
Samferdsel:	Rassikring Dale-Alvestad	80,427
	Ryaforbindelsen	41,506
	Bruforbindelsen Kveøy-Hinnøy	34,391
	Fv 263 Trollvik	31,285
	Kvalsundtunnelen	27,905

Kjøp av ”varige driftsmidler” med innkjøpspris/-verdi over kr 100 000 og med over 3 års levetid, føres i investeringsregnskapet. De tre siste årene er følgende større utstyrskjøp gjort:

<i>Mill kroner</i>	2010	2009	2008
Varige driftsmidler	9,283	6,744	4,410

Det ble i 2010 lånt ut 1,25 mill. kroner til tiltak for fiskeflåten. Det er tilbakeført tidligere års utgiftsførte tilsagn om lån, som ikke er utbetalt. Utlån har utviklet seg slik de siste tre årene:

<i>Mill kroner</i>	2010	2009	2008
Utlån	1,250	4,270	2,191

Videre er det i 2010 kjøpt aksjer i Innovasjon Norge for 0,505 mill. kroner, Nord Norsk Reiseliv AS 170 500 og i Stiftelsen Ferske Scener for kr 50 000. Det ble i 2010 innbetalt egenkapitalinnskudd til KLP med i underkant av 2,3 mill. kroner. De siste tre årene har fylkeskommunen gjort følgende aksjekjøp (ekskl. egenkapitalinnskudd i KLP):

Mill kroner	2010	2009	2008
Aksjekjøp	0,726	1,338	3,000

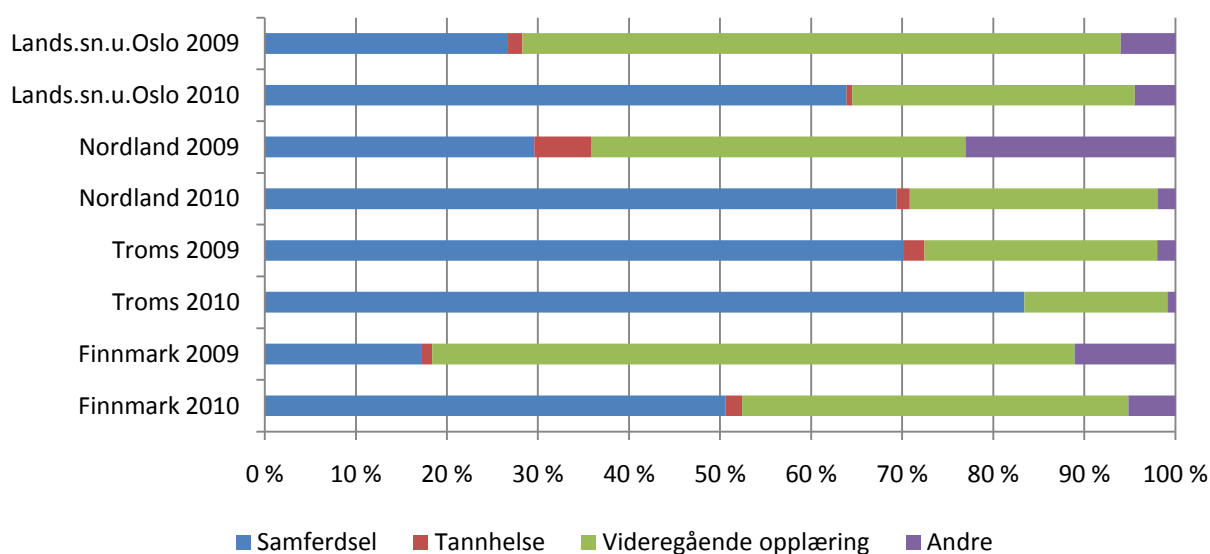
Det er i 2010 solgt boliger og eiendommer for 20,16 mill. kroner.

Forvaltningsreformen medførte betydelig økte investeringer i 2010

KOSTRA-tallene viser at samlede brutto investeringsutgifter i 2010 for fylkeskommunene ekskl. Oslo var 11,119 mrd. kroner. Det var en økning på 4,524 mrd. kroner eller 69 pst fra 2009. Gjennomsnittlig brutto investeringsutgift i fylkeskommunene (ekskl. Oslo) var 618 mill. kroner. Tilsvarende tall for Troms var 479 mill. kroner.

I figuren nedenfor gis en oversikt over andel brutto investeringsutgifter i 2009 og 2010 i de tre nordligste fylkeskommuner. Landsgjennomsnittet utenom Oslo er også medtatt.

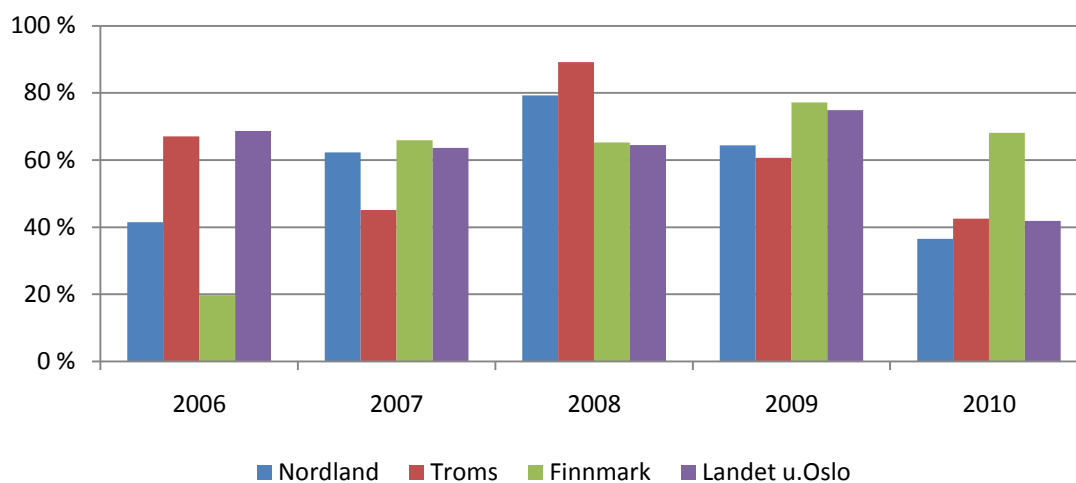
Figur 3.1. Andel brutto investeringsutgift i % av totale brutto investeringsutgifter per sektor i 2009 og 2010.

Det ses av figuren over at Troms fortsatt skiller seg fra Finnmark, Nordland og landsgjennomsnittet ekskl. Oslo i sammensetningen av totale brutto investeringsutgifter. I Troms har samferdselssektoren markant størst andel av brutto investeringsutgifter (83 pst i 2010). I Finnmark, Nordland og landsgjennomsnittet utenom Oslo øker investeringsandelen i samferdselssektoren, men her har utdanningssektoren betydelig større andel av samlede brutto investeringsutgifter sammenlignet med Troms.

Figuren under viser at investeringene for en stor del lånefinansieres, men at låneandel for Troms har gått kraftig ned etter en topp i 2008.

Figur 3.2. Andel av brutto investeringsutgifter finansiert med lånemidler i årene 2006-2010.

4. Balansen

Tabellen nedenfor viser Troms fylkeskommunes regnskapsførte balansetall for 2009 og 2010.

Tabell 4.1. Troms fylkeskommune, balansetall pr. 31.12.2009 og 31.12.2010. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap 2010	Regnskap 2009
Faste eiendommer og anlegg	2 968 485	2 610 551
Utstyr, maskiner og transportmidler	59 720	68 301
Utlån	16 011	15 059
Aksjer og andeler	386 488	398 501
Pensjonsmidler	2 054 451	1 880 969
<i>Sum anleggsmidler</i>	<i>5 485 154</i>	<i>4 973 381</i>
Kortsiktige fordringer	180 342	149 672
Premieavik	127 736	103 914
Obligasjoner	3	3
Kasse, bankinnskudd	1 141 836	1 080 538
<i>Sum omløpsmidler</i>	<i>1 449 918</i>	<i>1 334 128</i>
SUM EIENDELER (A + B)	6 935 072	6 307 509
Disposisjonsfond	-67 927	-81 102
Bundne driftsfond	-297 501	-234 809
Ubundne investeringsfond	-14 505	-974
Bundne investeringsfond	-15 284	-20 242
Regnskapsmessig mindreforbruk	-47 326	-4 558
Udekket i investeringsregnskapet	0	12 413
Egenkapital, endring regnskapsprinsipp	90 343	90 343
Kapitalkonto	-1 798 239	-1 566 590
SUM EGENKAPITAL (C)	-2 150 439	-1 805 519
Pensjonsforpliktelse	-2 230 459	-2 079 169
Andre lån	-1 503 081	-1 423 459
Sum langsiktig gjeld	-3 733 540	-3 502 627
Annen kortsiktig gjeld	-1 043 814	-991 227
Premieavik	-7 278	-8 136
Sum kortsiktig gjeld	-1 051 092	-999 363
SUM GJELD (D)	-4 784 633	-4 501 990
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)	-6 935 072	-6 307 509
Ubrukte lånemidler	58 829	108 039
Motkonto for memoriakontiene	-58 829	-108 039

Troms fylkeskommunes brutto lånegjeld i 2010

Fylkeskommunens samlede langsiktige lånegjeld var om lag 1,5 mrd. kroner pr. 31.12.2010. Gjelden fordeler seg mellom følgende norske banker: Kommunalbanken 1,4 mrd. kroner (93,3 prosent), KLP Kommunekreditt 90,9 mill. kroner (6,0 prosent), Husbanken 7,7 mill. kroner (0,5 prosent) og Sparebanken Nord-Norge 0,8 mill. kroner (0,1 prosent). I tillegg har

fylkeskommunen rentebytteavtaler med DnB NOR Markets, Nordea Markets, Fokus Markets og Sparebank1 Nord-Norge Kapitalmarked⁷.

Det ble gjennomført to låneopptak på til sammen 157,0 mill. kroner i desember 2010 på bakgrunn av budsjettvedtak i fylkestinget. Av tabell 4.2 og 4.3 fremkommer hvor mye hvert av de to låneopptakene beløpte seg til.

Tabell 4.2. Troms fylkeskommunes låneopptak av 09.12.2010.

Prosjektnummer/ navn på investeringstiltak	Låneopptak, i NOK	Avdrags- tid (år)	Avdrag per år i NOK	Vektet løpetid (år)	Fylkestingsvedtak
1109 F.tingssal nytt lydanlegg, rest	400 000	5	80 000	0,035	FTG 70/08, se vedl. A, s. 9
8870 Stangnes vgs. innredn., rest	1 700 000	10	170 000	0,298	FTG 70/08, se vedl. A, s. 9
8866 Kongsb. vgs påbygg, rest	20 000 000	20	1 000 000	7,018	FTG 20/09, se vedl. B, s. 2, pkt. 3
7109 Kveøyforbindelsen økt kostn.ramme	33 000 000	30	1 100 000	17,368	FTG 70/08, se vedl. A, s. 9
8877 Nordreisa vgs tilp. bygg	400 000	20	20 000	0,140	FTG 93/09, se vedl. E, s. 14
0000 Ny navig. sim., Tromsø maritime skole	50 000	4	12 500	0,004	FTG 26/10, se vedl. C, s. 1, pkt. 1
0000 Helikopterevakuerings, Havarivernsentere	300 000	10	30 000	0,053	FTG 42/10, se vedl. D, s. 1, pkt. 2
8879 Tilrettel. kontorer forvaltningsreformen	1 116 000	10	111 600	0,196	FTG 93/09, se vedl. E, s. 13
1160 Nytt lønns- og personalsystem	34 000	4	8 500	0,002	FTG 93/09, se vedl. E, s. 13
Totalsum	57 000 000			25,000	(rundet ned fra 25,114)

Tabell 4.3. Troms fylkeskommunes låneopptak av 16.12.2010.

Prosjektnummer/ navn på investeringstiltak	Låneopptak, i NOK	Betingelser	Fylkestingsvedtak
0000 Fylkesveiplan 2010-13, rentek. 2010	100 000 000	5 år avdragsfrihet fra start, samt øvrige betingelser iht. pkt. a) og b) nedenfor	FTG 93/09, se vedl. E, s. 14

De to nevnte låneopptak ble begge gjort i Kommunalbanken, som i begge tilfellene hadde det beste lånetilbudet blant flere aktuelle tilbydere. Ved årsskiftet ble de aktuelle lånesummene utbetalt.

Fylkeskommunens likviditet i 2010

Likviditetsgrad er et uttrykk for likviditeten i en bedrift eller organisasjon.

Tabell 4.4. Troms fylkeskommune, Likviditetsgrader ved utgangen av 2010.

	Pr. 31.12.2009	Pr. 31.12.2010
Likviditetsgrad 1 *	1,33	1,38
Likviditetsgrad 2 **	1,23	1,26
Likviditetsgrad 3 ***	1,08	1,09

* Det vil si omløpsmidler dividert på kortsiktig gjeld.

** Det vil si omløpsmidler minus premieavvik (varelager) dividert på kortsiktig gjeld.

*** Det vil si bankinnskudd, kontanter og lignende dividert på kortsiktig gjeld.

⁷ I tilknytning til underliggende lån med flytende renter er det inngått rentebytteavtaler som pr. 31.12.2010 sikrer fastrente på om lag 966,7 mill. kroner av samlet låneportefølje. Rentebytteavtaler eller såkalte *renteswaps* er rentesikringsinstrumenter som fylkeskommunen anvender i forvaltningen av låneporteføljen for å sikre fleksibilitet i styringen av den samlede renterisiko. Ved hjelp av rentebytteavtaler kan lengden på rentebindinger opp- og nedjusteres og/eller rentebindinger kan innløses enten med gevinst (underkurs) eller tap (overkurs).

Likviditetsgrad 1 for Troms fylkeskommune var 1,38 pr. 31.12.2010, og den måler evnen til å dekke betalingsforpliktelser når disse forfaller. Anbefalt norm er at likviditetsgrad 1 bør være større enn 1,50. Dermed ligger fylkeskommunen pr. 31.12.2010 noe under anbefalt norm for likviditetsgrad 1.

Likviditetsgrad 2 var pr. 31.12.2010 lik 1,26. Også denne måler evnen til å dekke løpende betalingsforpliktelser, men i likviditetsgrad 2 er varelagret som regnes som de minst likvide omløpsmidlene, holdt utenfor beregningen. Likviditetsgrad 2 bør etter normen være større enn 1,00. Pr. 31.12.2010 oppfyller Troms fylkeskommune denne normen.

Likviditetsgrad 3 var pr. 31.12.2010 lik 1,09 og den sier noe om forholdet mellom de mest likvide midlene og gjeld. Likviditetsgrad 3 bør etter normen være større enn 0,33.

Av tabell 4.4 sees at likviditeten til Troms fylkeskommune har styrket seg fra 2009 til 2010, da samtlige likviditetsgrader har økt.

Både ved utgangen av 2009 og 2010 utgjorde fylkeskommunens likviditet i form av kasse- og bankbeholdning om lag 1,1 mrd. kroner. Av dette var 312,8 mill. kroner bundet opp i fond (drift og investering), mens 58,8 mill. kroner sto som ubrukte lånemidler pr. 31.12.2010. Ved utgangen av 2010 var disponibel likviditet i form av kasse- og bankbeholdning eksklusive RDA- og RUP-midler om lag 370,3 mill. kroner.

Likviditetsreserven i 2010

Likviditetsreserven ble avviklet i 2008 som følge av endringer i regnskapsprinsipp. Gamle saldobeløp fra drift og investering ble inntektsført i drifts- og investeringsregnskapet i 2008, jfr. note 17 i regnskapene for 2009 og 2010. Tidligere års føringer mot likviditetsreserven ble i 2008 ompostert til en egen balansekonto under egenkapitalen (2580 – Egenkapital, endring av regnskapsprinsipp).

Troms fylkeskommune har fra og med regnskap 2009 ikke noe beløp stående på konto for likviditetsreserve under egenkapitalen på kapittel 2.5980.

5. Økonomisk oppfølging i 2010

I løpet av 2010 behandlet fylkestinget (FTG) tre saker vedrørende oppfølging av budsjettet for 2010. Hovedtrekkene i disse sakene er beskrevet i dette kapitlet.

FTG sak 39/10 Budsjettoppfølging pr 30.04.2010

Troms fylkeskommunes driftsregnskap for 2009 ble avlagt i balanse med et regnskapsført overskudd på 4,5 mill. kroner. Overskuddet framkom etter at det er satt av 43,6 mill. kroner til disposisjonsfond i tråd med budsjettoppfølgingen som ble behandlet av fylkestinget i desember 2009. I realiteten var overskudd 48,1 mill. kroner. Dette overskuddet ble innarbeidet i budsjettoppfølgingen.

Budsjettoppfølgingen pr. 30.4.2010 viste at for de fleste sektorer var driftsnivået tilpasset budsjett. Det ble imidlertid rapportert om noen utfordringer innenfor utdanning. Det ble vedtatt at avvik skulle dekkes innenfor sektorens budsjett.

På sektorovergripende poster (sektor 90) er det noen endrede forutsetninger som følge av et regnskapsmessig overskudd i 2009, oppdaterte befolkningstall pr 1.1.2010 og fremleggelse av revidert nasjonalbudsjett (RNB). Til sammen utgjør dette en merinntekt/mindreutgift på vel 2,5 mill. kroner.

Det ble i saken bevilget midler til noen forhold som er avdekket i budsjettoppfølging, og noen nye tiltak. Fylkestinget vedtok følgende rammeendringer for drift:

Tabell 5.1. Rammeendringer pr 30.4.2010. I 1000 kr. Pluss er rammeøkning.

Sektor	Ramme- endring	Kommentar
Endrede inntektsforutsetninger:		
Avsatt til disp. fond 2009	-43 600	
Overskudd 2009	-4 558	
Mindre utgifter til lønnsøkning	-500	
Red. rammetilskudd	2 000	
Sum endrede inntekter 2010	-46 658	
Endrede utgiftsforutsetninger:		
Politikerområdet	685	Utgifter fylkesråd
Administrasjonsetaten	400	Lønnsmidler og oppgradering inventar møterom
Fylkesrådsleders kontor	600	Prosjektstilling miljø/energi
Utdanning	1 800	Fagskole
Kultur	900	Husleie Kultur i Troms, utgifter til skolekonserter, husleie Fylkeskultursenteret, Troms Musikkråd
Samferdsel	5 000	Fergesamband
Næring	2 000	Fiskeflåtefondet
Sektorovergripene poster	9 000	Overføring fra drift til investering - EK navigasjonssimulator Tromsø maritime og HUET Havarivernsenteret, Viken senter
Sum rammeøkning	20 385	
Avsetning til disp.fond	26 273	
BALANSE	0	

For investeringsbudsjettet ble det bevilget 2,8 mill. kroner i egenkapital til ny navigasjonssimulator på Tromsø Maritime skole og 1,2 mill. kroner i egenkapital til HUET, og godkjent låneopptak på 7,3 mill. kroner der skolen og senteret selv dekker renter og avdrag ved inntekter generert av investeringen (økonomipakkelån).

FTG 57/10 Budsjettoppfølging pr 15.08.2010

Budsjettoppfølgingen pr 15.8 viste at det er noen store utfordringer på driftssiden. Dette gjaldt først og fremst samferdsel som hadde store ekstra utgifter til drift og vedlikehold av vegene som følge av den harde vinteren og våren. Noen skoler hadde også økonomiske utfordringer og strømutfordringene var usikre. Det ble ikke gitt tilleggsbevilgninger i saken, og utfordringene knyttet til sektorene ble vedtatt løst innenfor budsjett.

Fylkestinget satte av midler som bøndene i Troms kan søke på, for å avhjelpe den ekstraordinære situasjonen i næringen, og styrket næringsfondet med 2 mill. kroner. Utover dette ble det ikke lagt inn nye tiltak. Følgende endringer i rammene ble vedtatt:

	Rammeendring
Økte renteinntekter	-2 200
Reduserte renteutgifter	-7 400
Reduserte inntekter økonomipakkelån etc.	4 100
Justering rammetilskudd	-4 056
Lønnsoppgjør	500
Overskudd kontrollorganer	-84
SUM	-9 140
Avsetning til disposisjonsfond	9 140
BALANSE	0

FTG 75/10 Budsjettoppfølging pr oktober 2010

Saken bygde på en økonomisk prognose pr oktober for alle overordnede poster samt utdanning, samferdsel, tannhelse og det ble foretatt en gjennomgang av energiutgifter.

Det ble til sammen avdekket endringer på 24,4 mill. kroner netto som påvirker driften. De største endringene var på samferdsel og utdanning, og er ikke begrunnet med avvik på årets drift. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) har vurdert finansiering av kjøp av pc til elever, og konkludert med at dette må anses som en driftsutgift som ikke kan lånefinansieres slik Troms fylkeskommune hadde forutsatt. Vedtatt låneopptak var derfor ikke mulig å gjennomføre og anskaffelsen måtte finansieres av driftsmidler. Dette medførte en merutgift på 12,3 mill. kroner. På samferdsel ble det ført tilbake en fordring på Cominor AS som følge av at rettssaken ikke ble avsluttet i 2010. Fordringen var opprinnelig ført i regnskapet for 2008, videreført i 2009 og ble reversert i 2010. Dersom Troms fylkeskommune får medhold i retten vil inntektsføring finne sted i senere år.

Følgende rammeendringer ble vedtatt:

Sektor	Sektor	Ramme- endring	Forklaring
90	Sektorovergrepene poster:		
	Utbytte fra KLP	-7 137	
	Økte pensjonskostnader	5 083	
	Utbytte Nord-Troms kraftlag	-600	
	Rentekompensasjon veg	-2 000	
	Overføring fra drift til investering	2 547	Internkontrollverktøy, og EK-innskudd KLP
	SUM	-2 107	
00	Politikerområdet	157	Bevilgning TV-aksjon
10	Administrasjon og fellesutgifter	1 051	Økt bevilgning energiutgifter 2,051 mill. kroner. Overskudd trykkeriet 0,6 mill. kr og mindreforbruk arkivfaglig satsing 0,4 mill
20	Utdanning	12 108	Kjøp av elev pc'er. Bevilget beløp på 12,365 mill kroner er eksklusive mva
50	Kultur	-1 000	Utsatt kapitaltilskudd til Halti
70	Samferdsel	13 200	Fordring Cominor
	Sum rammeendring	23 409	
	Avsetning til fond trykkeri og arkivfaglig satsing	1 000	Arkivfaglig satsing 0,4 mill. kroner, Trykkeri 0,6 mill. kroner. Avsetningene forutsetter mindreforbruk på hhv bygg og eiendom og dokumentcenteret
	Bruk av fond	-24 409	
	Rest fondsavsetning 2010	-24 149	Fondsavsetning som ikke er avsatt til spesielle formål

I tillegg ble det gjort følgende endringer i investeringsbudsjettet:

Endringer investeringer. I 1000 kr

Merinntekter salg bolig/eiendom	-3 100
Overføring fra drift til investering	-2 547
Merutgift gamle investeringsprosjekt	1 210
Egenkapitalinnskudd KLP	2 297
Anskaffelse av verktøy for bedret internkontroll	250
Sum	-1 890
Avsettes til fond: Økte prosjektkostnader tilpasninger Nordreisa vgs. Avsettes på fond til 2011	1 890
Balanse	0

6. Politiske styringsorganer, sektor 00

6.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 00

Sektoren omfatter utgifter og inntekter tilknyttet Fylkestinget, Fylkesrådet, andre faste utvalg og råd, fylkeskommunens andel av utgifter til Landsdelsutvalget samt midler til disposisjon for Fylkesrådet.

Regnskapsresultatet viser totalt sett et mindreforbruk på 0,32 mill. kroner for sektoren.

Fylkestinget har et mindreforbruk i 2010 på 0,663 mill. kroner.

Fylkesrådet har et merforbruk i 2010 på 0,343 mill. kroner.

Tabell 6.1. Driftsresultat innenfor sektor 00. I 1000 kr.

KOSTRA-FUNKSJON	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
000	Fylkestinget	17 060	17 680	17 017	663	3,8
005	Fylkesrådet	7 733	9 071	9 414	-343	-3,8
	SUM SEKTOR	24 793	26 751	26 431	320	1,2

6.2 Avviksanalyse

Fylkestingets ansvarsområde:

Tabell 6.2.

Tjeneste	Reg. budsjett	Regnskap	Avvik
40000 Fylkestinget	14 561	14 218	343
40015 Landsdelsutvalget	2 012	1 999	13
40020 Utgifter tilknyttet valg	0	-18	18
40030 Kontaktutvalget for innvandre	252	12	240
48000 Fylkeseldrerådet	449	462	-13
48010 Fylkesrådet for funksjonshemmede	406	344	62
SUM SEKTOR	17 680	17 017	663

Fylkestingets ansvarsområde viser et mindreforbruk på 0,663 mill. kroner. Noe av årsaken til besparelsen er lavere lønn og sosiale utgifter enn budsjettet med omlag 0,38 mill. kroner inkludert sykelønnsrefusjon. Kontaktutvalget for innvandrere har hatt liten aktivitet, noe som

gir en besparelse på 0,24 mill. kroner. Resten av avviket skyldes mindreforbruk generelt under fylkestingets råd og komiteer.

Fylkesrådets ansvarsområder:

Tabell 6.3.

Tjeneste	Reg. budsjett	Regnskap	Avvik
40025 Fylkesrådet	6 734	6 957	-223
40095 Til fylkesrådets disposisjon	87	25	62
46000 Utenom ordinært FK ansvar	1 927	2 075	-148
74000 Fylkesbiblioteket	17	17	0
75000 Kulturvern	110	110	0
76000 Muséer	100	100	0
77101 Festivaler	30	30	0
77500 Idrett og friluftsliv	66	100	-34
SUM SEKTOR	9 071	9 414	-343

Fylkesrådets ansvarsområde viser et merforbruk på 0,343 mill. kroner som skyldes høyere reiseutgifter enn budsjettet med 0,165 mill. kroner og merforbruk øvrige driftsutgifter med 58 000 kroner. I tillegg er det bevilget 0,12 mill. kroner mer enn budsjettet til organisasjoner og lignende.

7. Kontrollorganer, sektor 01

7.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 01

Sektoren omfatter utgiftene til Kontrollutvalget samt kjøp av revisjonstjeneste fra KomRev NORD IKS og sekretariatstjeneste for kontrollutvalget fra K-sekretariatet IKS.

All virksomheten ligger innenfor ansvarsområdet til Kontrollutvalget og spesifiseres ikke nærmere. Regnskapet er avlagt i balanse.

Tabell 7.1. Driftsresultat innenfor sektor 01 (i 1000 kr).

Virk- som- het	Navn på virksomhet	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
010	Kontrollorganer	3 713	3 956	3 927	29	0,7
	SUM SEKTOR 01	3 713	3 956	3 927	29	0,7

7.2 Avviksanalyse

Sektoren har ikke avvik.

8. Administrasjon, fellesutgifter, bygg og eiendomsvirksomhet, sektor 10

8.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 10

Regnskapet for administrasjon, fellesutgifter, bygg og eiendomsvirksomhet viser at sektoren i 2010 har en mindreforbruk på 0,1 mill. kroner. Regnskapsresultatet per senter er vist i tabell 8.1.

Tabell 8.1. Driftsresultat innenfor sektor 10 i 1000 kroner.

Virksomhet	Navn på virksomhet	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
110	Administrasjonssjef	7 308	7 611	7 934	-323	-4,24 %
111	IT-senteret	9 799	12 186	12 308	-122	-1,00 %
114	Personalsenteret	16 346	17 196	15 866	1 330	7,73 %
115	Dokumentsenteret	5 475	7 320	7 258	62	0,85 %
116	Økonomisenteret	8 553	9 642	9 620	22	0,23 %
800	Bygg- og eiendomssenteret	60 638	69 149	70 010	-861	-1,25 %
SUM SEKTOR		108 119	123 104	122 996	108	0,09 %

8.2 Avviksanalyse

Virksomhet 110 – Administrasjonssjef

Innenfor administrasjonssjefens ansvar var det et merforbruk på 0,3 mill. kroner. Avviket skyldes blant annet merutgifter til rettssaker, KS- og manglende sykelønnsinntekter.

Virksomhet 111 – IT-senteret

IT-senterets negative avvik på 0,1 mill kroner skyldes hovedsakelig økte utgifter til ulike lisenser.

Virksomhet 114 – Personal og organisasjonssenteret

Personal- og organisasjonssenteret har et underforbruk på 1,330 mill. kroner som utgjør 7,7 prosent.

Dette i hovedsak skyldes mindreforbruk på personalpolitiske midler, frikjøp av tillitsvalgte og økte trygderefusjoner, lavere utgifter til forsikringer av våre ansatte samt utbetaling av utbytte fra Gjensidige og vakante stillinger.

Virksomhet 115 – Dokumentsenteret

Dokumentsenterets innsparing er på 0,1 mill. kroner og gjelder hovedsakelig lønn/sykelønn.

Virksomhet 116 – Økonomisenteret

Økonomisenteret har ingen avvik.

Virksomhet 800 – Bygg- og eiendomssenteret

Bygg- og eiendomssenteret hadde et overforbruk i 2010 på om lag 0,9 mill. kroner som i hovedsak skyldes merutgifter til drift av Troms fylkeskultursenter på 539.000 kroner og eiendomsskatt.

8.3 Kommentarer til aktivitet i 2010

Administrasjonsetaten har i 2010 levert tjenester til resten av den fylkeskommunale organisasjonen i henhold til vedtatt organisasjonsplan og instruks.

Advokatkontoret som er direkte underlagt administrasjonssjefen, har i 2010 hatt flere store saker å jobbe med – spesielt innen samferdselsområdet. Advokatkontoret har ført rettssaker mot Hurtigruten Group ASA samt ført sak for arbeidsretten.

IT-senteret dekker innenfor ordinært budsjett en rekke fellesfunksjoner, det vil si lisenser og vedlikehold innenfor brukersystemer og infrastruktur samt intern aktivitet på IT-senteret.

I tillegg har IT-senteret arbeidet med to store prosjekter i 2010:

- Forbedret IT-støtte: Det er installert løsninger som effektiviserer IT-drift i forbindelse med:
 1. flerpartskonferanser video
 2. fjerndrift av PC-er ved utrulling/vedlikehold av applikasjoner på elev-PC-ene
 3. system for lagring/søking i logger og system for filtrering av internett
- Microsoftlisensiering: Alle virksomhetsområdene er nå på samme plattform/versjon og forenkler dermed IT-driften.

I 2010 har personal- og organisasjonssenteret videreutviklet samarbeidet med sine brukere samt opprettholdt god kvalitet på lønnsarbeid, personalarbeid, rådgiving, HMS-tjeneste og tilrettelegging.

Det er gjennomført flere kurs og opplæring i forbindelse med fylkeskommunens konflikthandteringsrutiner.

Det er utarbeidet omstillingsrutiner som skal benyttes i forbindelse med omorganisering, omstilling og virksomhetsoverdragelse.

PO-senteret har tilrettelagt for lederutdanningen "Lederskap i skolen". Dette er et masterprogram i skoleledelse i regi av BI som har et omfang på 30 studiepoeng. Det er 53 skoleledere som har fulgt denne utdanningen. Utdanningen ble avsluttet i 2010.

Det har vært gjennomført arbeidsmiljøkartlegging blant alle ansatte i fylkeskommunen. I etterkant av kartleggingen var det tilbudt bistand til lederne fra prosjektgruppen som støtte i det videre arbeidet lokalt.

HMS har satset på gjennomføring av grunnkurs i HMS samt ulike tema innen HMS skreddersydd for spesifikke virksomheter på bestilling. Det er satt fokus på at ledere skal ha gjennomført kurset. Også kurs spesifikt rettet mot verneombud og AKAN kontakter har vært gjennomført i regi av HovedAKAN-kontakten og Fylkeshovedverneombudet. Det har vært fokus på kvalifisering og tilpasning av HMS og BHT personell kompetanse samt rutiner i henhold til krav i ny forskrift om godkjenning og bruk av bedriftshelsetjeneste. Tiltak og aktiviteter har vært forsøkt mest mulig gjennomført på regionalt og lokalt nivå.

Det har også i 2010 vært fokus på ulike helsefremmende fysiske tiltak som "Bruk kroppen til jobben" aksjonen, trappekonsurransen, ukentlig trening med mer.

Troms fylkeskommune skal kjøpe nytt lønns og personalsystem. I forbindelse med anbudskonkurransen ble det i løpet av 2010 etablert en tverrfaglig prosjektgruppe. Når ny leverandør er på plass vil det i 2011 bli gjennomført et betydelig arbeid i forbindelse med forberedelse til implementering.

Økonomisenteret skal i samarbeidet med fylkeskommunens virksomheter sørge for god kvalitet i budsjettarbeidet, regnskap, anskaffelser og yte gode tjenester knyttet til økonomisystemet. I 2010 har det vært særskilt fokus på samferdsel med omfattende anskaffelsesprosesser knyttet til kollektivtrafikk og overgang fra netto til bruttokontrakter. Forvaltningsreformen har bidratt til økt behov for samhandling og rapportering fra Statens vegvesen.

Arbeidet med styrket økonomistyring knyttet til utdanning er videreført i 2010. Budsjetttildelingsmodellen ble evaluert og fylkestinget vedtok i september å videreføre denne med noen justeringer som vil bidra til mer rettferdig budsjettildeling og bedre økonomistyring.

Innenfor regnskap og budsjett er satt fokus på å styrke internkontrollen og dokumentasjon. Dette arbeidet vil forsterkes i 2011 med innføring av elektronisk fakturahåndtering i hele organisasjonen, rekvisisjon og eHandel.

Året 2010 viste samme tendens som de senere år; økt etterspørsel etter bistand til gjennomføring av enhetens særavtaler. Der innkjøpstjenesten tidligere hovedsakelig brukte sine ressurser til å gjennomføre sektorovergripende konkurranser og følge fellesavtaler, går ressursene i dag først og fremst til å bistå i gjennomføring av enhetenes særanskaffelser. En slik dreining i oppgavene innebærer ikke at det er færre fellesoppgaver som skulle vært løst, men enhetenes behov for hjelp må prioriteres – noe som dessverre går på bekostning av blant annet muligheten for utvikling og internkontroll.

Bygg- og eiendomssenteret har vært involvert i større og mindre aktiviteter i 2010, her kan nevnes:

- Renovering siste del av fasader Bygg 03 og reparasjon av støttemur mellom Bygg 12 og 14 ved Fylkeshuset i Troms. Kostnad 2,0 mill. kroner.
- Utvendig renovering Steirogården (bolig ved Senja videregående skole). Kostnad 0,65 mill. kroner.
- Nytt gymsalgulv ved Kongsbakken videregående skole. Kostnad 0,6 mill. kroner.
- Rå videregående skole – nybygg restaurant og matfag. Kostnad 33,5 mill. kroner.
- Stangnes videregående skole – ombygging. Kostnad 8,5 mill. kroner.
- Kongsbakken videregående skole – ombygging. Kostnadsramme 50 mill. kroner.
- Salg av eiendommer:
 - Breivangveien - bolig
 - Døvblindesenteret
 - Sjøvegan - bolig
 - Grønnebakkan - garasje plass

Netto inntekt på eiendomssalg var 20,1 mill. kroner.

Bygg og eiendom har i 2010 videreført bruk av forsikringsfondet til sikringstiltak mot brann, vann og innbrudd. I 2010 ble det totalt brukt vel 3,1 mill. kroner til slike tiltak. De fleste av tiltakene er gjort ved videregående skoler.

9. Fylkesrådsleders kontor, sektor 15

9.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 15

Regnskapsresultatet for fylkesrådsleders kontor viser et mindreforbruk på 2,6 mill. kroner i 2010.

Tabell 9.1. Driftsresultat innenfor sektor 15. I 1000 kroner.

KOSTRA-funksjon	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
420	Administrasjon	3 731	8 060	6 451	1 608	20 %
700	Tilrettelegging og støtte-funksjoner næringslivet	4 451	5 023	6 323	-1 300	-26 %
715	Lokal og regional utvikling	7 586	7 312	5 004	2 308	32 %
SUM SEKTOR		15 768	20 395	17 778	2 616	13 %

9.2 Avviksanalyse

Overforbruk på kostrafunksjon 420 har i hovedsak en regnskapsteknisk begrunnelse. Beløp budsjettert på administrasjon skulle vært flyttet til tjeneste 700 - tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet.

Mindreforbruket på 13 prosent skyldes i hovedsak to forhold: Stillinger i FLK ble stående ubesatt, med den konsekvens at planlagte prosjekter ble forsinkede. I tillegg til dette hadde Europakontoret et underforbruk som hovedsakelig var begrunnet i at de ikke kjøpte inn tjenester som budsjettert.

9.3 Kommentarer til aktivitet i 2010

Kommunikasjonsavdelingen

I løpet av 2010 har sosiale medier blitt en del av fylkeskommunens kommunikasjon med innbyggere og ansatte, gjennom at det er opprettet profil "Troms fylke" på Facebook. Denne plattformen utvider vårt nedslagsfelt, og flere videregående skoler følger nå etter med egne profiler på Facebook. Kommunikasjonsavdelingen har også opprette bildebase på det sosiale nettstedet Flickr, hvor alle medier, og andre, gratis kan hente bilder tatt av oss til illustrasjon av nyhetssaker eller annet. Det er i løpet av året igangsatt et arbeid med å se på fylkeskommunens grafiske profil, og dette arbeidet videreføres i 2011. En viktig del av denne

satsingen er å samle all fylkeskommunal tjenesteyting under en felles grafisk profil, både på nettsider, annonser og andre presentasjoner. Egne brukerutvalg for våre mange nettsted er opprettet for å styrke dette arbeidet.

Hovedmålet for fylkeskommunens kommunikasjonsarbeid er å fortsette arbeidet for større åpenhet og tilgjengelighet i fylkeskommunen, hvor det legges stor vekt på aktiv nyhetsformidling. En viktig oppgave for kommunikasjonsavdelingen er å bistå fylkesrådet med deres informasjons- og kommunikasjonsarbeid, og å være en ressursavdeling for hele det fylkeskommunale apparatet.

Utarbeidelse av Regionalt utviklingsprogram for Troms 2010-2013 og revisjon av Nærings- og utviklingsprogram Tromsø 2009-2013, som inngår i fylkesplanens handlingsprogram, har vært sentrale oppgaver på plansida i 2010. Handlingsprogrammene er utformet i nær dialog med det regionale partnerskapet og med fylkeskommunens fagetater. Det har vært lagt særlig vekt på å få til god samhandling med kommuner/regionråd i Troms, næringsforeninger, med statsetatene og øvrige eksterne fagmiljø på regionalt nivå.

Oppfølgingen av Nordområdemeldingen ”Felleskap og muligheter i nord” har vært en løpende aktivitet gjennom hele 2010. Gjennom deltakelse i strategiske regionnettverk og aktiv deltakelse på alle våre internasjonale arenaer søker fylkeskommunen å bli en kraftfull regional utviklingsaktør, og aktiv premissgiver i utformingen av den nasjonale nordområdepolitikken. Fylkeskommunen var i august sammen med KS vertskap for fylkesordførernes/fylkesrådsledernes sommermøte, som denne gang ble holdt på Svalbard.

Gjennom året har etaten fulgt de pågående prosessene med implementeringen av forvaltningsreformen som trådte i kraft fra 1. januar 2010. Etaten har hatt hovedansvaret for implementering av Regionale forskningsfond (RFF), der Troms fylke ivaretar vertsfylkefunksjon for fondsregion Nord-Norge. Fondet har hatt to utlysninger i 2010. Videre har etaten fulgt opp fylkeskommunens nye ansvar som vannregionmyndighet blant annet gjennom etablering av regionalt Vannregionutvalg (VRU), og utarbeiding av høringsutkast til planprogram for vannregion Troms. Det har også vært arbeidet med å se på framtidig landsdelssamarbeid i lys av at det ikke legges opp til endringer i geografisk inndeling.

Barentssamarbeidet

Troms fylkeskommune har i en toårsperiode fra oktober 2009 formannskapet i Barents regionråd. I 2010 har formannskapet hatt som hovedoppgave å implementere Barentsprogrammet 2009-2013, med spesielt fokus på å styrke samarbeidet på politisk nivå. Det har vært arbeidet for å legge til rette for utvikling av gode og bærekraftige regionale rammevilkår, noe som inkluderer både næringsliv og kultur. Urfolksspørsmål er også et viktig satsingsområde. Det har videre vært gjort en ekstra innsats for å knytte fylkets europaengasjement tettere opp mot arbeidet innenfor Barentsregionen.

Europapolitisk arbeid

Fylkeskommunens europapolitiske arbeid utøves gjennom medlemskapet i CPMR/NSC (Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe/North Sea Commission). I 2010 har CPMR hatt øverst på agendaen EUs regionalpolitikk etter 2013 og forbedret transport og infrastruktur i kystnære og perifere deler av Europa. For å løse felles utfordringer har

organisasjonen fokusert på solidaritet og på økt funksjonelt samarbeid på regionalt nivå. Troms fylkeskommune var i juni vertskap for et møte i CPMRs politiske byrå.

For øvrig meldte fylkeskommunen seg i 2010 ut av organisasjonen Assembly of European Regions (AER) fordi deltakelse her ikke lenger anses som formålstjenlig sett i sammenheng med fylkeskommunens engasjement på øvrige internasjonale arenaer.

Nord – Norges Europakontor i Brussel

Oppfølging av hovedinnsatsområdene; ny europeisk regionalpolitikk og EUs politikk for Nordområdene var i fokus i 2010. Dette arbeidet har i hovedsak vært gjennomført i NSPA-sammenheng og gjennom arbeidet med oppfølging av arbeidet i Barents regionråd. I 2010 har kontoret inngått i det regionale forskningsnettverket ERRIN. Kontoret har også i 2010 inngått partneravtale med Norges Råfisklag.

Internasjonale bilaterale samarbeidsavtaler

Det har i 2010 vært stort fokus på å konkretisere og operasjonalisere samarbeidsavtalene fylkeskommunen har med andre barentsfylker. Avtalene med Norrbottens läns landsting, Republikken Karelen og Arkhangelsk fylke ble fornyet i løpet av året.

Nye aktiviteter påbegynt i 2010

- Etaten startet i 2010 arbeidet med å legge opp prosess for utarbeidelsen av regional planstrategi som skal vedtas innen ett år etter at det nye fylkestinget er konstituert. Den regionale planstrategien vil bli sentral i planarbeidet framover, både ved at det først utarbeides et kunnskapsgrunnlag og ved den regionale dialogen som planstrategien er arena for, og videre ved den prioriteringen av regionale plantema som nedfelles i planstrategien.
- Troms ble i 2010 med i Kommunal- og regionaldepartementets satsing på ”Lokal samfunnsutvikling i kommunene” (LUK), og det er vedtatt en plan for LUK-satsingen i Troms 2010-2015. Et sentralt element i satsingen er å øke kommunenes plankompetanse og støtte opp under kommunenes planarbeid etter at ny plan- og bygningslov er innført, blant annet gjennom å styrke veiledningsarbeidet.
- Som et viktig bidrag for å understøtte kommunenes plankompetanse er det også arbeidet med å få til et undervisningsopplegg for kommunale planleggere i samarbeid med Universitetet i Tromsø, som det tas sikte på skal være i gang i løpet av 2011.
- Fylkeskommunen har styrket sin egen kapasitet knyttet til planarbeidet gjennom tilsetting av ny arealplanlegger og GIS-koordinator.
- Arbeidet med planprogram for regionale planer for vind og småkraft er påbegynt.
- Det er innledet et arbeid for i samarbeid med regionråd, næringsforeninger og Nordland fylkeskommune å få gjennomført en mulighetsstudie for grenseregionen i Sør-Troms og nordre Nordland.

10. Utdanning, sektor 20

10.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 20

Sektor 20 omfatter hele Utdanningsetaten, med 17 eksterne virksomheter og lærlingordningen som omfatter om lag 900 bedrifter. Etaten har om lag 1400 ansatte og daglig får vel 7000 elever og lærlinger videregående opplæring i fylket. Regnskapsresultatet for 2010 viser et mindreforbruk på 10,1 mill. kroner. Dette utgjør 1,1 prosent av sektorens totale nettobudsjett.

Tabell 10.1. Driftsresultat innenfor sektor 20. I 1000 kroner.

Virksomhet	Navn på virksomhet	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
200	Utdanningsetaten	115 241	150 950	144 775	6 174	4,1
211	Stangnes vgs	68 403	75 211	75 334	-123	-0,2
214	Rå vgs	38 510	41 178	41 583	-405	-1,0
231	Finnfjordbotn vgs	39 525	43 194	40 919	2 275	5,3
233	Senja vgs	27 122	29 461	29 550	-90	-0,3
240	Nordkjosbotn vgs	24 516	25 869	25 885	-15	-0,1
241	Breivang vgs	45 751	49 165	47 297	1 868	3,8
243	Kongsbakken vgs	61 857	62 942	62 956	-14	---
244	Tromsdalen vgs	38 676	46 434	45 635	798	1,7
245	Tromsø Maritime s	51 022	53 665	52 916	749	1,4
246	Breivika vgs	89 635	89 319	91 710	-2 391	-2,7
247	Kvaløya vgs	43 172	45 975	46 208	-232	-0,5
248	SMI skolen	15 007	16 926	17 047	-120	-0,7
250	Nordreisa vgs	36 268	37 518	37 077	440	1,2
251	Skjervøy vgs	18 474	17 060	17 388	-329	-1,9
260	Vågsfjord vgs	51 668	53 618	52 764	854	1,6
270	Bardufoss Høgtun	72 513	70 923	70 719	204	0,3
273	Sjøvegan vgs	31 996	33 386	32 950	436	1,3
SUM SEKTOR		869 357	942 793	932 713	10 080	1,1

10.2 Avviksanalyse

Virksomhet utdanningsetaten

Budsjettet til utdanningssektoren er i hovedsak todelt, skolene og utdanningsetaten. Skolene tildeles en ramme, men på utdanningsetaten ligger i tillegg til etatens administrasjon – også en del fellesmidler til bruk på pedagogisk virksomhet i skolene. Regnskapsresultatet for 2010 viser at utdanningsetaten har et mindreforbruk på 6,2 mill. kroner som er 4,1 prosent av nettobudsjettet.

Hovedårsaker til mindreforbruk/faktorer som har påvirket resultatet i positiv retning:

- **Bremsene er satt på**
Etaten har vært restriktiv med bevilgninger til utstyr og bygningsmessige tilpasninger i 2010. Det ble kun bevilget der det var absolutt nødvendig for at undervisningen kunne foregå. Ekstra bevilgninger for investeringer i inventar og utstyr ble bevilget til skolene mot slutten av året, da indikasjoner fra budsjettoppfølginger i oktober tillot dette.
- **Avsatt buffer – ikke benyttet**
Buffer som var avsatt for å kunne imøtelese elevtallsvekst og eventuelle uforutsette kostnader ble ikke benyttet fullt ut, da det ikke var behov for dette. Gjenstående buffer var 3,6 mill. kroner.
- **Gratis læremidler**
Skolenes reelle forbruk av gratis læremidler var mindre enn avsatte midler, og medfører et mindreforbruk i forhold til budsjett for ordinær undervisning.
- **Gjestelevsoppgjør**
Kostnadene ved gjesteelever er noe uforutsigbare fra år til år. I 2010 har Troms fylke hatt flere gjesteelever enn egne elever hjemmehørende i Troms ved videregående skoler i andre fylker.

Hovedårsaker til merforbruk/faktorer som har påvirket resultatet i negativ retning:

- **Gjestelevsoppgjør lærlinger**
I forhold til budsjett har Troms Fylke hatt flere lærlinger utplassert i andre fylker sammenlignet med antall lærlinger fra andre fylker som har vært tilsatt i Troms.
- **Undervisning i sosialmedisinske institusjoner**
Antall elever som gis rett til undervisning i sosialmedisinske institusjoner varierer fra år til år. I år har antall søkere/innvilgede søknader økt i forhold til fjoråret, noe som vil føre til en naturlig økning i kostnadene i forhold til hva som ble budsjettet.

Skolene

Skolene hadde til sammen et mindreforbruk på 3,9 mill. kroner.

Av dette avviket er 0,6 mill. kroner knyttet til mindreforbruk på ordinær undervisning, mens resterende tjenester som drift og forvaltning har et mindreforbruk på 3,3 mill. kroner.

Budsjetttildelingsmodellen (BTM) som ble vedtatt av fylkestinget i sak 87/07 ble som planlagt evaluert etter en toårs periode. Etter evaluering av budsjettmodellen ble det gjort en del

justeringer, blant annet med tanke på kriteriebaserte tildelinger som manglende oppfylging ved videregående skoler også i Tromsø. Ny BTM ble vedtatt av fylkestinget.

Det har vært stort fokus på bedre økonomistyring med jevnlig økonomirapporteringer og tett oppfølging av skolene. Av de 16 virksomhetene er det 9 skoler som kommer ut med positivt resultat og 4 som går så å si i balanse. Nedenfor kommer avviksforklaring for de skolene som har et negativt avvik, større enn 1,0 % og avviksforklaring for de skolene som har et positivt avvik større enn 1,4 %.

Breivika

Breivika videregående skole har hatt et merforbruk på rundt 2,4 mill. kroner over budsjett. Dette tilsvarer et avvik på 2,7 prosent. Avviket er i hovedsak knyttet til:

- Merforbruk i form av nyinvesteringer som erstatning for gammelt utstyr (ad hoc).
- Reduksjon i antall elever på 20 stk manglende mulighet for å redusere antall lærerstillinger.
- Merforbruk/manglende refusjon for eiendomsskatt.
- Merforbruk i forhold til spesialundervisning. Skyldes i hovedsak økt behov i form av økt antall søkere og vedtak om spesialundervisning.

Rå

Rå videregående skole har hatt et merforbruk på 0,4 mill. kroner over budsjett som tilsvarer et avvik på 1,0 prosent. Avviket er i hovedsak knyttet til:

- Merforbruk i forbindelse investeringer i inventar og utstyr, for nybygg for Restaurant- og matfag.
- Merforbruk i forbindelse med feilføring av sykelønnsrefusjon.

Skjervøy

Skjervøy videregående skole har hatt et merforbruk på 0,3 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av totalbudsjettet. Avviket skyldes i hovedsak:

- Lavere inntekter grunnet manglende oppstart av Fiske og fangst VG2.

Finnfjordbotn

Finnfjordbotn videregående skole har hatt et mindreforbruk på 2,3 mill. kroner. Dette utgjør 5,3 prosent av budsjettet. Avviket skyldes i hovedsak:

- Mindreforbruk/innsparing i lønns- og vikarutgifter, der vakanse i stilling ikke er dekket opp.
- Mindreforbruk/innsparing inventar og utstyr samt lisenser.
- Økte inntekter som følge av økt omsetning i kantina.
- Økte inntekter som følge av full utnyttelse av internat/hybelhus.

Breivang

Breivang videregående skole har hatt et mindreforbruk på 1,9 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette tilsvarer et positivt avvik på 3,8 prosent. Avviket er i hovedsak knyttet til:

- Mindreforbruk i forbindelse med mindre behov for innleie av arbeidskraft.
- Mindreforbruk lærerressurs ved spesialundervisningen.
- Mindreforbruk lønnskostnader pedagogiske ressurser som følge av streik.

Tromsdalen

Tromsdalen videregående skole har hatt et mindreforbruk på 0,8 mill. kroner. Dette tilsvarer 1,7 prosent av totalbudsjettet. Avviket skyldes i hovedsak:

- Mindreforbruk av lønn i forbindelse med streik.
- Mindreforbruk ved spesialundervisning grunnet at én av elevene fikk hovedvekten av sin undervisning ved SMI-skolen.

Tromsø Maritime

Tromsø maritime skole har hatt en mindreforbruk på 0,7 mill. kroner. Dette utgjør 1,4 prosent av totalbudsjettet. Avviket skyldes i hovedsak:

- Mindreforbruk/innsparing i form av lønn ved spesialundervisningen og ordinær undervisning. Driftskostnadene er i balanse.

10.3 Kommentarer til aktiviteten i 2010

Som følge av store overskridelser over flere år har fylkesrådet iverksatt et arbeid for å redusere kostnadsnivået. Dette innebar i hovedsak en gjennomgang av skole- og tilbudsstruktur. I tillegg ble det satt i verk tiltak for bedre økonomistyring på skolene.

Frafall

I tillegg til ordinær drift har fylkesrådet hatt fokus på å redusere og forebygge frafall, og den enkelte skole/bedrift har hatt fokus på tiltak for å forebygge frafall. Opplæringen tilrettelegges også individuelt for enkeltpersoner ved behov, såkalte individuelle løp. Dette er tilpasninger som gjøres for å hindre at elever faller fra i videregående opplæring.

- Praktisk yrkeskvalifisering

Målgruppen er ungdom som ønsker en praktisk vei til fagbrev eller kompetansebevis. Tilbudet er søkbart og elever tas inn på bakgrunn av intervju. Første fase i tilbudet er en avklaringsfase hvor ungdommen gjennomfører ulike tester på bakgrunn av egenskaper og interesser, for å finne sin egen karrierevei. Deltakerne må selv oppsøke bedrifter for å skaffe seg en praksisplass innenfor den bransjen de ønsker å prøve ut. I løpet av tiden i praksis, vil deltakerne finne ut om de er på riktig spor av en utdanning de kan tenke seg og eventuelt gå over til lærekontrakt eller opplæringskontrakt. Tilbudet er et samarbeid mellom Troms fylkeskommune, NAV og KARRI.

- Prosjekt "Bedre økonomistyring i videregående opplæring"
Prosjektet ble i gang som en følge av store underskudd i Utdanningsetaten over flere år. Hovedmål er å forbedre økonomistyring både på videregående skoler og Utdanningsetaten sentralt. Herunder også bedre kvalitet og treffsikkerhet på prognoser gjennom året. Det er ansatt prosjektleder som i prosjektperioden mellom 01.08.10 – 31.12.12 har hovedfokus på oppgaver som styrker økonomifokus i ledelsen, opplæring og veiledning av ansatte med økonomiansvar, samt forenkling av økonomirutiner.
- Bli.no
Målgruppen er ungdom som ønsker en praktisk vei til fagbrev eller kompetansebevis, som ikke vet hva de skal bli og som har samhandlingsvansker. Tilbudet er søkbart og elever tas inn på bakgrunn av intervju. Tilbudet er ettårig og skal gi ungdom samhandlingstrening, samt avklaring av hva de ønsker å utdanne seg til. De søker ett av utdanningsprogrammene på vg1 nivå det andre skoleåret.
- KYSS
Målgruppen er skoletrøtt ungdom som trenger praktisk erfaring. Tilbudet er søkbart og elever tas inn på bakgrunn av intervju. Dette er et ettårig tilbud som fokuserer på mestring via ulike typer aktiviteter. Ideen er at elevene skal få tro på seg selv og egen læring ved at de opplever mestring. Dette er et ettårig tilbud. Elevene søker ordinært utdanningsprogram på vg1 neste skoleår
- ALLO
Alternativt lærlingeløp i helsearbeiderfaget ved Langnes omsorgstjeneste (Tromsø kommune), i samarbeid med Breivang videregående skole. Elevene går ut i lære etter ett år på skole, og har deretter tre år i lære.
- Skolevegringsgruppe
Målgruppen er elever med skolevegring og sosial angst, som får opplæring ved siden av behandling på ungdomspsykiatrisk avdeling UNN. Tilbudet er ikke søkbart. Elever tas inn etter anbefaling fra utdanningsetat, skoler eller ungdomspsykiatrisk avdeling ved UNN. Det gis opplæring i fellesfagene på videregående nivå med avsluttende eksamen. Ideen er at mestring i fag samtidig som de får behandling, skal føre til at elever bli i stand til å fortsette sin opplæring i ordinær videregående skole. Skoleåret 2010-2011 er siste prosjektår for tilbudet og skal evalueres vår 2011. I etterkant av evalueringen blir det tatt beslutning om hvorvidt tilbudet skal videreføres.

IKT

Alle elevene i videregående skole er omfattet av ordningen med gratis bærbar PC. Ordningen har generert et økt behov for IKT-personell i skolene og i sentraladministrasjonen, og fylkesrådet har derfor økt ressursene til skolene og IT-senteret. For 2011 må denne ordningen finansieres på en annen måte enn tidligere.

Læringer

Finanskrisen har ikke hatt så stor effekt som forventet i Troms, men det har denne perioden vært vanskeligere for å få læreplasser innen enkelte bransjer. Kunnskapsdepartementet videreførte tiltaksmidler til stimulering av lærlingeordningen i budsjettet for 2010. For Troms innebar dette blant annet at en kunne tilby alternativ opplæring i brønnefagene og gi ekstra tilskudd for lærlinger med særskilte tilretteleggingsbehov.

Det er svært vanskelig å lage prognoser for antall lærlinger, da eleven kan velge videre skolegang som alternativ til lærlingordningen i tillegg til at også voksne har rettigheter og kan komme inn ved siden av de andre. Fylkeskommunen er forpliktet til å yte tilskudd til alle som tar inn lærlinger. Budsjettet har i 2010 kommet opp på et nivå som tilpasset behovet for lærlingetilskudd dette året.

Satsing på kvalitet i skolen

Fylkesrådet har et sterkt fokus på kvaliteten i videregående opplæring. Gjennom de to siste årene er Fylkestinget blitt orientert om status for videregående opplæring i Troms gjennom den årlige "Tilstandsrapporten". I 2010 hadde rapporten fokus på tilstanden på fylkesnivå. Fra 2011 vil rapporten fokusere på kvaliteten på den enkelte skole, og gjøre det mulig med sammenligning av skolene, og mot andre fylkeskommuner.

I 2010 ble "Strategiplan for videregående opplæring i Troms 2010-2013" vedtatt. Strategiplanen er en del av styringsdokumentene for utdanningssektoren, nasjonale så vel som fylkeskommunale, og er et utgangspunkt for handlingsplanarbeidet på skolene. Strategiplanen har et spesielt fokus på områdene læringsresultater, gjennomføring og læringsmiljø, og skisserer både mål og strategier innenfor fokusområdene.

Det er også gjort investering i et nytt analyseverktøy, PULS (Pedagogisk Utviklings- og LæringsSpeil) som er fylkeskommunenes portal for vurdering og utvikling av kvaliteten i videregående opplæring. Verktøyet skal bidra til at skoleeier og den enkelte skole styrer mot kvalitetsheving i opplæringen.

I desember 2009 gjorde fylkestinget viktige vedtak med hensyn til den framtidige videregående skolestrukturen i Troms. Der ble blant annet Skånland videregående skole samlokalisert med Heggen videregående skole. I tillegg ble det vedtatt en administrativ sammenslåing av Bardufoss videregående skole og Høgtun videregående skole fra 01.01.10. Dette ble i 2010 fulgt opp av en utredning om framtidig skolestruktur for Midt-Troms og Nord-Troms, blant annet med det resultat at skolested Høgtun og Bardufoss/Høgtun videregående skole ble vedtatt fysisk samlokalisert etter at bygningsmassen er oppgradert. I tillegg ble det gjort vedtak om en administrativ sammenslåing av Senja videregående skole og Finnfjordbotn videregående skole, og en fysisk samlokalisering av avd. Sørreisa med Finnfjordbotn videregående skole. For Nord-Troms ble det gjort vedtak om å slå sammen Nordreisa videregående skole og Skjervøy videregående skole til Nord-Troms videregående skole.

I begge utredningene (Midt-Troms og Nord-Troms), ble det gjort vedtak om å prøve ut et samarbeid mellom fylkeskommunen, og henholdsvis Salangen og Skjervøy kommune, om et 13-årig skoleløp.

Når det gjelder tilbudsstrukturen var det viktigste nye i 2010 implementeringen av fylkestingets vedtak i desember 2009 om å sette en grense på minimum åtte elever innenfor ett programområde. Dersom tilbudet er det eneste i fylket kan denne minimumsgrensen vurderes. Denne bestemmelsen ble tatt inn i prinsippene for rullering av tilbudsstrukturen, og brukt ved justering av tilbudsstrukturen for skoleåret 2010/2011.

Voksenopplæring

Ved et utvalg videregående skoler tilbys opplæring for voksne i studieverksted. Utdanningene er desentralisert og gis i en modell der Fronter, e-post, digitale læringsressurser og lyd/bilde benyttes i ulik grad. Modellen for yrkesfaglige utdanningsprogram ble etablert så tidlig som i 2005, og må nå videreutvikles i tråd med nye behov for tilrettelegging og nye muligheter innen pedagogikk og teknologi. Det er fortsatt en målsetting å øke tilgangen av elever i voksenopplæringen.

11. Tannhelse, sektor 40

11.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 40

Tannhelsesektoren har et økonomisk resultat som viser et merforbruk på kr 3,6 mill kroner i 2010. Dette er vist i tabellen nedenfor. Tabellen viser tall når en ser hele Tannhelse under ett, med tilhørende prosjekter, samt drift av Universitetstannklinikken.

Tabell 11.1. Driftsresultat innenfor sektor 40. I 1000 kroner.

KOSTRA FUNKSJON	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 20110	AVVIK i %
420	Administrasjon	1 353	4 566	3 343	1 223	27 %
460	Tjen utenfor ordinært fylkesk. ansvarsomr.	-427	10	162	-152	
660	Tannhelse fellestjenester	21 253	28 728	20 761	7 967	28 %
665	Tannhelse pasientbehandling	79 215	72 313	84 968	-12 655	-18 %
	Sum andre	-7	10	11	-1	-10 %
SUM SEKTOR		101 387	105 627	109 245	-3 618	

11.2 Avviksanalyse

Tannhelseetaten har de siste årene vært i en relativ stor vekst med tanke på oppgaver som skal forvaltes og løses. Det har ført til at etaten har hatt en økning i antall ansatte og bruttobudsjettet som skal forvaltes har økt. Etaten har flere viktige samarbeidspartnere og finansieringskildene er mange. Dette, i lag med at etaten er avhengig av en betydelig andel pasientinntekter for å balansere budsjettet, gjør den økonomiske situasjonen kompleks og krevende.

Tabellen ovenfor viser resultat pr KOSTRA-funksjon inkludert ekstern finansiert virksomhet. I tabellen nedenfor er kontoklassene aggregert under samlede KOSTRA-funksjoner for virksomhet finansiert av fylkeskommunenes ramme vist (i 1000 kr).

	2009	2010
Merforbruk lønn	-3 139	-6 086
Merforbruk drift/utstyr	-2 506	-3 872
Merinntekter	4 929	6 458
Netto resultat	-716	-3 500

Tallene viser at aktivitetsnivået i den offentlige tannhelsetjenesten øker mye. På aggregert nivå viser resultatet et økt merforbruk både på lønns- og driftspostene uten at en oppnår tilsvarende økning på inntektssiden.

Inntekter

Regnskapet for 2010 viser merinntekter på om lag 6,5 mill kroner. Inntektene er i hovedsak salgsinntekter og refusjoner. Samlet utgjorde disse inntektspostene nær 55 mill kroner i budsjettet for 2010.

Salgsinntektene fremkommer gjennom innbetaling av egenandel på pasientbehandling fra pasienter. Budsjettet for pasientinntekter settes opp etter den forventede bemanning og med hensyn til hvor å jour klinikkene er i forhold til de lovpålagte oppgavene på prioritert klientell. Med den ustabile situasjonen Tannhelseetaten har hatt på bemanningssiden de siste årene har det vært vanskelig å treffe med inntektsbudsjettet. Inntektene har svingt fra år til år og fra distrikt til distrikt. I 2010 traff etaten godt med budsjettallene for salgsinntekter og ved årsoppgjøret viste pasientinntektene er liten mindreinntekt på 0,4 mill. kroner av et budsjett på 36,756 mill kroner.

De samlede merinntektene fremkommer gjennom refusjoner. Den største refusjonsposten er oppgjør fra Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) på oppgjør for pasienter som har krav på trygdefinansiert tannbehandling. Denne inntektsposten har hatt en betydelig økning de siste årene. I tillegg er refusjoner fra NAV på sykemeldinger og foreldrepermisjoner store inntektsposter. Merforbruk på lønn til vikarer og økte refusjonsinntekter fra NAV har en naturlig sammenheng. Etaten jobber kontinuerlig med å redusere sykefraværet og dermed disse postene.

Lønn

Tannhelseetaten hadde i flere år innsparte midler på lønnsbudsjettet. Fra 2009 snudde dette og etaten hadde merutgifter på lønnsbudsjettet både i 2009 og 2010. Dette har sin årsak i at det nå er en bedring i tilgang på tannleger og dermed har bemanningen vært høyere. Dette vil gi positive effekter på sikt, men fortsatt er det stor turnover spesielt i tannlegestillinger. Tannleger som rekrutteres til stillingene er i hovedsak nyutdannede tannleger. Disse flytter gjerne på seg både internt i fylket og i landet de første årene. I tillegg har sektoren et høyt sykefravær, spesielt innenfor enkelte stillingskategorier. Dette medfører økte utgifter til vikarer.

Driftsutgifter

I 2010 endte etaten opp med et merforbruk på driftspostene på nær 3,9 mill. kroner i forhold til et budsjett på om lag 46 mill. kroner. Til sammenligning var merforbruket 2,5 mill. kroner i 2009.

En betydelig utgiftspost i driftsregnskapet til etaten er kjøp av tanntekniske tjenester. Dette er nødvendige kjøp av eksempelvis kroner og broer fra eksterne tanntekniske laboratorium.

Tabellen nedenfor viser utviklingen på denne posten de tre siste årene:

ÅR	2008	2009	2010
BUDSJETT	3 994	4 072	4 750
REGNSKAP	4 737	6 347	7 158

Alle tall i 1000 kr.

Den store økningen til de tanntekniske tjenestene har flere årsaker. Prisene til tanntekniske tjenester har økt i perioden. I tillegg er det stadig flere og flere rettighetspasienter som har behov for behandling som krever kjøp av tannteknisk materiale. Til slutt så har aktivitetsnivået i tannhelsetjenesten økt, det behandles flere pasienter enn tidligere.

I tillegg til merforbruket på tanntekniske tjenester er det merforbruk i forhold til budsjett på innkjøp av dentalt forbruksmaterieell. Dette har i stor grad samme utvikling og årsakssammenheng som de tanntekniske tjenestene. Det er disse to postene som skaper det samlede overforbruket på driftsutgiftene i sektoren.

11.3 Kommentarer til aktivitet i 2010

Eksternpraksis

I 2010 innviet Tannhelseetaten den siste av de planlagte eksternpraksisklinikkene. Dette var Lyngseidet tannklinikk og den tok i mot sine to første studenter høsten 2010. Ombyggingsarbeidene ved klinikkene skapte naturlig nok noen utfordringer for de ansatte, men klinikken klarte å holde åpent stort sett gjennom hele perioden. En slik prosess medfører allikevel ineffektiv drift og økte kostnader.

Alle de 6 klinikkene i fylket som skal ta imot tannlegestudenter som skal ha sin praksis i offentlige tannklinikker, er nå klar for dette. Dette er Finnsnes, Målselv, Harstad, Sør-Tromsøya, Sonjatun tannklinikk og som nevnt Lyngseidet tannklinikk.

Spesialistutdanning

Høsten 2009 startet den første ordinære 3-årige spesialistutdanningen ved TkNN opp. Det er tatt opp 4 kandidater hvorav 2 er fra Troms, en fra Finnmark og en fra Nordland fylke. Spesialistutdanningen er innenfor fagdisiplinen kjeveortopedi (tannregulering) og er et samarbeid med institutt for klinisk odontologi ved UiT. Tilbakemeldingene fra de fagansvarlige og kandidatene så langt er at studiet går bra. Nettoutgiftene på utdanningen er i sin helhet finansiert av tilskuddsmidler fra staten.

I 2010 ble det også brukt mye ressurser til å planlegge oppstart av spesialistutdanning i klinisk odontologi. Klinisk odontologi er en ny spesialitet i Norge og det odontologiske miljøet i Tromsø fikk oppdraget med å planlegge og gjennomføre den første spesialistutdanningen. Det ble på slutten av året tatt opp 4 kandidater til studiet hvorav 3 fra Troms og 1 fra Finnmark. Studiet startet opp januar 2011 og skal gå over 3 år med finansiering fra Helsedirektoratet.

Kompetansesenteret har i 2010 hatt behandlingstilbud innen kjeveortopedi (tannregulering), pedodonti (barnetannpleie), periodonti (tannkjøtt sykdommer), protetikk, oral kirurgi, odontofobi (tannlegeskrekk), radiologi (røntgen) og sykehustannlege. Senteret mangler fortsatt spesialist i endodonti (rotfylling), men det jobbes med å rekruttere til denne spesialiteten for å kunne tilby tjenester innenfor alle odontologiske spesialistfunksjoner. I tillegg til spesialistbehandling så legges det ned mye ressurser i spesialistutdanning, kompetanseheving i allmennpraksis og etter hvert er det også kommet i gang noe arbeid innenfor forskning.

Rekruttering

I 2009 var det første kullet med tannlegestudenter ved tannlegeutdanningen i Tromsø ferdig utdannet. Det ble uteksaminert 11 tannleger og 6 av dem valgte å ta imot tilbud om jobb i den offentlige tannhelsetjenesten i Troms. I 2010 ble det uteksaminert 20 nye tannleger i Tromsø, og valgte nær halvparten å ta jobb i den offentlige tannhelsetjenesten i Troms også denne gangen. Hittil har nesten alle tatt jobb i de tre nordligste fylkene. Dette, i lag med at vi har opprettholdt øvrig rekrutteringsarbeid, førte til bedre tilgangen på behandlingsressurser.

Effekten fra tannlegeutdanningen er best i Tromsø og nærliggende områder, men det er også økt interesse for stillinger på klinikker rundt om i distriktene. Selv om de som tar stilling på klinikker utenfor Tromsø hittil har flyttet noe på seg er det grunn til å være optimistisk med tanke på tannlegesituasjonen i årene som kommer.

En stor utfordring de nærmeste årene vil være å lage et bærekraftig kompetansemiljø. De kompetansemiljøene som er etablert på TkNN/UiT er drevet med ”importert” arbeidskraft og kompetanse, og er meget sårbare og personavhengige. Vi må i større grad ha yngre folk fra landsdelen inn i disse stillingene for å lage bærekraftige miljøer.

En utfordring i årene fremover kan vise seg å bli en mangel på tilgang av tannhelsesekretærer. Oppbyggingen av TkNN og tannlegeutdanningen har i tillegg til tannleger lagt beslag på mange tannhelsesekretærer. Det er i dag vanskelig å få tilsatt tannhelsesekretærer. Det jobbes med tiltak men dette er allerede en stor utfordring og kan bli en betydelig utfordring i årene som kommer.

12. Kultur, sektor 50

12.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 50

Kulturetaten hadde i 2010 bruttoutgifter på 173,5 mill. kroner. Av dette utgjør etatens netto-utgifter 73,3 mill. kroner. Eksterne midler utgjorde med dette 58 prosent av utgiftene, mens nettoutgiftene utgjorde 42 prosent.

Regnskapet viser et merforbruk på 140 000 kroner som utgjør 0,2 prosent av netto budsjett.

Forholdet mellom brutto og netto kostnader per innbygger innen kultursektoren er som følger:

Kulturkostnader per innbygger	2009	2010
Kroner per innbygger - brutto	1 066	1 109
Kroner per innbygger - netto	437	468

Tabell 12.1. Driftsresultat innenfor sektor 50. I 1000 kroner.

KOSTRA-FUNKSJON	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK %	i
420	Administrasjon	2 073	1 827	1 586	241	13,2	
460	Tjenester utenom ord. fylkeskomm. ansvarsområde	1 831	3 288	3 287	1	0,0	
480	Diverse fellesutgifter	53	109	116	-7	-6,4	
705	Finansieringsbistand overfor næringslivet	1 531		0	0		
716	Friluftsliv og miljø	546	1 370	1 410	-40	-2,9	
740	Bibliotek	8 294	9 107	8 992	115	1,3	
750	Kulturminnevern	3 544	3 571	3 993	-422	-11,8	
760	Muséer	10 239	10 387	10 286	101	1,0	
771	Kunstformidling	9 105	8 478	8 604	-126	-1,5	
772	Kunstproduksjon	23 299	25 492	25 509	-17	-0,1	
775	Idrett	4 169	4 253	4 257	-4	-0,1	
790	Andre kulturaktiviteter	3 303	5 236	5 218	18	0,3	
	SUM SEKTOR	67 987	73 118	73 258	-140	-0,2	

12.2 Avviksanalyse og kommentarer til aktivitet i 2010

Kulturetaten hadde fem avdelinger i 2010; kulturarv, fylkesbiblioteket, kunst- og kulturformidling, folkehelse, idrett og friluftsliv og Kultur i Troms (Harstad).

I det følgende er aktivitet kommentert pr. KOSTRA-funksjon.

Funksjon 420 - Administrasjon

Funksjonen dekker fylkeskultursjefen, ½ stilling innenfor samepolitisk virksomhet og noen administrative fellesutgifter. Mindreforbruket skyldes langtidssykefravær og lavere aktivitet.

Funksjon 460 - FYSAK og folkehelse

Fra 2010 er folkehelse en lovpålagt oppgave gjennom lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet, og det statlige tilskuddet til regionalt og lokalt folkehelsearbeid ble overført rammetilskuddet til fylkeskommunen. I tillegg til egne midler forvalter fylkeskommunen midler fra Helsedirektoratet til ulike lavterskeltiltak innen kosthold og fysisk aktivitet.

Det ble gitt midler til videreføring av folkehelsekoordinatorer i 13 kommuner: Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Kvæningen, Kåfjord, Lavangen, Lenvik, Lyngen, Målselv, Salangen, Storfjord og Skjervøy. I tillegg har Harstad kommune søkt om en videreføring. Tromsø kommune koordinerer folkehelsearbeidet gjennom kommuneoverlegen og viderefører arbeidet uten tilskudd fra fylkeskommunen. Alle de nevnte kommunene har også en satsing på det lokale frisklivsarbeidet og fikk midler til videreføring av dette arbeidet. Det har vært gjennomført kurs i helsesamtale og Bra Mat- kurs.

Gjennom FYSAK-millionen bevilget fylkesrådet midler til 228 tiltak med aktivitet og fysisk tilrettelegging i de enkelte kommunene. Tilskuddene har stor betydning for det lokale engasjementet og arbeidet i frivillige lag og foreninger.

Troms fylkeskommune ble tildelt midler fra Helsedirektoratet for å arrangere 10 Fiskesprellkurs for SFO- og barnehageansatte i henholdsvis barnehageåret 2009/2010 og 2010/2011. Det er avholdt kurs for ansatte regionvis i hele fylket.

Det ble arrangert to fagsamlinger med til sammen 70 deltakere fra kommunene og et stormøte for folkehelse med rundt 100 deltakere fra kommunene og andre samarbeidsparter. Tema var helsefremmende arbeid med fokus på livskvalitet og sosiale helseforskjeller.

Utover nevnte aktiviteter innenfor funksjonen ble følgende satsinger fulgt opp i 2010:

- Det treårige utviklingsprosjektet *Troms trygt og tilgjengelig* der NORSAFETY er prosjektledelse og Sør-Troms region er utprøvningsområde. Prosjektet høster erfaringer som har en overføringsverdi nasjonalt, og som bidrar til å styrke kunnskapsgrunnlaget om skadeforebygging. Det er etablert et samarbeid med Nasjonalt Senter for samhandling og telemedisin om et eget nettbasert kompetanseprogram for skadeforebygging og sikkerhet.
- Oppfølging av Samarbeidsavtalen mellom Helse Nord og de tre fylkeskommunene Finnmark, Nordland og Troms, inkludert utvikling av et Helseatlas for fylkene.

Funksjonen 480 – Diverse fellesutgifter

Funksjonen dekker midler til samisk kulturkompetanse og tospråklighetsmidler samt midler fra Sametinget.

Funksjon 705 – Finansieringsbistand overfor næringslivet

Funksjonen er ikke i bruk i 2010. Midlene til samiske språk- og kultursentra er overført funksjon 790 Andre kulturaktiviteter.

Funksjon 716 – Friluftsliv

Som en følge av forvaltningsreformen fikk fylkeskommunen overført nye oppgaver innen friluftsliv og forvaltning av høstbare viltarter og innlandsfisk:

- Ivaretagelse av allemannsretten og friluftslivsinteressene i kommuneplanleggingen gjennom veiledning og uttalelser.
- Igangsatt arbeid med å kartlegge og verdivurdere friluftsområder i Troms. Alle kommunene i Troms deltar i kartleggingen. Resultatet av kartleggingen vil bli et viktig verktøy for kommunene i forbindelse med arealplanarbeidet, og det vil danne grunnlag for en hensiktsmessig tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter. Det samarbeides aktivt med Statens kartverk, som utvikler ny kartmetode.
- Veiledning til kommunene i sikringsaker, oppfordring til utarbeidelse av forvaltningsplaner for de statlig sikrede friluftsområdene og vilt- og fiskeforvaltning. Det var overvekt av henvendelser angående hjorteviltforvaltning (elg).
- Utviklet i samarbeid med Universitetet i Tromsø og Norsk Leirskoleforening kurset ”Samisk tradisjon – friluftsliv i praksis”.
- Samarbeid og drifts- og aktivitetstilskudd til de to friluftsrådene i fylket

Fylkeskommunen fikk overført tilskuddsmidler fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) til hjortevilttiltak, lokale vilttiltak, friluftslivstiltak og tiltak i statlig sikrede friluftsområder. Fordeling av midlene ble gjort i tråd med retningslinjene fra Miljøverndepartementet.

Posten tilskudd til friluftslivsformål er lav i forhold til søknadsbeløpet. Det ble valgt å spre midlene til flest mulig, samtidig som målgruppen barn, unge, funksjonshemmede og etniske minoriteter ble vektlagt. Fylkeskommunen har også friluftsmidler fra eget budsjett og disse ble sett i sammenheng med de statlige ordningene.

Kommunene er ansvarlig for forvaltning av elgbestanden, og fylkeskommunen har et veiledningsansvar. Informasjon gjennom ”Sett elg” er viktig statistikk som beskriver blant annet utviklingen i elgbestandens størrelse, produktivitet, kjønns sammensetning og jakttrykk på de ulike kategorier dyr. Det er gitt midler til *Gåseundersøkelser i Troms* fordi det er registrert en del gåseplager i Sør-Troms. Kommunene Harstad, Kvæfjord og Bjarkøy skal utvikle forvaltningsplan for gås.

Funksjon 740 – Bibliotek

Fylkesbibliotekets virksomhet er hjemlet i Lov om folkebibliotek. Det omfatter planlegging, bibliotekfaglig rådgivning, kompetanseheving, felles infrastruktur og fjernlån. Virksomheten

er rettet mot kommunene og skolemyndighetene i fylket. Fylkesbiblioteket har fagansvar for litteraturen i Den kulturelle skolesekken.

Det gis tilskudd til bokbussen i Kåfjord / bibliotekene Nord-Troms, bokbussen i Tromsø / Karlsøy, biblioteksamarbeidet i Midt-Troms, den russiske bibliotekstjenesten i Sør-Varanger og til musikkbiblioteket i Harstad bibliotek.

Nøkkeltall:	2008	2009	2010
Antall kurs og seminarer	17	18	11
Deltakere	182	427	293
Fjernlån bestillinger mottatt	4 302	4 212	4 435

Fylkesbiblioteket har gitt tilgang til betalingsbaserte elektroniske ressurser til alle folkebibliotekene i fylket.

Den største enkeltoppgaven har vært å utvikle en bibliotekplan for Troms i samarbeid med et samlet bibliotekvesen i fylket. Planen ble utarbeidet av fire arbeidsgrupper rekruttert fra kommunene, Universitetet i Tromsø og fylkesbiblioteket og fulgt opp av fire fellesseminarer og regionmøter i løpet av prosessen. Planen ble sendt på høring i desember og skal sluttbehandles politisk i 2011. Det finnes sterke nyskapende bibliotekmiljø i fylket, og fylkesbiblioteket har bidratt til utvikling av tre prosjekt som har fått nasjonale midler og nasjonal oppmerksomhet i 2010:

- Nøkkel til biblioteket i Dyrøy
- Vertskommunesamarbeid- Senjabibliotekene
- Nord-Troms: en regional skolebibliotekstjeneste

Bok- og kulturbussen i Sør-Troms samarbeider med bibliotekene i regionen og gir et tilbud primært til skoler og barnehager. Bussen er også arena for kunst- og kulturformidling, og inngår i tilbudet til Den kulturelle skolesekken. Bussen var medarrangør av Bok- og kulturkaféer i Gratangen, i samarbeid med Gratangen folkebibliotek og Båtmuseet.

Bok- og kulturbussen.

	Bokutlån	Antall produksjoner	Antall arrangement	Antall besøkende
2008	11 000	7	72	1 104
2009	12 725	14	129	2 300
2010	13 395	13	79	1 927

Samisk bibliotekstjeneste

Bok- og kulturbussen i Sør-Troms ble ved Sametingets budsjettbehandling for 2011 endelig innlemmet i tilskuddsordninga for samiske bokbuser. Vedtaket er ei oppfølging av samarbeidsavtalen mellom Troms og Sametinget. Bokbusstjenesten skal utvikles i samarbeid med Várdobáki samiske senter.

Fylkesbibliotekets samiske bibliotekjeneste lokalisert til Senter for Nordlige folk i Kåfjord gikk i 2010 over fra prosjektfase til fast virksomhet. Tjenesten har utviklet en blogg som informerer om nye samiske utgivelser, relevante bibliotekressurser, samiske forlag og internettressurser relatert til samisk språk, litteratur, kultur og elektroniske læremidler. Tiltaket er godt mottatt både blant bibliotekene i Troms, i landet for øvrig og også i Sverige. Det er etablert samarbeid med Sametingets bibliotek og Samernas bibliotek i Sverige. Antall bloggbesøk i 2010 var 11 299 (2009: 4613, 2008: 176).

Det ble arrangert festivalbibliotek på den samiske festivalen Márkomeannu i regi av Bok- og kulturbussen i Sør-Troms og på Riddu Riddu i regi av samisk bibliotekjeneste. I serien ”Oppvekst i litteraturen”, hefter om forfattere med tilknytning til Troms, ble det utgitt et hefte om Rauni Magga Lukkari i norsk og samisk versjon.

Funksjon 750 – Kulturminnevern

Funksjonen omfatter sektormyndighet for kulturminnevern, herunder feltundersøkelser etter kulturminnelovens § 9, samt fordeling av statlige tilskuddsmidler til vedlikehold av fredete og fredningsverdige bygninger og anlegg fra nyere tid. Funksjonen har et merforbruk på feltarbeid.

Kulturminneforvaltningens arbeid er forankret i kulturminneloven og plan- og bygningsloven. Høringsuttalelser og veiledning i forhold til kommuner og privatpersoner utgjør hovedmengden av arbeidet. Kulturminneforvaltningen er sektormyndighet i arealsaker som behandles etter plan- og bygningsloven, energiloven, jordloven og andre lovverk som omhandler arealkrevende tiltak. Et stort antall av sakene medfører befaring eller møter med kommuner og tiltakshavere, og avdelingen leier hvert år inn fagfolk for å ta unna saksbehandlingen og befaringene i løpet av vår korte feltsesong.

Det kommer årlig inn mer enn 2000 henvendelser til avdelingen. Med ny plan- og bygningslov er det lagt mer vekt på sektormyndighetenes innspill i større plansaker, som kommuneplanenes arealdel. Avdelingen har i forståelse med kommunene effektivisert saksbehandlingen ved å innføre en forenklet behandling av mindre utbyggingssaker.

Den største satsningen i 2010 gjaldt åpning av bergkunstheltet Kirkely på Tennes i Balsfjord kommune. Dette er et nasjonalt pilotprosjekt for universell tilrettelegging av bergkunst. Dessuten avsluttet Troms, som den første fylkeskommunen i landet, sitt arbeid med gjennomgang av tilstanden og bestemmelsene for de fredete bygningene i fylket. På oppdrag fra Fylkesmannen i Troms gjennomførte avdelingen to større prosjekt med kontrollregistrering og miljøovervåking i verneområder i henholdsvis Torsken og Tranøy kommune. Videre ble det i samarbeid med kommunene og regionmuseene gjort et stort løft med opprusting av Fotefar-prosjektene i kommunene. Fylkeskommunen måtte også gå inn med midlertidig fredning av et område på Bjarkøy, der nasjonale kulturminneinteresser var truet.

Riksantikvaren tildelte 2 mill. kroner til fredete bygninger og kulturminner tilknyttet kystkulturen i Troms. I tillegg var det 156.000 kroner i rentemidler til fordeling. Midlene ble tildelt Knudsgården i Tromsø, Gammelnauet på Stangnes i Tranøy, Giævergården i Lyngen, Hamnvik i Ibestad, Nothjellen på Rasteby i Storfjord, samt Aunegården, Fogd Dreyersgate 16 og Lille Strandheim i Tromsø.

Det største undersøkelsesprosjektet i 2010 var registreringene i Statnetts trase for ny 420 kv-linje Balsfjord – Hammerfest. Det ble registrert mer enn 400 kulturminner langs traseen. Flere av disse var strukturer fra siste krig og fra forsvarsanlegg knyttet til den kalde krigen, mens om lag en fjerdedel var automatisk fredete kulturminner.

I regnskapsåret har avdelingen dessuten gjennomført 78 mindre feltbefaringer etter kulturminnelovens § 9, og 15 befaringer i forbindelse med kontrollregistreringer og dispensasjonsøknader (KML § 8).

Funksjon 760 – Museer

Funksjonen omfatter driftstilskudd til regionmuseene og driftstilskudd etter Den nordnorske kulturavtalen til stiftelsen Nordnorsk Fartøyvernssenter og Båtmuseum (NNFB). Det gis også driftstilskudd til Polarmuseet, som nå er fullt innlemmet i Universitetsmuseet Tromsø Museum. Manglende statstilskudd til Halti II satte denne utbyggingen på vent også dette budsjettåret.

Det har vært særlig stor prosjektaktivitet ved Sør-Troms museum, som har fått prosjektmidler til Lundbrygga i Salangen, til sikring og formidling av russefangeleiren på Trondenes, og til reiselivssatsing i Sør-Troms i samarbeid med samferdselsetaten.

Stiftelsen Nordnorsk Fartøyvernssenter og Båtmuseum fikk et engangstilskudd for å holde båtmuseet åpent i sommersesongen.

Funksjon 771 - Kunstformidling

Funksjonen omfatter administrasjon av kunst- og kulturformidling, festivaltilskudd, Riddu Riddu festivála, kunstformidlingsinstitusjoner (kunstforeningene og ivaretagelse av fylkeskommunens kunstsamling), Kulturnett Troms, Den kulturelle skolesekken og tilskudd til følgende kulturinstitusjonene i den nordnorske kulturavtalen: Trastad samlinger, Se Kunst i Nord-Norge (tidligere SKINN), Nordnorsken og Festspillene i Nord-Norge.

I løpet av 2010 gjennomførte Den kulturelle skolesekken 62 produksjoner og turnéer i grunn- og videregående skoler. Blant de større produksjonene kan nevnes "A dance tribute to the art of football" med Jo Strømgren kompani. Dette er en danseforestilling som har gått landet rundt, og 2003 elever fikk se dette stykket. En annen stor produksjon var "Arkitektens valg", som var en minneutstilling etter arkitekt Sverre Fehn. Denne kom fra Nasjonalmuseet, og 1365 elever fikk delta på denne. Troms fylkeskommune var også vertskap for Arkhangelsk dukketeater gjennom dukketeaterforestillingen "The fairytale of the parrot" som gikk på turné gjennom fylket.

Fylkesrådet har fokus på internasjonalt arbeid, spesielt Barentssamarbeidet. En stor delegasjon fra Troms deltok på det første norsk- russiske kulturforumet i Arkhangelsk. Fylkesrådet videreførte bevilgningen med 1 mill. kroner over RUP til BarentsKult.

I 2010 var det fokus på kompetansehevende tiltak for kunstnere, institusjoner, organisasjoner og det frivillige kulturlivet i form av kurs og seminar i samarbeid med aktuelle nasjonale aktører. Formålet med satsingen var å stimulere til flere søkere fra Troms på nasjonale tilskuddsordninger.

Troms Kulturnett <http://troms.kulturnett.no/>

Det ble jobbet mot arrangører som festivaler, institusjoner og organisasjoner for en høyere aktivitet i kulturkalenderen, som en formidlingsarena for kulturaktører i fylket. Troms Kulturnett var også aktiv på sosiale medier som Facebook og Twitter.

Funksjon 772 – Kunstproduksjon

Funksjonen omfatter tilskudd til Hålogaland teater, Stiftelsen Lassagammi, arbeidsstipend for utøvende kunstnere, kulturprisen, husflidskonsulent, filmsatsing, Cinemateket og FilmCamp, Troms fylkeskultursenter, Rytmask kompetansenettverk, Kultur i Troms med landsdelsmusikerne og skolekonsertene og til følgende kulturinstitusjoner i den nordnorske kulturavtalen: Nordnorsk jazzsenter, Nordnorsk opera og symfoniorkester, HATS, Dansearena Nord (tidligere Nordnorsk landsdelsscene for dans), Nordnorsk kunstnersenter, Nordnorske kunstnerorganisasjoner, Nordland kunst- og filmskole og Nordnorsk filmsenter.

Som følge av forvaltningsreformen har Troms fylkeskommune fått overført ansvar for oppnevning av styremedlemmer til Hålogaland Teater, Nordnorsk Opera- og Symfoniorkester og Festspillene i Nord-Norge. Når det gjelder Riddu Riddu vil departementet vurdere sin oppnevning til festivalen i forbindelse med neste styreperiode.

Troms fylkeskommune var ansvarlig for den årlige kulturpolitiske konferansen som Landsdelsrådet for kultur arrangerer i henhold til Den nordnorske kulturavtalen. Konferansen ble lagt til Festspillene i Nord-Norge og tema var internasjonal kultursatsing i Nord.

Fylkesrådet fortsatte sin satsing på unge filmskapere gjennom talentfilmfondet i samarbeid med Tvibit og forprosjektet Filmveksthus for å sikre en stabil rekruttering til filmbransjen. Troms fylkeskommune sto som arrangør av filmpolitisk seminar under Tromsø Internasjonale filmfestival. Fylkesrådet bevilget 2,5 mill. kroner til Film Camp.

Troms fylkeskommunes deler annet hvert år ut arbeidsstipend for kunstnere på 100.000 kroner. I 2010/2011 gikk arbeidsstipendet til en skapende kunstner innenfor fagområdet scenekunst: Kristin E. Bjørn.

Kulturprisen i 2010 gikk til Riddu Riddu festivala.

Fylkesrådet bevilget 280.000 kroner til kunstakademistudenter, da de ikke fikk anerkjent stipendstøtte fra staten for avangselever på lik linje som andre kunstakademier i Norge.

Landsdelsmusikerordningen (Kultur i Troms, Harstad)

2010 ble et normalår for landsdelsmusikerordningen i Troms, mot 2009 som var 30-års jubileum. "Normalt" defineres ut fra hvilken kapasitet musikere og produsenter har, og ikke minst hva budsjettet gir rom for.

For første gang ble samarbeidet med Nordnorsk opera- og symfoniorkester prøvd ut gjennom orkesterets sommerturné der de hadde med seg landsdelsmusikeren Inga Juuso som solist i produksjonen "Cutting Edge". Prosjektet Music on Top har vært inne i sitt siste hele prosjektår, der blant annet flere av våre musikere deltok på kammermusikkfestivalen i Oulu i Finland i høst. Duo'en Skaidi med blant andre Inga Juuso er ettertraktet også i utlandet. I 2010

var de verden rundt, i Mongolia, Argentina, Kina, Russland, Japan og Canada, for å nevne noen steder.

Landsdelsmusikerne i Troms	2008	2009	2010
Antall produksjoner	50	77	63
Antall konserter	202	268	217
Antall publikum	18 804	24 657	23 041

Hele Landsdelsmusikerordningen for Nord-Norge hadde et samla publikumstall på 78000 billetter i 2010, fordelt på 822 konserter.

Skolekonsertene

Det er fremdeles en utfordring at Rikskonsertene (som betaler fylkeskommunen for skolekonsertene) ikke har fått økte statlige bevilgninger etter sitt tariffoppgjør, da dette får utslag for produksjonskostnadene for skolekonsertene i fylket. Fra å ha gjennomsnittlig 2,7 musikere per produksjon, har vi nå kun budsjett for 1,6 musiker per produksjon.

Troms fylkeskultursenter

2010 har vært et år med mye aktivitet i forhold til brannsikring av huset. Fellesverkstedene for grafikk og farging, som ble etablert i prosjektet Rom for kunst, er operative. Verkstedene benyttes både av kunstnere som leier på huset og personer utenfor huset. I 2010 flyttet Kunstsolen (Tromsø kommune) inn i Troms fylkeskultursenters lokaler. Kunstsolens virksomhet medfører stor aktivitet for både barn og voksne.

Saken om husleieøkning ble ikke avsluttet i 2010 på grunn av uklarheter og juridiske vurderinger.

Gjesteatelieret ved Troms fylkeskultursenter ble totalrenovert i 2010. Dette har ført til relativt lavt belegg av gjestekunstnere. Totalt syv kunstnere har benyttet gjesteatelieret i 2010.

Troms fylkeskommune deltar i et gjesteateliernettverk i Barentsregionen og et utvekslingsprogram for norske og russiske kunstnere. I 2010 gjennomførte gjesteatelieret på Troms fylkeskultursenter pilotutveksling med Arkhangelsk Kunstnerforbund. Gjesteatelieret fikk i tillegg midler fra Kulturkontakt Nord's mobilitetsprogram for å motta nordiske og baltiske kunstnere i 2010 og 2011. I løpet av 2010 var det besøk av en gjestekunstner over dette programmet. Prioritering av gjestekunstnere gjøres i samarbeid med ulike kunstinstitusjoner, -organisasjoner og -aktører i Troms.

Funksjon 775 – Idrett

Funksjonen omfatter drifts- og aktivitetstilskudd til Troms idrettskrets og til særkretser/regioner, tilskudd til folkehelsearbeid i idrettsregi (Aktiv på dagtid), inkludering i idretten (tidligere idrettens storbyarbeid) og idrett i skolen. Det gis tilskudd til Fylkesidrettslekene for funksjonshemmede, Idrettens Barentssamarbeid, grupper med behov for tilpasset fysisk aktivitet gjennom FYSAK-millionen og driftstilskudd til Mobakken hoppanlegg. Det gis i tillegg årlige tilskudd til Norges idrettsforbund (NIF) som går til idrettsdøgn ved

Bardufosstun. Det vil si at medlemmer tilknyttet et idrettslag får rimeligere overnatting når de er på treningssamlinger ved tunet. Antall idrettsdøgn økte fra 2187 i 2009 til 2388 i 2010.

Det ble tildelt idrettsstipend til seks aktive unge utøvere på 15 000 kroner hver i 2010.

Spillemidler

Forvaltning av de statlige spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet utgjør en stor del av arbeidet innenfor funksjonen, både i forhold til befaring, kompetanseheving og veiledning til kommuner, lag og foreninger. Det ble holdt sju regionale informasjonsmøter for kommunale saksbehandlere og frivillige lag og foreninger om idrett og spillemidler. Troms idrettskrets deltok på alle møtene. Avdelingen avvirket to fagsamlinger for kommunale saksbehandlere i idrettsanlegg.no og spillemiddelordningen, til sammen 60 deltakere.

Totalt mottok fylkeskommunen 164 søknader, noe som representerte en økning på rundt 25 prosent i forhold til i 2009. Noe av årsaken kan trolig tilskrives at det i 2009 ble innført et nytt elektronisk søknadssystem for spillemidlene. Fylkeskommunen har i denne anledning gjennomført et utstrakt informasjonsarbeid.

Det er et stort press på spillemiddelordningen generelt. I realiteten er det 3 til 4 års etterslep på spillemidler i Troms i kategorien ordinære anlegg. Det ble fordelt rundt 29 mill. kroner i spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Troms i 2010, inkludert rundt 1 mill. kroner i rente- og inndratte midler.

Nøkkeltall for 2010

Antall godkjente søknader: 147 hvorav 97 ordinære anlegg og 50 nærmiljøanlegg

Antall innvilgede søknader: 24 ordinære anlegg og 24 nærmiljøanlegg.

Antall del- og sluttutbetalinger: 90 anlegg på rundt 37 mill. kroner

Funksjon 790 – Andre kulturaktiviteter

Funksjonen omfatter grunn- og aktivitetsstønning til barne- og ungdomsorganisasjoner, drift av TROBUR og Ungdommens kulturmønstring (UKM). UKM Artic utvidet sin aktivitet mot nordvest Russland i 2010 og mottok engangsmidler fra Fylkesrådet og Kulturdepartementet for denne aktiviteten. Voksenopplæring utenom skoleverket og tilskudd til innvandrersorganisasjoner (IMDI-midler) ligger også under dette området.

Midler til samiske kultur- og språksentra ble overført fra funksjon 705 til funksjon 790 fra 2010. Funksjonen omhandler midler til seks samiske språk- og kultursenter: Samiske språksenter i Ullsfjord, Kåfjord og Lavangen, Samisk Hus på Senja, Senter for Nordlige folk og Várdobáiki Samisk senter. Ástàvuona Giellagoahtie i Lavangen var nytt fra 2010.

13. Samferdsel, sektor 60

13.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 60

Samferdsel hadde et netto driftsbudsjett på vel 847 mill. kroner i 2010. Samlet viser driftsregnskapet et merforbruk på vel 25 mill. kroner, eller 3 prosent.

Staten bevilget i tillegg 10 mill. kroner ekstra til veivedlikehold for vinteren 2009 – 2010 som følge av de ekstreme værforholdene som ga store ekstrakostnader til vedlikehold. Dette beløpet ble ikke tillagt rammen for Samferdsel da det ble lagt inn som ekstra skjønnsmidler i rammetilskuddet til fylkeskommunene, se for øvrig kommentarer under funksjon 720 – Nyanlegg, Drift og vedlikehold av fylkesveger.

Tabell 13.1. Driftsresultat innenfor sektor 60. I 1000 kroner.

KOSTRA-FUNKSJON	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
420	Administrasjon	4 368	5 350	5 833	-483	-9,0
480	Diverse fellesutgifter	7	322	-285	607	188,5
716	Friluftsliv og miljø	841	0	-54	54	
720	Fylkesveier - Nyanlegg, drift- og vedlikehold	119 133	310 669	310 704	-35	0,0
721	Fylkesveier - Miljø- og trafiksikkerhetstiltak	6 339	10 286	9 858	428	4,2
730	Bilruter	228 339	270 609	271 008	-399	-0,1
731	Fylkesveiferjer	49 956	196 903	207 590	-10 687	-5,4
732	Båtruter	35 259	41 813	61 217	-19 404	-46,4
733	Transport (ordn.) for funksjonshemmede	8 223	11 375	7 097	4 278	37,6
SUM SEKTOR		452 465	847 327	872 969	-25 641	-3,0

13.2 Avviksanalyse

I det følgende kommenteres avvikene knyttet til den enkelte KOSTRAfunksjon, jfr. tabellen ovenfor.

Funksjon 420 – Administrasjon

Funksjon 480 – Diverse fellesutgifter

Funksjonene 420 og 480 må ses under ett i avviksanalysen. Lønnsutgifter budsjettert på tjeneste 48070 – *Transportløyver utenom rute* er i regnskapet utgiftsført på tjeneste 42013 – *Administrasjon*. Også for en del andre utgifter er det en viss sammenblanding av tjenestene.

I 2010 var det innsparinger på lønn som følge av vakanser, hvorav noe ble brukt til kjøp av vikartjenester og noe til utskifting til inventar og utstyr. I tillegg var det også høyere refusjon av sykepenger enn budsjettert. Refusjoner for to prosjekter med eksternt finansiering dekker kr 434.000 av merforbruket på utgiftssiden.

Reelt samlet avvik for funksjonene 420 og 480 blir dermed:

Lønnsutgifter	0,248	Vakanser
Andre driftsutgifter	-0,194	Kjøp av vikartjenester + inventar
Driftsinntekter	0,070	Sykepengeinntekter
Netto mindretgift	0,124	

Funksjon 720 – Nyanlegg, Drift og vedlikehold av fylkesveger

Veivedlikehold kom ut akkurat som budsjettert, til tross for at man etter vinteren og våren 2010 forventet overforbruk.

Det ble tidlig innmeldt et mulig avvik på om lag 20 mill. kroner. Den kraftige snøsmeltingen uke 19-20 på mark som hadde flere meter tele ga ødeleggelser på vegnettet for om lag 20 mill. kroner. Det ble imidlertid iverksatt innsparingstiltak tidlig, da det ble vurdert som lite trolig at det ville bli noen dekning av skadene fra staten. Inndekningen skjedde ved å redusere på planlagt dekkelegging/asfaltering og vedlikehold av kaier og tunneler samt bruk av midler til uforutsette utgifter.

Da det senere på året ble klart at man likevel fikk 10 mill. kroner fra staten til ekstra styrking av veivedlikeholdet var det for sent til å planlegge eller gjennomføre tiltak for disse midlene i 2010.

Funksjon 721 – Trafikksikkerhet

Denne funksjonen har et merforbruk som skyldes ekstra innkjøp av sykkelhjelmer.

Funksjon 730 – Bilruiter

Funksjon 731 – Fylkesvegferjeruter

Funksjon 732 – Båtruter

Budsjettet har ikke vært riktig fordelt mellom tjeneste på disse funksjonene. Dessverre har ikke dette blir justert for gjennom året. Nedenfor vises hvordan rammene skulle vært fordelt mellom funksjonene:

	Bilruter	Fylkesvegferjer	Båtruter
Budsjett 2010 i hht. Agresso	270 609	196 903	41 813
Justering som skulle vært lagt inn	-12 875	2 500	10 375
Justert ramme slik den skulle vært i Agresso	257 734	199 403	52 188
Regnskap 2010	271 008	207 590	61 217
Korrigerte avvik 2010	-13 274	-8 187	-9 029

Avvikene nedenfor er kommentert i forhold til rammen slik den skulle vært innlagt i Agresso.

Funksjon 730 – Bilruter

Flere nye kontrakter ble inngått med virkningstidspunkt fra høsten 2010. Disse fikk derfor økonomiske konsekvenser bare for noen måneder for høsten. Først fra 2011 slår disse inn med helårseffekt.

Omtrent 9 mill. kroner av overforbruket skyldes innkjøp av nye billettmaskiner til de ruteområdene der anbudskontrakter var startet opp samt økte driftskostnader til billetteringssystemet (både vedlikehold og linjeleie). Også i 2011 må det kjøpes inn noen nye billettmaskiner, men langt færre enn i 2010. Man regner med at kjøp av billettmaskiner i 2011 dekkes av effektene av at nye kontrakter slår inn med helårsvirkning.

En omstridt pensjonsforpliktelse som Cominor avd. Tromsø har krevd godtgjørelse for er gjort opp med 2 mill. kroner i 2010. Avregning og sluttutbetalinger av godtgjørelse for 2008 og 2009 for tre av busselskapene har gitt en merkostnad på 2 mill. kroner i forhold til hva som var avsatt for å dekke disse forpliktelsene. Til sammen utgjør dette et overforbruk på 13 mill. kroner, hvorav det meste er engangsutgifter for 2010 og varige økte driftsutgifter forventes dekket av effektene av nye kontrakter.

Funksjon 731 – Fylkesvegferjeruter

Investering i fergemateriell som følge av endring i forskrift om transport av farlig gods med ferge, medførte en merutgift på 3,6 mill. kroner. Ny forskrift kom i desember 2009 med ikrafttredelse fra 1.10.2010. Sommeren 2010 innså imidlertid myndighetene at det ikke var mulig for fergeeierne å få gjennomført installasjonene til 01.10. og ikrafttredelsestidspunkt for forskriften ble utsatt på ubestemt tid. Videre investeringer ble derfor stoppet. Det er fortsatt uvisst når forskriften trår i kraft, og det har også vært spekulert i om det vil komme noe i statsbudsjettet for 2012 til kompensasjon for merutgiftene. Det avventes derfor før det budsjetteres midler til dette.

Ekstra avganger i fergesambandet Hansnes – Vannøy utgjorde en merutgift på 1,5 mill. kroner. Sommeren 2009 ble det satt inn en mindre ferge på sambandet Hansnes – Vannøy. For å kompensere for redusert kapasitet per avgang ble det i stedet lagt inn en ekstra avgang. Den ekstra avgangen ble opprettholdt også i 2010, selv om opprinnelig fergestørrelse da ble tilbakeført. Dette ble det ikke tatt hensyn til i budsjettet for 2010. Også for 2011 opprettholdes den ekstra avgangen. Dekning av merutgiften vil bli tatt med i første budsjettoppfølging for 2011.

Drift av sommersambandene med Senja-fergene ble 1,8 mill. kroner dyrere enn forutsatt i budsjettet som var 5,4 mill. kroner. For 2011 er sambandet budsjettert med 6,3 mill. kroner

samtidig som driftsperioden for en av fergene vil bli en måned kortere. Sambandet forventes med dette å kunne driftes innenfor budsjettrammen i 2011.

I forbindelse med utbedringen av Karlsøy fergekai er det påløpt kostnader på om lag 1,0 mill. kroner til kjøp av alternative transportløsninger, herunder innleie av skyssbåt og annen ferge. Dette var en engangsutgift for 2010.

Til sammen utgjør varig merutgift for fylkesveiferjene 1,5 mill. kroner.

Funksjon 732 – Båtruter

I 2010 har man måttet etablere skoleskyss Kjøtta – Lundenes med innleie av en egen båt da M/S Stjernøy, som går rutene i Vågsfjorden, ikke kan utføre denne skyssen etter gjeldende ruteplaner. Dette medfører en uforutsett ekstrakostnad på om lag 2 mill. kroner per år og er en varig kostnadsøkning. Merutgiften er dekket innenfor rammene i 2011.

Inntektene fra hurtigbåtrutene ble om lag 5,5 mill. kroner lavere enn budsjettet. Det var budsjettet med 74 mill. kroner i billettinntekter (eks mva og passasjeravgift), et anslag som er 2,78 mill for høyt på grunn av feilbudsjettering av inntekter for rute 5 Sommarøy – Tussøy – Sandnesshamn. Denne feilen er korrigert for i budsjett for 2011. For rute 2 Tromsø – Finnsnes – Harstad, ble billettinntektene 57 mill. kroner noe som er 3 mill. kroner lavere enn budsjettet. Eventuelle økonomiske konsekvenser av sviktende billettinntekter sammenholdt med ny anbuds kontrakt vil bli tatt opp i forbindelse med budsjettoppfølgingen i 2011.

Det ble ingen avvik mellom budsjett og regnskap knyttet tjenestekjøp (kontraktskostnader) for båtrutene.

I forbindelse med miljøprosjektet i Tromsø havn og flytting av kaiplasser for hurtigbåtene er det påløpt merkostnader i 2010 på om lag 1 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette er kostnader som er tatt med i budsjett for 2011, men som man ikke regner med vil påløpe ut over prosjektperioden for Prostneset havn og terminal.

For hele området kollektivtrafikk, funksjonen 730, 731 og 732, var 2010 preget av overgang fra forhandlede nettokontrakter til konkurransebaserte bruttokontrakter. Dette har medført at budsjetteringen for den enkelte funksjon i 2010 ikke har vært tilstrekkelig nøyaktig.

Funksjon 733 – Transporttjenesten for funksjonshemmede

Funksjonen viser et mindreforbruk på om lag 4 mill. kroner. Det er stor usikkerhet rundt hvor mye som blir brukt av TT-rammen hvert år. Noe av mindreforbruket skyldes at en del brukere på institusjoner ikke har brukt tildelte midler grunnet sykdom. I 2010 fikk vi nye retningslinjer for tildeling av tt-kort, der det er lagt opp til at antall brukere skal reduseres til 3 prosent av befolkningen. De nye retningslinjene gir kommunene en overgangsordning på 3 år. Noen kommuner forsøkte imidlertid å redusere antall brukere til 3 prosent allerede i løpet av det første året. På grunn av endringer og usikkerhet i forhold til nye tildelingskriterier, var det en stor del av brukerne som ikke ble med på tildelingen andre halvår 2010. Dermed ble ikke alle midlene som var budsjettet for andre halvår brukt. Dette søkes rettet opp i 2011.

13.3 Kommentar til aktivitet i 2010

2010 har vært et år med mange og store forandringer innen samferdselsområdet. Med den nasjonale forvaltningsreformen har fylkeskommunen overtatt ansvar for om lag 1300 km tidligere riksvei og 11 tilhørende fergesamband. Det er stort fokus blant fylkets innbyggere på standard og vedlikehold av veianlegg, samt mulighetene for nye store investeringsprosjekter.

Sammen med Statens vegvesen har fylkesrådet og samferdselsetaten lagt ned betydelige ressurser i arbeidet med ny fylkesvegplan og tilhørende vedlikeholdsplan for fylkesvegene. Dessuten er det utarbeidet en ny 10-årig gang/sykkel-plan for å få sette fart i etablering av nye gang- og sykkelveger.

I september 2010 åpnet Kveøybrua til 210 mill. kroner – en forbindelse som gjorde Kveøy landfast mot Hinnøya. Det medførte også at fergesambandet Borkenes-Kveøy avsluttet driften.

Det er inngått nye anbudskontrakter på hurtigbåt fra 2010 som medfører kontrahering av til sammen fire nye båter. Av disse skal tre gå i trafikk på Tromsø-Finnsnes-Harstad.

Troms fylkeskommune har nå ansvar for alle 15 fergesamband i fylket. Det er inngått nye anbudskontrakter på flere av disse i 2010, derav noen av sambandene som ble overtatt fra Staten. På tre av de nevnte kontraktene settes det i løpet av 2011 i drift helt nye ferger.

Det er inngått ny 3-års avtale for Senjafergene for at det skal gi en mer forutsigbar løsning for sommertrafikken til og fra Senja.

Det er i 2010 satt i drift fire nye anbudskontrakter på buss, det vi si Nord-Troms, regionrutene, Midt-Troms og Senja.

På buss og hurtigbåt er det innført bruttokontrakter som et første steg mot fylkeskommunalt markeds- og inntektsansvar. Det betyr en mer kundeorientert hverdag. Som et redskap for håndtering av slike kontrakter med kundeansvar, er det opprettet et eget foretak - Troms fylkestrafikk FKF. Det er også utarbeidet ny grafisk profil for kollektivtrafikk.

Det er i 2010 lagt grunnlag for nytt TT-kort system fra 01.01.2011.

14. Næring, sektor 70

14.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 70

Næringsetaten hadde i 2010 et nettobudsjett på 43,9 mill. kroner. Bruttobudsjettet til sektoren er imidlertid betydelig høyere som følge av statlige virkemidlene som utgjorde 395,79 mill. kroner.

Tabell 14.1.1. Driftsresultat innenfor sektor 70. I 1000 kroner.

KOSTRA-FUNKSJON	Navn på KOSTRA-funksjon	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
420	Administrasjon	1 281	2 378	2 242	136	5,7
700	Tilrettelegging og støtte-funksjoner næringslivet	9 735	5 088	4 986	102	2,0
705	Finanieringsbistand overfor næringslivet	20 102	36 492	37 040	-548	-1,5
715	Lokal og regional utvikling	3 909	0	0	0	-
	SUM SEKTOR	35 027	43 958	44 268	-310	-0,7

14.2 Avviksanalyse

Næringsetatens underskudd på 310.000 kroner skyldes i hovedsak:

- I etatens underskudd inngår renter på utlån fra næringsfondet som ble inntektsført i 2009 men ikke innbetalt. Disse rentene ble i 2010 kostnadsført og utgjør 220.734 kroner.
- Et positivt avvik på lønn/sosiale utgifter ifbm to vakante stillinger jf. funksjon 420 og 700.
- Andre større poster som gir merutgifter er kjøp av inventar/utstyr og kontingenter, samt merforbruk på prosjekt ONS2010.

Under følger utfyllende kommentarer til avvikene på funksjonsnivå.

Funksjon 420. Administrasjon

Funksjonen dekket i 2010 lønn og sosiale utgifter til næringssjefen, samt lønnsutgifter til ei 50 % administrativ stilling som i 2010 ble stående vakant. I tillegg inneholder funksjonen administrative felleskostnader til etaten. Området hadde et overskudd på 136.000 kroner, som inkluderer overskudd på reiseutgifter, kjøp av konsulenttenester og lønn ifbm den vakante stillingen. Andre større poster som reduserer dette overskuddet er kjøp av inventar/utstyr og kontingenter.

Funksjon 700. Tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet

Kostrafunksjon 700 inneholder lønn/sosiale kostnader, administrasjonskostnader (reise/opphold/mobil) samt kjøp av tjenester/utredninger. Samlet hadde funksjonen et overskudd på 102.000 kroner. En hoveddel av dette overskuddet skyldes ei stilling vedrørende forvaltning av eierskapet til Innovasjon Norge stod vakant første halvdel av 2010, samt mindre forbruk av overtid.

Funksjon 705. Finansieringsbistand for næringslivet

Kostrafunksjon 705 inneholder lønn/sosiale kostnader, fylkeskommunale virkemidler som dagligvarestøtte, transportstøtte, innovasjonsinfrastruktur, fylkeskommunalt næringsfond og fiskeflåtefond, samt prosjektene omstilling og mål og resultatstyring. I tillegg har det på denne funksjonen blitt kjøpt aksjer i NordNorsk Reiseliv as samt innbetalt innskuddskapital til Innovasjon Norge jfr. fylkestingssak 74/09. Funksjonen 705 har et underskudd på kroner 548.000. I dette underskuddet inngår kostnadsførte renter på kroner 220.734 som vedrører næringsfondslån som i 2009 ved en feil ble inntektsført, men ikke innbetalt. I tillegg var det et merforbruk på prosjektet ONS2010. Underskuddet dekkes av overskudd på øvrige funksjoner.

14.3 Kommentarer til aktivitet i 2010

Funksjon 705. Finansieringsbistand for Næringslivet

Under følger informasjon om rammer og budsjettområder for de fylkeskommunale virkemidlene for budsjettår 2010 som næringssetaten har forvaltningsansvar for - dagligvarestøtte, transportstøtte, innovasjonsinfrastruktur, fylkeskommunalt næringsfond og fiskeflåtefond. Samtlige rapporteres på funksjon 705.

Dagligvarestøtte

I 2010 ble det utbetalt 481.000 kroner i støtte til drift av dagligvarebutikker i utkantstrøk. Midlene ga støtte til 23 butikker fordelt på 12 kommuner. Rammen for dagligvarestøtten for 2010 var på 495.400 kroner. Restrammen ble brukt til annonsering av ordningen. I henhold til retningslinjene kan ikke butikker med omsetning over 3,8 mill. kroner få støtte.

Transportstøtte

Den regionale transportstøtten har som siktemål å redusere de konkurransemessige ulemper som følge av lange transportavstander, vanskelige transportforhold og spredt bosetting i enkelte distrikter. Ordningen tar sikte på å kompensere for en del av de merkostnader til transport som påføres bedrifter som ligger i perifert i forhold til mer sentrale områder i Norge.

Transportstøtte gis som delvis refusjon av kostnader for uttransport av varer. Transportstøtte gis etterskuddsvis, slik at det søkes om transportstøtte på bakgrunn av forrige års avsluttende regnskap. Det er etablert en ny ordning fra og med 2008, der det ikke gis støtte for transport over avstander under 350 km.

I 2010 ble det utbetalt totalt 12,31 mill. kroner i regional transportstøtte til 29 bedrifter i Troms. Av dette ble 7,31 mill. kroner finansiert over rammen for regional transportstøtte (fylkeskommunale midler) og 5,0 mill. kroner finansiert over kap. 551.61 (RDA II).

Fiskeflåtefond

Det ble i 2010 innvilget 2,61 mill. kroner i lån over fiskeflåtefondet fordelt på 5 låntakere. Rammen for fondet utgjorde omlag 2,61 mill. kroner, hvorav 2,0 mill. kroner ble bevilget i budsjettoppfølgingssak/f.ting sak 39/10 og resterende 610.155 kroner ble budsjettregulert innenfor etatens budsjett. Fylkeskommunalt fiskeflåtefond er en ordning som skal bidra til styrking og utvikling av den mellomstore fiskeflåten i Troms, fortrinnsvis fra 15 meter og oppover.

Innovasjonsinfrastruktur (tidligere samarbeidsavtaler)

Det er innvilget tilsagn over budsjettposten Innovasjonsinfrastruktur for 13,059 mill. kroner i 2010 slik det fremgår av tabell 6.2. Rammen for budsjettposten var opprinnelig 12,86 mill. kroner, resterende kr 198.300 ble budsjettregulert fra etatens budsjett. Innovasjonsinfrastruktur er fylkesrådets virkemiddel knyttet til partnerskapsprosesser og avtaler som inngås på sentrale områder for regionalutvikling.

Tabell 14.3.1. Oversikt over samtlige inngåtte Innovasjonsinfrastruktur avtaler for 2010.

Tils.nr.	Prosjektnavn	Støttmottaker	Beløp
II01/10	TIFF samarbeidsavtale	TIFF	700 000
II02/10	Basisfinansiering NordNorsk Reiseliv AS	NordNorsk Reiseliv AS	5 200 000
II03/10	Videreutvikling av næringshagekonseptet	Næringshagen i Målselv	500 000
II04/10	Intek Lyngen	Intek Lyngen AS	500 000
II05/10	Finansiering av Halti næringshage	Halti Næringshage	500 000
II06/10	Finansiering av Inkubator Hålogaland for 2010	Kunnskapsparken i Harstad AS	500 000
II07/10	Finansiering av inkubator for næringshager	Norinova AS	500 000
II08/10	Finansiering av næringshagen	Senja Næringshage AS	500 000
II09/10	Utvikling av sentret - studiesenteret til et nytt nivå	Studiesentret	489 000
II11/10	Utviklings- og strategimidler FilmCamp 2010	FilmCamp AS	1 220 000
II12/10	Unike naturfenomener på Senja	Fredriksen Trebåt	150 000
II20/10	Dyrøyseseminar	Dyrøyseseminarsenteret	500 000
KO03/10	Nord-Troms studiesenter 2010 -2011	Nord-Troms regionråd	500 000
NF03/10	Basisfinansiering NNR administrasjon 2010	NordNorsk Reiseliv AS	1 300 000
		Sum	13 059 00

Innovasjonsinfrastruktur (FKDEP – ramme fra 2009)

I 2009 ble Troms fylkeskommune tildelt midler i forbindelse med avgift på tildeling av nye tillatelser for matfiskproduksjon laks og ørret i sjø. Av disse midlene ble 10,3 mill. kroner overført til 2010. Tabell 14.3.2 viser oversikt over innvilget tilsagn på denne rammen. Restrammen på 600.000 kroner er overført til 2011 til søknadsbaserte tiltak som skal bidra til økt fokus og rekruttering til marin sektor som vedtatt av fylkesrådet i sak 182/10.

Tabell 14.3.2. Oversikt over inngåtte Innovasjonsinfrastruktur tilsagn - FKDEP ramme for 2010.

Tils.nr.	Prosjektnavn	Støttmottaker	Beløp
II10/10	Astafjordprosjektet - Fase III utvidelse til å omfatte også å Kvæfjord, Tranøy, Torsken og Berg	Astafjordprosjektet - fase III	750 000
II13/10	Innsats for Kystoneplanlegging	Troms fylkeskommune	3 550 000
II14/10	Næringsutviklingstiltak med fokus på marin sektor. Nye arter - nye produkter - "flere bein å stå på"	Norges Råfisklag	3 000 000
II15/10	Stipend til søkere blå variant av naturbruk på Skjervøy vgs (FTG93/09)	Troms fylkeskommune, Utdanningsetaten	960 000
II16/10	Rekrutterings- og Informasjonsarbeid Skjervøy vgs - blå sektor	Skjervøy videregående skole	250 000
II17/10	Rekrutterings- og Informasjonsarbeid Senja vgs - blå sektor	Senja videregående skole	250 000
II18/10	Tilrettelegging for vg1-tilbud for rekruttering i Tromsø regionen	Troms fylkeskommune, Utdanningsetaten	440 000
II19/10	Rekrutteringstiltak i havbruksnæringen i Troms	Opplæringskontoret for fiskerifag i Troms	500 000
Sum			9 700 000

Fylkeskommunalt næringsfond

Det er innvilget tilsagn for 12,11 mill. kroner i 2010. Tabell 14.3.3 viser detaljert oversikten over innvilget tilsagn. Rammen for næringsfondet var i 2010 på 10,77 mill. kroner. I tillegg ble det budsjettregulert fra etatens budsjettområde til næringsfondet med omlag 1,19 mill. kroner samt at det ble overført 145.421 kroner til næringsfondet fra balansekonto 25699701 - avsatte næringsfondsmidler (FKDEP 2009). Næringsfondet inngår i Regionalt utviklingsprogram (RUP) 2010-13 som er vedtatt i sak 32/10 av Fylkestinget (15.06.10).

Tilsagn NF 20/10 er ei avsetning for å avhjelpe landbruket i Troms i forbindelse med vinterskade og avlingssvikt i 2010, jf. fylkestingsak 54/10 (28.09.10). I tillegg ble det overført 2,0 mill. kroner fra fylkeskommunens disposisjonsfond. Totalt utgjorde rammen for å avhjelpe landbruket i Troms 6,0 mill. kroner. Over 460 bønder i Troms har fått eller vil få tilbud. Tiltaket er å anse som et engangstiltak.

Tabell 14.3.3. Oversikt over tilsagn bevilget over Næringsfondet i 2010.

Tils.nr.	Prosjektnavn	Støttemottaker	Beløp
NF01/10	Utviklingsprosjekt - Evenskjer	Skånland kommune	812 500
NF02/10	Barents Sea Youth Conference	Stiftelsen Barentshavkonferansen	25 000
NF04/10	Forprosjekt for bioenergi på Gibostad	Senjabio AS	25 000
NF05/10	Barentshavkonferansen 2010	Stiftelsen Barentshavkonferansen	25 000
NF06/10	Utredning flymiljø i regionen (etabl.av Nasjonalt kompetansesenter for helikopter)	Målselv kommune	105 000
NF07/10	Fellesstand på Nor-Fishing 2010	Aksjeselskapet Tromsø - Servicehavna i Nord	650 000
NF08/10	Forstudie i reiseliv	Lyngen kommune	500 000
NF10/10	Mobilsender ved Altevattn	Bardu kommune	200 000
NF11/10	Infrastruktur Lyngen kommune	Lyngen kommune	350 000
NF12/10	A:rt Kulturvekst	A:rt Gymsal AS	432 000
NF13/10	Harstad stand på Offshore Northern Seas - 2010	Kunnskapsparken Nord	135 000
NF14/10	Støttefond for mottaksstasjoner i Troms 2010	Støttefond for mottaksstasjoner i Troms	100 000
NF15/10	Pilot for utvikling av TV-drama fra idé til produksjonsbeslutning	Original Film	100 000
NF16/10	E-handel	Næringshagen i Målselv	300 000
NF17/10	Forskningsdagene i Nord-Troms	Halti Næringshage	250 000
NF18/10	Klarlegging av bygg og uteareal	TFK v/Bygg- og eiendomsentr.	650 00
NF19/10	Økt ekstraordinært tilskudd til mottaksstasjonene i Nord-Troms	Norges Råfisklag	24 126
NF20/10	Avsetning krise i landbruk - F.ting vedtak 54/10	Bønder i Troms	4 000 000
NF21/10	Skredsikring Vannvåg (se også KI07/10)	Karlsøy kommune	1 300 000
NF22/10	Prosjektstøtte - utvikling av TV-serien Sjøsprøyt	Medvind Media AS	600 000
NF23/10	Samisk uke i Tromsø 2012	Midnight Sun Marathon	150 000
NF24/10	Videreutvikling Innlandets hus	Målselv kommune	200 000
NF25/10	Drift av mottaksstasjonene i Nord-Troms	Norges Råfisklag	535 000
NF26/10	Skisse for "Fremtidig bruk av industriområdet Rubbestad på Senja"	Akvaplan-Niva AS	150 000
NF27/10	Økt produksjon av økomelk i Nord-Norge 2011-2015	Tine Meieriet Nord AS	500 000
Sum			12 118 626

14.4 Særskilt rapportering - statlige virkemidler

Næringssetaten har forvaltningsansvaret for statlige virkemidler bevilget over statsbudsjettets kap. 551 post 60, kap. 551 post 61 og kap 552 post 72. Disse statlige virkemidlene, om lag 393,83 mill. kroner i 2010, kommer ikke til syne i tabell 6.1. I tillegg har Troms fylkeskommune inngått en partnerskapsavtale med Statsskog om forvaltning av 1 mill. kroner i året over en treårsperiode (2009-11) samt forvaltning av bredbåndsmidler finansiert over kap. 551.61 og forskningsrådet (høykom). Nytt fra og med 2010 er forvaltning av landbruks - og matmidler, 960.000 kroner i 2010, fra Landbruks - og Matdepartementet.

Under følger informasjon om rammer og budsjettområder for de statlige virkemidlene for budsjettår 2010. Samtlige rapporteres på funksjon 705.

Funksjon 705. Finansieringsbistand for Næringslivet

Tjeneste 70550. Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling (kap. 551 post 60).

Den totale rammen for *tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling* var i 2010 på 172,84 mill. kroner. Formålet med virkemidlene er å bidra til å fremme utvikling av lønnsomme bedrifter, både gjennom direkte virkemidler og gjennom tilrettelegging for næringsutvikling og til å skape attraktive steder for næringsliv og befolkning. Fylkeskommunen forvalter midlene i henhold til strategier i Regionalt utviklingsprogram for Troms 2010-13 og skal gjennom dette bidra til å oppfylle fylkesplanens mål.

Tabell 14.4.1 viser fordeling av midlene over statsbudsjettets kapittel 551 post 60 for budsjettår 2010 vedtatt i fylkesrådsak 83/10 fra 04.05.10.

Tabell 14.4.1. Fordeling av bevilgningen til regional utvikling på budsjettområder og forvalter.

Budsjettområde	Forvaltes av	Fordeling komité	Bevilgning
Bedriftsrettet tiltak, inkl NyVekst	Innovasjon Norge Troms		69 000 000
Ekstrasatsning kommunal infrastruktur	Troms fylkeskommune		5 000 000
Fylkesrådsføringer 2010 – 6 prosjekt	Troms fylkeskommune		6 000 000
Kommunale næringsfond	Kommunene		20 660 000
Landsdelsutvalget (LU)	Landsdelsutvalget (LU)		2 000 000
Omstilling	Troms fylkeskommune		12 000 000
Tilretteleggende tiltak reg. utvikling:	Troms fylkeskommune		58 180 000
Tilretteleggende – næring (40 %)	Troms fylkeskommune	23 272 000	
Tilrettelegg. - kultur, helse og miljø (20 %)	Troms fylkeskommune	11 636 000	
Tilretteleggende - samferdsel (20 %)	Troms fylkeskommune	11 636 000	
Tilrettelegg. - utdanning og helse (10 %)	Troms fylkeskommune	5 818 000	
Tilretteleggende - plan og økonomi (10 %)	Troms fylkeskommune	5 818 000	
Interreg IVA	TFK./ Nordkalotten		5 330 000
		SUM 551.60	178 170 000

Overførte rammer fra 2009

Restrammer fra 2009 ble fordelt i fylkesrådsak 118/10 (01.06.10) og legges til allerede vedtatte rammer for 2010. Tabell 14.4.1 viser kun fordeling av 2010 rammen på 60-posten.

Bedriftsrettede tiltak

Innovasjon Norge Troms forvalter den budsjett delen som omfatter bedriftsrettede tiltak på 69,0 mill. kroner og som har føringer gjennom spesifiserte strategier i RUP 2010-2013. Denne rammen inkluderer satsningen NyVekst (11,76 mill. kroner) som er en målrettet støtte til små nyetablerte vekstforetak i det distriktpolitiske virkeområdet. Ordningen er en samfinansiering med midler fra Innovasjon Norge sentralt.

Fylkesrådsføringer 2010 – Ekstrasatsning kommunal infrastruktur

Det er betydelige utfordringer knyttet til kommunale næringsrettede, grunnlagsinvesteringer som havn, kommunale næringsområder, vannforsyning og stedsutvikling. Fylkesrådet hadde en særskilt satsning på dette område i 2010. Opprinnelig ramme på dette området var 5,0 mill. kroner, men det ble i 2010 innvilget tilsagn på 9,4 mill. kroner på dette området. Avviket mellom budsjett og forbruket ble dekket inn gjennom ei regulering fra tilretteleggende tiltak næring.

Fylkesrådsføringer 2010 - Prosjekter

I fylkesrådsak 83/10 definerte fylkesrådet følgende prosjekter: Friluftsliv og folkehelse (1,0 mill. kroner), Tiltak mot frafall i videregående skole (1,0 mill. kroner), Kultur og naturbasert reiseliv (1,0 mill. kroner), Miljø og energi (1,0 mill. kroner) og Arktisk landbruk (1,0 mill. kroner). Det er også gjort bevilgning av 1,0 mill. kroner til prosjekt i regi av Barentssekretariatet.

Fylkesrådsføringer 2010 – Landsdelsutvalget (LU)

Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag (LU) forvalter 2 mill. kroner av budsjettposten interregionalt samarbeid. LU skal fordele midlene til ulike programområder og prosjekter i tråd med vedtatte handlingsplaner.

Kommunale næringsfond

Kommunale næringsfond i Troms skal bidra til økt lokalt engasjement innenfor utvikling av lokalsamfunn og næringsvirksomhet og der igjennom legge til rette for kompetanseheving, omstilling, innovasjon og nyskaping i kommunene. I 2010 ble det totalt tildelt 20,66 mill. kroner til fylkets 25 kommuner. Beløpet som ble utbetalt til den enkelte kommune, varierte fra kr 430.000 til kr 900.000. I tillegg til ordinær tildeling ble Lenvik og Balsfjord tildelt kr 250.000 hver i forbindelse med kåring av ”Årets næringskommuner i Troms 2010”.

Omstilling

KRD har gitt Troms en skjønsmessig tildeling til omstilling på 11 mill. kroner. Fylkesrådet besluttet å øke bevilgningen med 1 mill. kroner slik at samlet bevilgning til omstilling i 2010 var på 12 mill. kroner. Omstillingsbevilgningen skal nyttes til langsiktige, så vel som mer

umiddelbare behov i forhold til omstillingsutfordringer på næringsviden i fylket. Fylkesrådet har vedtatt en revidert plan for omstilling i fylkesrådsak 01/10, som angir mål og strategier for det videre omstillingsarbeidet. I 2010 har kommunene Karlsøy, Torsken, Lyngen, Ibestad og Skjervøy mottatt tilskudd til omstillingsprosjekter som følge av næringsmessig omstrukturering.

Tilretteleggende tiltak regionalutvikling

Innenfor rammen av tilretteleggende tiltak over regionalt utviklingsprogram fordeles bruken med utgangspunkt i følgende fordelingsnøkkel mellom de ulike fylkesråd sine ansvarsområder; Næring (40 %), Kultur, helse og miljø (20 %), Samferdsel (20 %), Utdanning (10 %) og Plan og økonomi (10 %).

Interreg IVA Nord

Fylkeskommunen er operatør for Interreg IVA (EUs territorielle samarbeid/Nord-programmet). Programmet har en totalramme på 56 mill. kroner for perioden 2007-13, og eget rapporteringssystem. Totalramme for til Interreg IVA for 2010 var på 7,95 mill. kroner (5,33 mill. kroner + 2,665 mill. kroner).

Rapportering til KRD og Fylkestinget.

Det skal årlig (i 2011: innen 01. april) oversendes en beskrivende samlet rapport til KRD over bruken av alle midlene som bevilges over kap.551 post 60. Årsrapporten er todelt – en beskrivende del og en statistikkdel. En utvidet rapport vil bli oversendt til fylkestinget til orientering (junitinget 2011).

Tjeneste 70554. Interreg IV A Nord delprogram Sápmi (kap 552 post 72)

Fylkeskommunen er operatør for delprogrammet Sápmi som har totalramme på 15 mill. kroner, for perioden 2007-2013. Rammen for 2010 var på 2,18 mill. kroner.

Tjeneste 70561. Næringsrettede midler til regional utvikling - RDAII (kap. 551 post 61)

ESA godkjente 19. juli 2006 regjeringens forslag om gjeninnføring av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift fra og med 1. januar 2007. Det vil fremdeles være noen områder som ikke får gjeninnført samme arbeidsgiveravgift nivå som i 2003. For disse områdene har regjering besluttet å videreføre ordningen med næringsrettede midler til regional utvikling (RDA-midler). For Troms fylke gjelder dette Tromsø kommune. Midlene overføres via statsbudsjettets kap 551 post 61 næringsrettede midler til regional utvikling. I 2010 var rammen for de næringsrettede midlene til regional utvikling på 210,8 mill. kroner. Av dette forvalter Innovasjon Norge Troms 48,09 mill. kroner.

Fylkestinget har hatt endelig beslutningsmyndighet vedrørende bruken av midlene. Beslutningen har tatt utgangspunkt i behov og utfordringer i næringslivet, FoU-miljø, kommune, universitet og høgskole. Disse er basert på innspill fra partnerskapsarbeidet. Videre har næringslivet hatt og har en rolle i utformingen av tiltak for bruken av midlene. Det er oppnevnt et eget partssammensatt styre som skal forvalte midlene. Det har i 2010 vært gjennomført 12 styremøter. Sakspapirene legges ut på fylkeskommunens møtekalender og på nettsiden rdatromso.no.

Det oversendes årlig en samlet rapport til KRD over bruken av alle midlene som bevilges over kap.551 post 61. Årsrapporten er todelt – en beskrivende del og en statistikkdel. En utvidet rapport vil bli oversendt til Fylkestinget til orientering (til juninget 2011).

Bredbånd (kap.551 post 61)

Fylkeskommunen fikk i 2010 overført 13,9 mill. kroner fra KRD til utbygging av aksessnett for bredbånd i områder i Troms som mangler bredbånd. Midlene er 551.61-midler og er ikke knyttet til spesielle deler av Troms. I tillegg ble det avsatt 34 mill. kroner av tildelte midler over 551.61. Det er ikke gjort bevilgninger av disse midlene i 2010, og midlene er overført til bruk i 2011.

Tjeneste 70590. Landbruks - og matmidler (Landbruks - og Matdepartementet)

Nytt fra og med 2010 er tilskuddsmidler til rekruttering, kompetanseheving og likestilling i landbruket. I 2010 fikk 24 tiltak støtte over ordningen og hele rammen på kr 960.000 er disponert hvorav 12 av tiltakene er gjennomført og sluttrapportert i 2010. De fleste tiltakene (19) er kompetansehevende tiltak av kortere varighet. Likestillingstiltak inngår som en del av formålet med mange av tiltakene. Av tiltakene er fem knyttet til rekruttering for barn og ungdom. For flere av de større prosjektene inngår også støtte fra andre virkemiddelaktører som Fylkesmannen og Innovasjon Norge, både i Troms og Nord-Norge.

Tjeneste 70590. Partnerskapsavtale mellom Troms fylkeskommune og Statskog

Statskog SF og Troms fylkeskommune inngikk i desember 2005 en partnerskapsavtale. Formålet var å styrke arbeidet med næringsutvikling i kommuner i Troms, hvor Statskog SF er stor grunneier. Statskog SF satset 3 mill. kroner på utvikling i fylket, og fylkeskommunen administrerte ordningen. Avtalen gjaldt for perioden 2006–2008. Statskog SF og Troms fylkeskommune undertegnet 21.01.09 en partnerskapsavtale for tre nye år (2009-2011). Avtalen innebærer at Statskog og fylkeskommunen samarbeider om næringsutvikling i kommuner der Statskog er stor grunneier. Statskog avsetter årlig 1 mill. kroner som forvaltes av fylkeskommunen i henhold til avtalen. I 2010 ble det gitt tilskudd til 3 prosjekter.

Tabell 14.4.2. Oversikt over tildelte tilskudd over Samarbeidsavtale med Statskog i 2010.

Tils.nr.	Prosjektnavn	Støttmottaker	Beløp
SP01/10	Massiv tre med sitkagran	Treindustrienteret i Troms	175 000
SP02/10	Vandring på Senja - finansieringsmodell fellesgoder/infrastruktur naturbasert turisme	Berg kommune	250 000
SP03/10	Prosjektstilling som planlegger i Storfjord kommune	Storfjord kommune	250 000
Sum			675 000

15. Sektorovergripende poster, sektor 90

15.1 Regnskapsresultat totalt for sektor 90

Tabell 15.1. Driftsresultat innenfor tjenestene i sektor 90. I 1000 kroner.

Tjeneste	Navn på tjeneste	REGNSKAP 2009	REGULERT BUDSJETT 2010	REGNSKAP 2010	AVVIK 2010	AVVIK i %
40000-79000	Reguleringspremie KLP m/arb.g.avg	22 052	27 667	27 645	22	-0,1 %
40000-74010	Mva-komp investeringer	-23 624	-29 769	-48 217	18 448	62,0 %
42095-77290	Avskrivninger	110 202	120 163	120 162	1	0,0 %
46000-46062	Utenom ordinært f.komm.	-21 728	-16 330	-16 253	-77	-0,5 %
47000-47100	Premieavvik	-17 165	-28 351	-24 679	-3 672	-13,0 %
48090	Div fellesutgifter TFK	-2 350	-2 792	-3 334	542	-19,4 %
48095	Poster til fordeling i TFK	0	-5 930	0	-5 930	-100,0 %
66500	Tannbehandling	426	0	646	-646	
72020	Rassikring fylkesveier	0	-806	-3 805	2 999	372,1 %
72030	Fylkesveikaier	576	0	0	0	
73200	Koll.transport båtruter	-1 622	-883	0	-883	-100,0 %
80000	Skatteinntekter	-588 172	-590 000	-631 697	41 697	7,1 %
84000	Statlig rammetilskudd	-1 114 519	-1 660 593	-1 652 109	-8 484	-0,5 %
84010	Generelle statstilskudd	-4 884	-5 400	-4 118	-1 282	-23,7 %
86000	Motpost avskrivninger	-110 202	-120 162	-120 162	0	0,0 %
87000	Renter og aksjeutbytte	-28 761	-37 058	-40 320	3 262	8,8 %
87010	Avdrag på lån	64 019	77 960	77 377	583	0,7 %
88000	Disposisjonsfond	43 641	-11 757	-197	-11 560	98,3 %
88030-88060	Interne kapitalutgifter	-25 470	-30 147	-31 560	1 413	4,7 %
88070	Overført til investering	12 097	130 734	103 532	27 202	-20,8 %
88090	Tidligere års resultat	0	-4 558	-4 558	0	
	SUMFØR ÅRETS RESULTAT	-1 685 484	-2 188 012	-2 251 647	63 635	2,9 %
89900	Ikke disponert netto driftsresultat	4 557	0	47 326	-47 326	
	SUMSEKTOR 90	-1 680 927	-2 188 012	-2 204 321	16 309	0,7 %

På dette området føres sektorovergripende poster samt en del utgifter og inntekter vedrørende tidligere år som ikke naturlig hører hjemme i sektorenes regnskaper og beregning av resultat for 2010.

Det fremkommer et positivt avvik på 63,6 mill. kroner før postering av udisponert overskudd for 2010 på 47,3 mill. kroner. Etter føring av overskudd er det et positivt avvik på 16,3 mill. kroner.

I budsjettoppfølgingene gjennom året er det satt av 24 mill. kroner for å ha reserver og for å kunne takle usikkerhet rundt regnskapsavslutningen. Hele dette beløpet er avsatt på disposisjonsfond ved årets slutt og utgjør sammen med det udisponerte beløpet på vel 70 mill. kroner i driftsoverskudd. Det er imidlertid på sin plass å minne om at overskuddet fra 2009 på 48,5 mill. kroner er inntektsført i 2010 slik at driftsoverskuddet i 2010 var vel 20 mill. kroner.

15.2 Avviksanalyse

Avvikene vedrørende skatteinntekter, rammetilskudd, renter og aksjeutbytte, avdrag, mva-kompensasjon investeringer, premieavvik og årets regnskapsmessige resultat er alle kommentert i egne kapitler foran i dokumentet og kommenteres derfor ikke nærmere her. Det samme gjelder den delen av avviket på tjeneste 48095 - Poster til fordeling som gjelder ufordelt mva-kompensasjon drift.

Tjeneste 46000-46062 – Utenom ordinært fylkeskommunalt ansvar

Mesteparten av inntektene skriver seg fra statlig refusjon for kapitalutgifter vedrørende TANN-bygget. Det var budsjettert med 20,655 mill. kroner, mens faktisk refusjon utgjorde 20,579 mill. kroner. Mindreinntekten på kr 77.000 må ses i sammenheng med mindretgift renter på tjeneste 87000.

Leieinntekt og refusjon kapitalutgifter vedrørende Døvblindesenteret utgjorde kr 674.000.

I tillegg er innfrielse av garanti Viken Senter på 5 mill. kroner ført her.

Tjeneste 47000-47100 - Premieavvik

Avviket for premieavvik er omtalt i kap. 2 foran, men i tillegg kommer arbeidsgiveravgift på premieavviket slik at totalt avvik på tjenesten blir 3,6 mill. kroner.

Tjeneste 48090 – Div. fellesutgifter fylkeskommunen

Tjenesten brukes hovedsakelig til føring av felles pensjonsutgifter som ikke blir fordelt på sektorene. I tillegg føres det en del andre utgifter og inntekter som ikke naturlig hører hjemme i noen av sektorene. Avvikene for pensjon er omtalt foran i kapittel 2.

Det er et positivt avvik på 0,542 mill. kroner. Det er flere avvik på enkelte poster. Blant annet er det gjort en ny vurdering av tapsutsatte fordringer, og avsettingen er i 2010 redusert med 1,5 mill. kroner fra 2009. Dette motsvares i noen grad av føring av faktiske tap på fordringer i 2010 på i overkant av 0,8 mill. kroner.

Tjeneste 48095 – Poster til fordeling fylkeskommunen

Tjenesten brukes til å budsjettere diverse utgifter og inntekter til senere fordeling og belastes ikke i regnskapet. Totalt viser tjenesten avvik på 5,9 mill. kroner. Dette er knyttet til ufordelt mva-kompensasjon. Se omtale av mva-kompensasjon i kap. 2.

Tjeneste 66500 – Tannbehandling

Det er utgiftsført kr 646.000 på denne tjenesten knyttet til tappt mva-kompensasjon.

Tjeneste 72020 – Rassikring fylkesveier

Det var budsjettert med refusjon fra Tromsø kommune for dekning av kapitalutgifter på lån opptatt av fylkeskommunen for kommunens andel av finansieringen av rassikringen ved Isbergan for 2010. Det er en merinntekt på nesten 3 mill. kroner. Dette skyldes at Tromsø kommune betalte inn sin andel for både 2008, 2009 og 2010 til sammen vel 2,2 mill. kroner, samt at Harstad kommune sin andel av finansiering av Dale-Alvestad, 1,58 mill. kroner, ikke var budsjettert.

Tjeneste 72030 - Fylkesveikaier

Det er ikke gjort noen føringer i 2010.

I 2009 ble det ført tilbakebetaling mva-kompensasjon mottatt i forbindelse med driften av lokalene fra oppstarten i 2006. Beløpet utgjør kr 576.000. Dette fordi en litt for stor del av terminalen på Finnsnes er utleid til næringsvirksomhet.

Tjeneste 73200 - Kollektivtransport - båtruter

Budsjettert inntekt gjelder refusjon for påslag i billettprisene til hurtigbåtene til dekning av kapitalutgifter tilknyttet terminalen på Finnsnes. Refusjonen er tatt med under interne kapitalutgifter (se nedenfor), og fremkommer derfor på denne tjenesten med en mindreinntekt i forhold til budsjett. Faktisk merinntekt i forhold til budsjettet utgjør vel 0,5 mill. kroner.

Tjeneste 88000 - Disposisjonsfond

Det er budsjettert med en netto bruk av fond på 30,147 mill. kroner, mens det netto er ført en inntekt på 0,197 mill. kroner noe som gir et negativt avvik på 11,56 mill. kroner. Dette skyldes at det er avsatt ubrukte midler bevilget til investeringsprosjekter som det ikke var behov for å disponere i 2010. Dette må sses i sammenheng med at det er overført mindre fra drift til investering (se punkt under).

Tjeneste 88030-88060 Interne kapitalutgifter

På disse tjenestene føres kapitalutgifter som dekkes av enhetene selv (økonomipakkelån). Refusjon for påslag i billettprisene til hurtigbåtene til dekning av kapitalutgifter tilknyttet terminalen på Finnsnes er ført på denne tjenesten, mens inntekten er budsjettert under tjeneste 7320 (se over). Hele refusjonen på 1,4 mill. kroner fremkommer som en merinntekt her. Faktisk merinntekt i forhold til budsjettet utgjør vel 0,5 mill. kroner.

Tjeneste 88070 – Overføring fra drift til investering

Det er overført 27,2 mill. kroner mindre fra drift til investering enn budsjettert. Dette skyldes at det ikke var behov for å overføre disse midlene ved årsskiftet, og det er derfor avsatt i driftsregnskapet. Laver behov enn budsjettert skyldes at framdriften for en del investeringsprosjekter ikke er i henhold til opprinnelig planer.